

КЛАЙВ СТЕЙПЪЛС ЛУИС ЛЪВЪТ, ВЕЩИЦАТА И ДРЕШНИКЪТ

Превод: Александра Жулева

chitanka.info

За да предпази децата си Едмънд, Питър, Сюзън и Луси от бомбардировките на Лондон през Втората световна война, майка им ги изпраща при професор в провинцията. Огромната му къща е идеална за игра на криеница и в един дъждовен ден децата правят точно това. Най-малката, Луси, влиза в голям дрешник в една от празните стаи на имението. След няколко реда палта Луси забелязва, че върви през сняг, а лицето ѝ драскат елхови клони. Попаднала е в Нарния.

Източник:

[Лъвът,_Вещицата_и_дрешникът](http://bg.wikipedia.org/wiki/Лъвът,_Вещицата_и_дрешникът)

http://bg.wikipedia.org/wiki/Лъвът,_Вещицата_и_дрешникът

На Луси Барфийлд

Моя скъпа Луси,

Тази история написах за теб, но когато я започвах, не бях помислил, че момичетата растат по-бързо от книгите. И ето че ти вече си твърде голяма за вълшебни приказки, а докато книгата ми бъде отпечатана и подвързана, ще пораснеш още повече. Но един ден ти ще бъдеш достатъчно голяма, за да почнеш отново да четеш вълшебни приказки. Тогава може би ще свалиш книгата от някой горен рафт на библиотеката, ще я избръшеш от праха и ще ми кажеш какво мислиш за нея. Аз навярно ще съм твърде глух, за да те чуя, и твърде стар, за да разбера това, което казваш, но ще бъда все още твоят любещ те кръстник.

K. С. Луис

ГЛАВА ПЪРВА

ЛУСИ ПОГЛЕЖДА В ДРЕШНИКА

Имаше едно време четири деца, които се наричаха Питър, Сузан, Едмънд и Луси. Тази книга разказва за това, което им се случи по време на войната, когато, поради бомбардировките, родителите им ги изпратиха вън от Лондон. Изпратиха ги в къщата на един стар професор, който живееше в провинцията на десет мили от най-близката железопътна гара и на две мили от пощенската станция. Професорът нямаше жена и за голямата му къща се грижеха госпожа Макреди и три прислужници (казваха се Айви, Маргарет и Бети, но те нямат голямо участие в нашия разказ). Самият професор беше много стар, с рунтава бяла коса, която растеше както по главата, така и по поголямата част от лицето му. Децата го харесаха почти веднага. Но първата вечер, когато излезе да ги посрещне на входната врата, той изглеждаше тъй странен, че Луси (най-малката) се поуплаши, а Едмънд (вторият по възраст) щеше да се разсмее и за да скрие това, започна да се преструва, че си духа носа.

В тази първа вечер, щом децата пожелаха лека нощ на професора и се качиха на втория етаж, момчетата отидоха в спалнята на момичетата, за да обсъдят всичко.

— Няма грешка, добре се уредихме — каза Питър. — Тук ще бъде чудно хубаво. Това старче ще ни оставя да правим каквото си искаем.

— Струва ми се, че е много мил дядко — каза Сузи.

— О, престанете! — измърмори Едмънд, който беше изморен, а се преструваше, че не е, и това, както винаги, го правеше кисел. — Стига сте приказвали така.

— Как? — обърна се към него Сузан. — Но, както и да е, време е вече да си в леглото.

— Опитваш се да говориш като мама — каза Едмънд. — А ти коя си, че да ми нареджаш кога да си лягам? Лягай си ти!

— А не е ли най-добре всички да си лягаме? — предложи Луси.
— Навсярно ще ни се карат, ако разберат, че сме се събрали тук да си говорим.

— О, няма — каза Питър. — В къща като тая едва ли някой го е грижа какво правим. При това не могат да ни чуят, тъй като от тук до столовата има около десет минути път по безброй стълби и коридори.

— Какъв е този шум? — внезапно извика Луси. Тя никога не беше виждала такава голяма къща и от мисълта за дългите коридори и редиците врати, водещи в празни стаи, започвала да я побиват тръпки.

— Това е птица, глупаче — каза Едмънд.

— Бухал — допълни Питър. — Това място навсярно е много удобно за птици. Аз отивам вече да спя. Предлагам да правим проучванията утре. Какво ли не може да се намери в такова място! Видяхте ли онези планини, край които минахме, като пътувахме насам? А горите? Сигурно има и орли. Може да има елени или ястреби.

— И язовци — допълни Луси.

— И лисици — каза след нея Едмънд.

— И зайци — добави Сузан.

Но сутринта ги посрещна с проливен дъжд. Толкова силен, че през прозореца не се виждаха нито планините, нито горите, нито дори поточето в градината.

— Ами да, сега пък ще вали — каза Едмънд.

Децата бяха свършили закуската заедно с професора и се бяха качили в определената им от него стая — дълга, с нисък таван, с два прозореца, които гледаха в една посока, и два — в друга.

— Престани да мърмориш, Еди! — каза Сузан. — Басирам се, че до един час дъждът ще спре! А междувременно няма да скучаем. Тук има радио и много книги.

— Но не и за мене — каза Питър. — Аз ще изследвам къщата.

Всички решиха да тръгнат с него и така започнаха приключнията. Тази къща беше сякаш безкрайно голяма и пълна с неочеквани неща. Както и очакваха, първите няколко врати, които отвориха, водеха в необитаеми спални. Но скоро попаднаха на една много дълга стая, пълна с картини, а в един ъгъл видяха и желязна ризница. Следващата стая беше цялата облицована в зелено, а в един от ъглите имаше арфа. След това извървяха три стъпала надолу и пет

стъпала нагоре и после минаха през нещо като малко холче и врата, която водеше към балкон. После следваща поредица от свързани една с друга стаи с рафтове, отрупани с книги. Повечето от тях бяха много стари, а някои — по-големи и от черковна библия. Скоро след това надникнаха в съвсем празна стая, където се намираше само един голям дрешник от ония, дето имат огледало на вратата. Нищо друго нямаше в стаята освен една умряла конска муха на первеза на прозореца.

— Тук няма нищо — извика Питър и всички се втурнаха навън от стаята. Всички освен Луси. Тя остана, защото си помисли, че си струва да се помъчи да отвори дрешника, макар и да беше почти сигурна, че е заключен. За нейна изненада вратата се отвори лесно и отвътре паднаха две нафталинени топчета.

Луси надникна и видя няколко закачени палта — най-вече дълги, кожени. Едва ли имаше нещо, което Луси обичаше повече от мириса и мекотата на кожите. Тя веднага влезе в дрешника, мушна се между палтата и потърка лице о тях, но остави вратата отворена, защото знаеше колко е глупаво да се затвориш в дрешник. След малко влезе по-навътре и попадна на втори ред палта, който висеше зад първия. Беше почти тъмно и Луси протегна ръце, за да не бълсне лице в гърба на дрешника. Направи крачка напред, две крачки, три — като все очакваше, че пръстите ѝ ще се допрат до дърво, но все не го достигаше.

„Какъв огромен дрешник“ — мислеше Луси и продължаваше да влиза навътре, като разтваряше меките надиплени палта. Изведнъж тя усети нещо да скрипти под краката ѝ.

„Дали не стъпвам върху топчета нафталин?“ — запита се тя и се наведе да провери с ръка. Но вместо твърдото гладко дъно на дрешника напипа нещо меко, пухкаво и много студено. „Това е странно!“ — си помисли Луси и направи още една-две крачки напред.

В следващия миг почувствува, че до лицето и ръцете и вече не се допира меката кожа, а нещо твърдо, грубо и дори бодливо. „Като че ли вървя сред клоните на дърво!“ — възклика Луси. И тогава видя, че пред нея проблясва светлина, но не на няколко сантиметра, където би трябвало да бъде гърбът на дрешника, а много далеч. Отгоре ѝ сипеше нещо меко и студено. Минута по-късно тя разбра, че стои сред гора, нощем, че под краката ѝ има сняг, а из въздуха се носят снежинки.

Луси се поизплаши, но любопитството и вълнението надделяха. Погледна през рамо назад и там, между тъмните стволове на дърветата, все още се виждаше отворената врата на дрешника и тя дори успя да зърне стаята, от която бе тръгнала. (Луси, разбира се, беше оставила вратата отворена, защото знаеше, че е много глупаво да се затвориш в дрешник.) Там изглежда все още бе ден.

„Ако поискам, винаги мога да се върна обратно“ — помисли Луси.

Тя тръгна напред през гората по скриптящия сняг към другата светлина, която беше видяла. След десетина минути стигна до нея и откри, че това е уличен фенер. Докато го гледаше и се чудеше защо сред гората има фенер, чудеше се и какво да прави по-нататък, Луси чу топуркане, което се приближаваше. Скоро измежду дърветата на светлината на фенера се появи странно същество.

То беше малко по-високо от нея и се пазеше с чадър, побелял от снега. От кръста нагоре приличаше на човек, но краката му бяха като на козел, с черна лъскава козина и копита. Имаше и опашка, която Луси отначало не забеляза, тъй като, за да не се влачи по снега, беше елегантно преметната върху ръката, която държеше чадъра. На врата си имаше червено вълнено шалче, а и кожата му беше червеникава. Макар и странно, личицето му беше приятно, с малка щръкнала брадичка, заобиколено с къдрива коса, от която се подаваха два рога, по един от двете страни на челото му. В едната си ръка, както казах, то държеше чадър, а в другата — пакети, увити в кафява хартия. В този сняг и с пакетите в ръце то сякаш се връщаше от коледни покупки. Това беше фавън^[1]. Като видя Луси, той така се стресна, че изпусна всичките си пакети.

— Господи боже мой! — възклика фавънът.

---

[1] Горски полубог, потомък на римския бог на полята и горите (Мит.) — Б.р. ↑

ГЛАВА ВТОРА

КАКВО НАМЕРИ ЛУСИ ТАМ

— Добър вечер — каза Луси.

Но фавънът беше толкова зает със събирането на пакетите си, че не ѝ отговори веднага. Когато свърши, той леко се поклони и каза:

— Добър вечер, добър вечер! Извинете, не искам да проявявам любопитство, но кажете — греша ли, като предполагам, че вие сте дъщеря на Ева?

— Аз се казвам Луси — отвърна тя, като не разбра напълно въпроса му.

— Но нали ти си... извинявай... нали ти си това, което наричат „ момиче“?

— Разбира се, че съм момиче — отговори Луси.

— Значи, всъщност ти си човек?

— Разбира се, че съм човек — каза Луси, все още леко озадачена.

— Естествено, естествено — каза фавънът. — Колко глупаво от моя страна! Но аз никога не съм виждал нито син на Адам, нито дъщеря на Ева. Много ми е приятно. Излиза, че... — и той мълкна, сякаш се канеше да каже нещо, което нямаше намерение да казва, но се усети навреме. — Приятно ми е, приятно ми е. Разрешете да ви се представя. Аз се казвам Тумн.

— Много ми е приятно да се запозная с вас, господин Тумн — каза Луси.

— Разрешете да ви попитам, дъще Евина — каза господин Тумн, — как попаднахте в Нарния?

— Нарния ли? Какво е това? — се учуди Луси.

— Тук е страната Нарния — каза фавънът, — в нея се намираме сега: тя е всичко, което се простира между стълба с фенера и големия дворец Каир Паравел на Източното море. А ти... ти дойде откъм необитаемите гори на запад, нали?

— Аз дойдох откъм дрешника в празната стая — отговори Луси.

— Ех — въздъхна доста тъжно господин Тумн, — ако бях учили по-сериозно география като малък, без съмнение щях да знам всичко за необикновените страни. Сега е твърде късно.

— Но това съвсем не са страни — каза Луси, като едва сдържаше смеха си. — Това е ей там, на няколко крачки зад мен, но... всъщност не съм съвсем сигурна... Там е лято.

— А в Нарния — каза господин Тумн — е зима, отдавна е зима, и ние двамата ще се простудим, ако продължаваме да стоим тук и да разговаряме на снега. Дъще Евина, дошла си от далечната страна Празна Ая, където царува вечно лято около чудния град Дреш Ник... какво ще кажеш, ако те поканя у дома на чай?

— Много ви благодаря, господин Тумн — каза Луси, — но се чудя дали не е време вече да се връщам.

— Аз живея ей там, зад ъгъла — каза фавънът. — Там ще има буен огън, препечени филийки и сардини, и кекс.

— Много мило от ваша страна — каза Луси, — но няма да мога да остана дълго.

— Ако ме хванеш под ръка, дъще Евина — каза господин Тумн, — ще мога да държа чадъра над двама ни. Точно така! Сега да тръгваме.

И ето че Луси се намери сред гората, под ръка с това странно същество, като че ли са били приятели цял живот.

Не бяха вървял и дълго, когато стигнаха до неравна местност, цялата в камъни и с малки възвищения и падини. На дъното на една падинка господин Тумн свърна внезапно настрани, като че ли се беше устремил към един необикновено голям камък, но в последния миг Луси разбра, че той я води към входа на пещера. Щом влязоха, светлината на буен огън накара Луси да присвие очи. Господин Тумн се наведе, извади от огъня с малка маша една пламтяща главня и запали лампа.

— Всичко ще стане бързо — каза той и веднага сложи чайника.

Луси си помисли, че никога не е била на такова хубаво място.

Малката пещера от червеников камък беше суха и чиста, на пода беше постлан килим, имаше и две малки столчета.

— Едното е за мене, а другото — за някой приятел — каза господин Тумн.

Имаше маса и шкаф, полица над камината, а над нея — портрет на стар фавън с побеляла брада. В единия от ъглите се виждаше врата — „навярно води към спалнята“, помисли си Луси, а на една от стените — рафт, пълен с книги. Луси ги разгледа, докато фавънът приготвяше чая. Заглавията им бяха такива: „Жivotът и писмата на Силен^[1]“, „Нимфите и техните обичаи“ или „Хора, монаси и пазачи на дивеч“, „Известни легенди“, „Човекът мит ли е?“

— Хайде, заповядай, дъще Евина! — каза фавънът.

Чаят наистина беше чудесен. За всекиго имаше хубаво кафяво яйце, леко сварено, сардини върху препечен хляб, филийки с масло, после филийки с мед, после парчета кекс с масло, после парчета кекс с мед, после кекс, посипан със захар. Когато Луси се измори да яде, фавънът започна да говори. Знаеше чудни приказки за живота в гората. Разказваше за нощните танци, за това как нимфите, които живеят в кладенците, и дриадите^[2], които живеят в дърветата, излизат да танцуват с фавните; за това как ходят на лов и дълго преследват млечнобелия елен, който може да изпълни желанията ти, ако успееш да го хванеш; как се веселят с червените джуджета от пущинака и търсят съкровища в мини и пещери дълбоко под земята. След това й разказа за лятото, когато горите се раззеленяват и старият Силен им идва на гости с охраненото си магаре, а понякога идва и самият Бакх и тогава вместо вода в горските ручеи тече вино и в гората цари веселие, което продължава седмици наред.

— Не че сега тук не е зима по всяко време — добави той мрачно.

После, за да се развесели, извади от кальфа върху шкафа странна малка флейта, която сякаш бе направена от слама, и започна да свири. Мелодията, която засвири, накара Луси да иска едновременно да плаче, да се смее, да танцува и да застпи. Навярно бяха минали часове, когато тя се стресна и каза:

— Господин Тумн, много съжалявам, че трябва да ви прекъсна. Мелодията ми харесва, но аз наистина трябва да си отида у дома. Смятах да остана тук само няколко минути.

— Да, но сега е вече невъзможно — каза фавънът, като оставяше флейтата си и тъжно поклаща глава към Луси.

— Невъзможно? — подскочи доста изплашена Луси. — Какво говорите, аз трябва да си тръгвам веднага, другите навярно вече се чудят какво се е случило с мен.

Но в следния миг тя попита:

— Господин Тумн, какво има?

Зашпото кафявите очи на фавъна бяха пълни със сълзи, които започнаха да се стичат по бузите му и скоро закапаха от върха на носа му. Накрая той закри лицето си с ръце и започна да плаче с глас.

— Господин Тумн, господин Тумн! — извика отчаяна Луси. — Не плачете, недейте! Какво стана? Да не би да не сте добре? Мили господин Тумн, кажете ми какво има?

Но фавънът продължаваше да ридае сърцераздирателно. И дори когато Луси отиде при него, прегърна го и му даде своята носна кърпичка, той не спря. Само взе кърпичката и започна да я използува, като се бършеше и я изстискваше с две ръце, когато тя ставаше тъй мокра, че не можеше повече да му служи. Накрая Луси видя, че стои в локва.

— Господин Тумн! — извика тя в ухото му и го разтърси. — Спрете, спрете веднага! Засрамете се, та вие сте голям фавън. За бога, защо плачете?

— О, о — хълцаше фавънът, — плача, защото съм много лош фавън.

— А, не, аз не мисля, че изобщо сте лош — каза Луси. — Аз мисля, че сте много добър фавън, най-добрият, който съм срещала.

— О, о! Ти сигурно не би казала това, ако знаеше — отговори, като продължаваше да хълца, господин Тумн. — Не, аз съм лош фавън. Мисля, че не е имало по-лош фавън, откакто свят светува.

— Но какво сте направил? — попита Луси.

— Моят стар баща например — каза господин Тумн, — виж портрета му над камината, той никога не би направил такова нещо.

— Какво нещо? — попита Луси.

— Като това, което съм направил аз — каза фавънът. — Аз постъпих на служба при Бялата вещица. Ето какъв съм аз. Служа на Бялата вещица.

— Бялата вещица ли? Коя е тя?

— Тази, която държи цялата Нарния в ръцете си. Тази, която прави тук да бъде вечна зима. Винаги да е зима и никога да не идва Коледа! Помисли си само!

— Колко ужасно! — каза Луси. — И за какво ви плаща тя?

— Е, това е най-лошото — каза господин Тумн с дълбока въздишка. — Аз отвличам за нея деца. Ето какъв съм. Погледни ме, дъще Евина. Би ли повярвала, че аз съм фавън, който пресреща в гората едно бедно, невинно дете и без то да му е направило нещо лошо, се преструва на негов приятел и го поканва в пещерата си само за да го приспи и да го предаде на Бялата вещица?

— Не — каза Луси, — сигурна съм, че вие няма да направите подобно нещо.

— Но аз вече го направих — каза фавънът.

— Ами... — започна доста бавно Луси, като се стараеше да бъде едновременно и справедлива, и не много груба с него. — Това е било много лошо, но аз виждам, че съжалявате и няма да го правите повече.

— О, дъще Евина, нима не разбиращ, че това не е нещо, което съм направил някога, а нещо, което правя сега, в този миг?

— Какво искате да кажете? — извика Луси пребледняла.

— Ти си детето — каза Тумн. — Аз имам заповед от Бялата вещица, ако срещна някога в гората Адамов син или дъщеря на Ева, да ги хвана и да ѝ ги предам. И ти си първото дете, което аз срещнах. Преструвах се, че съм ти приятел, поканих те на чай и те чаках да заспиш, за да ида да ѝ съобщя за тебе.

— О, няма да го сторите, господин Тумн! — каза Луси. — Няма, нали? Наистина, наистина не бива!

— Но и да не ѝ кажа — рече той, като започна отново да плаче, — тя все едно ще разбере. Ще заповядда да ми отрежат опашката, да ми изтръгнат рогата и да ми оскубят брадата. А тя самата ще замахне с магическата си пръчка над хубавите ми цепнати копита и ще ги превърне в ужасни тежки копита като на някой нещастен кон. Ако пък е много ядосана, веднага ще ме превърне в камък и аз ще стана статуя на фавън в нейната омразна къща, докато бъдат заети четирите трона на Каир Паравел, а бог знае кога ще бъде това и дали изобщо ще се случи.

— Много съжалявам, господин Тумн — каза Луси. — Но, моля ви, пуснете ме да се върна в къщи.

— Ще те пусна, разбира се — каза фавънът. — Трябва да те пусна. Сега разбирам това. Преди да те срещна, дори не знаех как изглеждат хората. Разбира се, че не мога да те предам на вещицата сега, след като те познавам. Но ние трябва веднага да тръгваме. Аз ще

те изпратя до стълба с фенера. Надявам се, че ти ще се оправиш сама оттам до Празна Ая и Дреш Ник.

— Ще се оправя, сигурна съм — каза Луси.

— Трябва да вървим колкото се може по-тихо! — каза господин Тумн. — Гората е пълна с нейни шпиони. Дори някои от дърветата са на нейна страна.

Двамата скочиха, без да приберат масата. Господин Тумн отново отвори чадъра си, подаде ръка на Луси и двамата излязоха вън на снега. Обратният път съвсем не приличаше на този към пещерата на фавъна; те се прокрадваха назад колкото можеха по-бързо и без да продумат, като господин Тумн се придържаше към най-тъмните места. Луси се успокои едва когато стигнаха отново до стълба.

— Знаеш ли пътя си оттук, дъще Евина? — попита Тумн. Луси се взря напрегнато между дърветата и видя в далечината едно петно, което ѝ приличаше на дневна светлина.

— Да — каза тя, — виждам вратата на дрешника.

— Хайде тогава, тичай към къщи колкото можеш по-бързо — каза фавънът. — И ще ми простиш ли за това, което смятах да направя с теб?

— О, да, разбира се — отговори Луси и сърдечно му стисна ръка.

— И се надявам, че няма да си изплатиш страшно заради мене.

— Сбогом, дъще Евина — каза той. — Мога ли да задържа кърпичката ти?

— Да, разбира се — каза Луси и хукна към далечното петно от дневна светлина толкова бързо, колкото можеха да я носят краката. И скоро вместо груби клони тя усети меки палта, вместо скриптящ сняг почувствува дървен под под краката си и изведнъж видя, че изскуча от дрешника в същата празна стая, от която бе започнало цялото приключение. Тя затвори здраво вратата на дрешника зад себе си и се огледа, поемайки дъх. Все още валеше и тя чу гласовете на другите в коридора.

— Тук съм — извика тя. — Върнах се, нищо ми няма.

---

[1] Най-старият от горските полубожества сатири, учител на бога на плодородието и веселието — Б.р. ↑

[2] Горски нимфи. Б.пр. ↑

ГЛАВА ТРЕТА

ЕДМЪНД И ДРЕШНИКЪТ

Луси изтича от празната стая в коридора и намери там другите трима.

— Всичко е наред — повтори тя. — Върнах се.

— За какво, по дяволите, говориш, Луси? — попита Сузан.

— Защо? — учуди се Луси. — Нима всички вие не се питахте къде съм била?

— Значи си се крила, а? — каза Питър. — Бедната Лу, крила се, а никой не е забелязал. Трябва да се криеш по-дълго, щом искаш да те търсят!

— Но аз много дълго не бях тук — отговори Луси. Другите се спогледаха.

— Побъркала се е — каза Едмънд, чукайки се по главата. — Съвсем се е побъркала.

— Какво искаш да кажеш, Лу? — попита Питър.

— Каквото казах — отговори Луси. — Веднага след закуска влязох в дрешника и ме нямаше цели часове. Бях поканена на чай и се случиха най-различни неща.

— Що за глупости, Луси — каза Сузан. — Ние току-що, преди минутка, излязохме от стаята и ти беше там.

— Това съвсем не са глупости — каза Питър. — Просто съчинява, за да бъде по-весело, нали, Лу? И защо пък не?

— Не, Питър, не съчинявам — каза тя. — Дрешникът е вълшебен. В него има гора и вали сняг, има и фавън, и вещица; това се нарича Нарния. Елате да видите.

Децата не знаеха какво да мислят, но Луси беше тъй възбудена, че всички се върнаха с нея в стаята. Тя изтича напред, отвори широко вратата на дрешника и извика:

— Хайде, влезте и вижте сами!

— Гъска такава — каза Сузан, като мушна главата си вътре и разбута кожениите палта. — Това е обикновен дрешник. Гледай! Ето му

гърба.

Едно след друго децата надникнаха вътре и разбутаха палтата; и всички видяха — видя и самата Луси — един обикновен дрешник. Нямаше никаква гора, никакъв сняг, а само гърбът на дрешника, с куки по него. Питър влезе и го почука с пръсти, за да се увери, че е истински.

— Много хубава шега, Лу — каза той, като излезе от дрешника.
— Трябва да си призная, че наистина успя да ни заблудиш. Почти ти повярвяхме.

— Но това съвсем не беше шега — каза Луси, — наистина, така беше. Всичко беше различно преди малко. Честна дума. Уверявам ви.

— Хайде, Лу — каза Питър, — прекаляваш. Направи си шагата. Не е ли по-добре да престанеш вече?

Луси се изчерви силно, опита се да каже нещо, макар че едва ли знаеше какво иска да каже и избухна в плач.

Следващите няколко дни тя се чувствуваше много отчаяна. Можеше да се сдобри с другите съвсем лесно и то всеки миг, ако се бе насилила да каже, че всичко е история, измислена за развлечение. Но Луси беше много честно момиче — тя знаеше, че е права, и не можеше да си наложи да каже такова нещо. Беше много нещастна, защото другите мислеха, че тя лъже, и то глупаво. Двамата по-големи вършеха това несъзнателно, но Едмънд можеше да се държи злобно и в случая се държеше така. Той се подиграваше и се присмиваше на Луси, като я питаше дали е намерила някакви други нови страни в други шкафове из къщата. Това, от което всичко ставаше още по-лошо, бе, че точно тези дни трябваше да са прекрасни. Времето бе хубаво и те бяха навън от сутрин до вечер, къпеха се, ловяха риба, катереха се по дърветата, лежаха в пирена. Нищо не можеше да достави пълно удоволствие на Луси. Така вървяха нещата до следващия дъждовен ден.

В този ден, когато предобедът мина без никакъв признак да се промени времето, те решиха да играят на криеница. Сузан трябваше да жуми и щом другите се пръснаха да се крият, Луси отиде в стаята, където беше дрешникът. Тя нямаше намерение да се крие в дрешника, защото знаеше, че това само ще накара другите да говорят отново за цялата проклета история. Но много искаше да надникне още веднъж вътре, тъй като и тя вече започваше да се чуди дали Нарния и фавънът не са били сън. Къщата бе толкова голяма и объркана, с много места за

криене, и тя помисли, че ще има време да погледне в дрешника и след това да се скрие другаде. Но още щом се приближи до него, чу стъпки в коридора и вече нямаше никакъв избор, освен, да скочи в дрешника и да затвори вратата зад себе си. Тя не я затвори добре, защото знаеше, че е много глупаво да се затвориш в дрешник, та дори и да не е вълшебен.

Стъпките, които бе чула, бяха на Едмънд. Той влезе в стаята точно навреме, за да види как Луси изчезва в гардероба. Веднага реши да я последва — не защото мислеше, че там е особено подходящо място за криене, а защото искаше да продължи да я дразни за измислената от нея страна. Той отвори вратата. Видя висящите палта, усети миризмата на нафталин, беше тъмно и тихо, но от Луси нямаше и следа.

— Тя мисли, че аз съм Сузан, която е дошла да я хване — си каза Едмънд, — и затова седи съвсем тихо вътре в дъното на дрешника.

Скочи вътре и затвори вратата, като забрави колко е глупаво да се прави това. После започна пипнешком да търси Луси в тъмното. Очакваше, че ще я намери за няколко секунди и беше много учуден, че не успява. Реши да отвори отново вратата, за да влезе малко светлина, но и вратата не можа да намери. Това никак не му хареса и той лудо започна да опипва по всички посоки. Дори извика:

— Луси, Лу, къде си? Знам, че си тук.

Нямаше никакъв отговор и Едмънд забеляза, че неговият собствен глас звучи доста странно, не както очакваш да го чуеш в дрешник, а като на открито. Забеляза също, че неочеквано му стана студено и тогава видя светлина.

— Слава богу — каза Едмънд, — сигурно вратата се е отворила сама.

Той съвсем забрави за Луси и тръгна към светлината, като мислеше, че е отворената врата на дрешника. Но вместо да излезе в празната стая, видя, че излиза изпод сянката на няколко гъсти мрачни ели, на открито, сред гора.

Под краката му скриптеше сух сняг, а още повече сняг имаше по клоните на дърветата. Небето над главата му бе бледосиньо, такова, каквото човек може да види сутрин в хубав зимен ден. Точно пред себе си между стволовете на дърветата той видя да изгрява слънцето — червено и ясно. Цареше пълна тишина, като че ли той бе единственото

живо същество в тази страна. По дърветата нямаше нито една червеношийка, нито една катеричка, а гората се простираше навсякъде наоколо, докъдето погледът му стигаше. Той потръпна.

Изведнъж си спомни, че търси Луси; спомни си и колко лош беше към нея заради „измислената“ й страна, която сега се оказа съвсем не измислена. Помисли си, че тя трябва да е някъде съвсем близо и извика:

— Луси! Луси! И аз, Едмънд, съм тук.

Нямаше никакъв отговор.

„Тя ми е сърдита за всичко, което ѝ говорех напоследък“ — помисли Едмънд. И макар че не му се искаше да си признае, че е събркал, още по-малко му се щеше да бъде сам в това странно, студено, безмълвно място. И той отново завика:

— Слушай, Лу, съжалявам, че не ти повярвах! Сега виждам, че си била съвсем права. Моля те, излез! Ела да се сдобрим!

И отново никакъв отговор.

„Такива са момичетата — си каза Едмънд, — стои някъде намусена и не приема извинения.“

Той отново се огледа, заключи, че това място не му харесва много и почти беше решил да се върне вкъщи, когато чу, далеч в гората, дрънченето на звънчета. Ослуша се. Звукът се приближаваше все повече и ето че пред очите му изскочи шейна, теглена от два северни елена.

Елените бяха големи почти колкото шотландски понита, а козината им беше толкова бяла, че дори снегът не изглеждаше бял в сравнение с тях. Разклонените им рога бяха позлатени и блестяха като запалени на изгряващото слънце. Хамутите им от червена кожа бяха общити със звънчета. В шайната, подкарано елените, седеше дебело джудже — ако се изправеше, щеше да е високо около три стълки. Беше облечено в кожа от бяла мечка, а на главата си имаше червена качулка с дълъг златен пискюл на върха. Огромната му брада покриваше коленете му и му служеше вместо одеяло. А зад него, на доста по-висока седалка в средата на шайната, седеше съвсем различна персона — грамадна жена, по-висока от всяка друга, която Едмънд бе виждал. Тя също бе покрита с бяла кожа чак до брадичката, в дясната си ръка държеше дълга пръстена златна пръчка, а на главата си имаше златна корона. Лицето ѝ беше бяло, но не просто бледо, а бяло като сняг или

като хартия, или като захарна глазура. Само устните ѝ бяха яркочервени. Общо взето лицето ѝ бе красиво, но надменно, студено и отблъскващо.

Хубава бе гледката с леко плъзгащата се към Едмънд шейна с пеещите звънчета и джуджето, което плющеше с камшика, а снегът летеше от двете ѝ страни.

— Спри! — каза дамата и джуджето дръпна поводите така рязко, че елените почти приклекнаха. Сетне се съвзеха и се изправиха, като хапеха юздите и дишаха тежко. В замръзналия въздух дъхът, излизащ от ноздрите им, приличаше на дим.

— А какво, моля, си ти? — каза дамата, като гледаше строго Едмънд.

— Аз съм аз... съм... името ми е Едмънд — отвърна доста смутен Едмънд. Не му хареса начинът, по който го гледаше тя.

Дамата се намръщи.

— Така ли се обръщаш ти към кралица? — попита тя, като гледаше още по-суро.

— Моля да ме извините, Ваше Величество, не знаех — каза Едмънд.

— Нима не познаваш кралицата на Нарния? — извика тя. — Виж ти! Отсега нататък ще ни опознаеш по-добре. Но аз повтарям — какво си ти?

— Извинете, Ваше Величество — каза Едмънд, — но аз не разбирам какво имате предвид. Аз съм ученик, впрочем бях, сега е ваканция.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА ЛОКУМ

— Но какво си ти? — попита кралицата отново. — Може би си някакво твърде много израснало джудже, което си е отрязalo брадата?

— Не, Ваше Величество — каза Едмънд, — аз никога не съм имал брада. Аз съм момче.

— Момче! — каза тя. — Искаш да кажеш, че ти си Адамов син?

Едмънд стоеше и мълчеше. Беше вече толкова объркан, че изобщо не можа да разбере какво означава този въпрос.

— Виждам, че ти преди всичко си идиот, каквото и друго да си — каза кралицата. — Отговори ми най-после или ще загубя търпение. Ти човешко същество ли си?

— Да, Ваше Величество! — каза Едмънд.

— А как, моля, си влязъл в моите владения?

— Моля, Ваше Величество, влязох през един дрешник.

— Дрешник ли? Какво искаш да кажеш?

— Отворих една врата и просто се намерих тук, Ваше Величество — отвърна Едмънд.

— Виж ти! — каза кралицата, като говореше повече на себе си, отколкото на него. — Врата. Врата откъм света на человека! Чувала съм за такива неща. Това може да провали всичко. Но той е сам и аз лесно ще се справя с него.

Като изрече тези думи, тя се надигна и втренчи пламтящ поглед в лицето на Едмънд. В същия миг вдигна пръчката си. Едмънд бе сигурен, че тя ще направи нещо ужасно, но като че не можеше да мръдне; И точно когато се смяташе за загубен, тя като че ли промени решението си.

— Мое бедно дете — каза кралицата със съвсем променен глас, — колко ся премръзнал! Ела и седни при мен в шайната. Ще те завия с мантията си и ще си поговорим.

Едмънд никак не хареса предложението ѝ, но не посмя да не се подчини. Качи се в шайната и седна в краката ѝ. Тя метна края на

кожената си мантия около него и го загърна.

— Може би искаш нещо топло за пиене? — попита кралицата. — Какво ще кажеш?

— Да, моля, Ваше Величество! — отвърна Едмънд, а зъбите му тракаха.

Кралицата извади изпод наметалото си едно много малко шишенце, което изглеждаше направено от мед. Сетне протегна ръка и изсипа от него капка върху снега край шейната. За миг Едмънд видя капката, блестяща като диамант, във въздуха. Щом докосна снега, се чу свистящ звук и се появи чаша, украсена с безценни камъчета, от която излизаше топла пара. Джуджето я взе веднага и я подаде на Едмънд с поклон и усмивка; усмивката му не бе много приятна. Едмънд се почувствува много по-добре, когато започна да сърба горещото питие. Подобно нещо той никога не бе вкусвал — много сладко, пенливо и гъсто като крем, то го стопли от главата до петите.

— Глупаво е, сине Адамов, да пиеш, без да ядеш — каза след малко кралицата. — Какво би желал най-много за ядене?

— Локум, Ваше Величество — каза Едмънд.

Царицата пусна друга капка от шишенцето да падне на снега и веднага се появи кръгла кутия, превързана със зелена копринена панделка. Едмънд я отвори и видя, че съдържа няколко фунта от най-хубавия локум. Всяко парче беше сладко и оставаше меко докрай. Едмънд никога не бе опитвал толкова вкусно нещо. Той вече се бе стоплил и му беше много приятно.

Докато ядеше, кралицата продължаваше да му задава въпроси. В началото Едмънд се стараеше да не забравя, че е неприлично да се говори с пълна уста, но скоро се унесе, тъй като се стараеше да натъпче колкото се може повече локум в устата си; и с всяка хапка му се искаше все повече да яде и изобщо не се попита защо кралицата го разпитва така подробно. Тя го питаше и той ѝ разказа, че има брат и две сестри и че едната от сестрите му вече е била в Нарния и е срещнала един фавън, и че никой друг освен него, брат му и сестрите му не знае нищо за Нарния. Кралицата, изглежда, особено се заинтересува от факта, че те са четирима и често се връщаше на това.

— Ти си сигурен, че сте точно четирима? — питаше тя. — Двама сина Адамови и две Евини дъщери, ни повече, ни по-малко?

И Едмънд, с пълна с локум уста, повтаряше:

— Да, вече ви казах — като забравяше да я нарича „Ваше Величество!“, но сега тя сякаш не обръщаше внимание на това.

Най-после всичкият локум свърши и Едмънд загледа твърде втренчено празната кутия — много му се щеше тя да го попита дали не му се иска още. Навсякът кралицата знаеше съвсем добре какво мисли Едмънд; на нея, за разлика от Едмънд, й беше известно, че локумът е омагьосан и че всеки, който веднъж го вкуси, ще иска още, и още, и че ако му позволяят, ще продължава да яде, докато не умре. Но тя не му предложи повече, а каза:

— Сине Адамов, много ми се иска да видя твоя брат и двете ти сестри. Би ли ги довел да ме посетят?

— Ще се опитам — каза Едмънд, като не откъсваше поглед от празната кутия.

— Защото, ако дойдеш пак, като ги доведеш и тях, разбира се, ще мога да ти дам много повече локум. Сега не мога, магията действува само веднъж. А в къщата ми ще е друго.

— А защо не отидем в къщата ви сега? — каза Едмънд. Когато в началото се качи в шейната, той се страхуваше, че тя може да отпътува с него към някое непознато място, от което той не ще може да се върне. Но сега беше забравил този си страх.

— Чудесна е къщата ми — каза кралицата. — Сигурна съм, че ще ти хареса. Има стаи, целите пълни с локум, и — нещо повече — аз нямам деца. Искам да отгледам едно хубаво момче като принц и когато умра, то да стане крал на Нарния. Като принц, то ще носи златна корона и по цял ден ще яде локум. А ти си най-умният и най-хубавият млад мъж, когото съм срещала. Мисля, че бих желала да направя теб този принц — някой ден, когато доведеш другите да ме посетят.

— А защо не сега? — попита Едмънд. Лицето му беше силно зачервено, а устата и пръстите на ръцете му лепнеха. Той не изглеждаше нито умен, нито хубав, каквото и да назваше кралицата.

— Но ако сега те заведа там — каза тя, — няма да видя брат ти и сестрите ти. Аз много искам да се запозная с твоите очарователни роднини. Ти ще бъдеш принц, по-късно крал, това се разбира от само себе си. Но трябва да имаш придворни и благородници. Ще направя брат ти херцог, а сестрите ти херцогини.

— Те не представляват кой знае какво — каза Едмънд, — а и аз винаги бих могъл да ги доведа някой друг път.

— О, но щом се озовеш в къщата ми — каза кралицата, — ти съвсем ще ги забравиш. Ще се забавляваш толкова, че няма да имаш желание да ходиш да ги довеждаш. Не. Ти трябва да се върнеш в твоята страна сега и да дойдеш при мен друг ден, с тях, разбиращ ли! Няма смисъл да идваш без тях.

— Но аз дори не зная пътя назад към моята страна — умолително каза Едмънд.

— Лесно е — отговори кралицата. — Виждаш ли онзи фенер? — Тя посочи с пръчката си и Едмънд се обърна и видя същия стълб с фенера, под който Луси бе срещнала фавъна. — Право нататък, отвъд него е пътят към света на хората. А сега погледни на другата страна — при тези думи тя показва в противоположната посока — и ми кажи виждаш ли два малки хълма, които се издигат над дърветата.

— Струва ми се, че ги виждам — каза Едмънд.

— Е, моята къща е между тези два хълма. Така че следващия път като дойдеш, ще трябва само да намериш стълба с фенера, да потърсиш тези два хълма и да тръгнеш през гората, докато стигнеш къщата ми. Но помни — трябва да доведеш другите със себе си. Мога много да ти се ядосам, ако дойдеш сам.

— Ще направя всичко, което мога — каза Едмънд.

— А, между другото — каза кралицата, — няма нужда да им разказваш за мен. Забавното ще бъде ние двамата да го запазим като своя тайна, нали? За да ги изненадаме. Просто ги доведи до двата хълма — умно момче като тебе лесно ще измисли какъв предлог да намери, и когато дойдете до къщата ми, можеш просто да кажеш: „Я да видим кой живее тук“ или нещо подобно. Сигурна съм, че така ще бъде най-добре. Ако твоята сестра е срещнала някой от фавните, може да е чула страни истории за мен — лоши неща, заради които да я е страх да дойде при мен. Фавните какво ли не говорят, знаеш, и сега...

— Моля, моля — каза изведнъж Едмънд, — моля, не бих ли могъл да получа само едно парче локум за из път?

— Не, не — каза кралицата със смях. — Ще трябва да почакаш до следващия път.

Още докато говореше, тя даде знак на джуджето да тръгват и докато шейната изчезваше от погледа, кралицата му махна с ръка и се провикна:

— Следващия път! Следващия път! Не забравяй! Идвайте по-скоро!

Едмънд все още се взираше след шейната, когато чу някой да го вика по име. Огледа се и видя Луси, която излизаше от другата част на гората.

— О, Едмънд! — извика тя. — Ти също си влязъл! Не е ли чудесно, и сега...

— Да — каза Едмънд, — виждам, че беше права. Дрешникът е наистина вълшебен. Мога да ти се извиня, ако искаш. Но къде, за бога, беше досега? Търсих те навсякъде.

— Ако знаех, че и ти си влязъл, щях да те изчакам — каза Луси, която беше твърде щастлива и развълнувана, за да забележи колко сприхаво говори Едмънд и колко зачервено и странно е лицето му. — Обядвах с милия господин Тумн, фавъна. Той е добре. Бялата вещица не му е направила нищо за това, че ме е пуснал. Той мисли, че тя може да не е научила за станалото и че може би в края на краищата всичко ще се уреди.

— Бялата вещица ли? — каза Едмънд. — Коя е тя?

— Едно изключително лошо същество — каза Луси. — Тя самата се нарича кралица на Нарния, макар че няма изобщо никакво право да бъде кралица. И всички фавни, горски нимфи и русалки, джуджета и животни, поне добрите, просто я мразят. Тя може да превръща хората в камък, може да върши и най-различни страшни неща. Направила е една магия, за да бъде в Нарния винаги зима, но никога да не настъпва Коледа. Тя се разхожда с шейна, теглена от два бели елена, с магическа пръчка в ръка и корона на главата.

На Едмънд вече му прилошаваше от това, че яде толкова много локум, и когато чу, че дамата, с която се беше сприятелил, е опасна вещица, му стана още по-зле. Но въпреки това той искаше отново да вкуси от този локум — искаше го повече от всичко друго.

— Кой ти наговоря всички тези глупости за Бялата вещица? — попита той.

— Господин Тумн, фавънът — каза Луси.

— Човек не трябва винаги да вярва на приказките на фавните — каза Едмънд, като се опитваше гласът му да звучи така, като че той знае много повече за тях от Луси.

— Кой казва това? — попита Луси.

— Всеизвестно е — отговори Едмънд, — Попитай когото искаш. Хайде, глупаво е да стоим тук в снега! Да си отиваме вкъщи!

— Добре, да си ходим! — каза Луси. — О, Едмънд, радвам се, че и ти влезе! Сега вече другите ще трябва да повярват, че Нарния съществува, след като и двамата сме били там. Колко весело ще бъде!

Но Едмънд тайно си помисли, че на него няма да му е толкова весело, колкото на нея. Щеше да се наложи да признае пред всички, че Луси е била права, а бе сигурен, че другите ще заемат страната на фавните и животните, докато самият той вече беше повече на страната на вещицата. Не знаеше какво ще каже и как ще запази тайната си, когато всички започнаха да говорят за Нарния.

Бяха изминали вече доста път. И изведнъж почувствуваха около себе си палта вместо клони и в следващия миг двамата стояха извън дрешника в празната стая.

— Виж какво! — каза Луси, — наистина изглеждаш ужасно, Едмънд. Не се ли чувствуваш добре?

— Добре съм — каза Едмънд, но това не беше вярно. Той се чувствуваше много зле.

— Хайде тогава да намерим другите — каза Луси. — Колко много имаме да им разказваме! И какви чудни приключения ни чакат сега, след като всички сме в тази история!

ГЛАВА ПЕТА

ОТНОВО НА ОТСАМНАТА СТРАНА НА ВРАТАТА

Тъй като играта на криеница все още продължаваше, доста време трябаше на Луси и Едмънд, за да намерят другите. Но когато най-после всички се събраха (което стана в дългата стая, където беше бронята), Луси извика:

— Питър! Сузан! Всичко е истина. Едмънд също я видя. Наистина съществува страна, в която можеш да отидеш през дрешника. И двамата с Едмънд влязохме вътре. Срещнахме се там, в гората. Хайде, Едмънд, разкажи им всичко, което се случи.

— За какво става дума, Ед? — попита Питър.

И сега стигаме до едно от най-неприятните неща в тази история. До този миг на Едмънд му беше лошо и беше намусен, ядосващ се на Луси за това, че е права, но не беше измислил какво да стори. Когато Питър му зададе въпроса, той реши изведнъж да извърши най-долното и злобно нещо, което можеше да му хрумне. Реши да не потвърди думите на Луси.

— Кажи ни, Ед — каза Сузан.

И Едмънд погледна високомерно, като че бе много по-голям от Луси (а всъщност имаха само година разлика), изкикоти се и отвърна:

— О, да, ние с Луси си поиграхме, преструвахме се, че историята, която разказа за някаква страна в дрешника, е вярна; Просто се забавлявахме, разбира се. Там всъщност няма нищо.

Клетата Луси само го погледна и избяга от стаята. Едмънд, който с всеки изминал миг ставаше все по-зъл, помисли, че е постигнал голям успех и веднага продължи:

— Хайде, пак се разсърди. Какво ѝ става? Ето, това е най-лошото на малките деца, те винаги...

— Слушай — каза Питър с ярост в гласа, — мълкни! Държиш са отвратително с Лу, откакто тя започна да ни говори тези глупости за

дрешника, а сега играеш разни игри с нея, а после отново я разстрояваш. Смятам, че го правиш само от злоба.

— Но всичко това са глупости — каза Едмънд изненадан.

— Разбира се, че са глупости — каза Питър. — Там е работата. Лу беше съвсем добре, когато тръгнахме от къщи, но откакто сме тук, тя като че или се е побъркала, или пък е станала ужасна лъжкиня. И да е едното, и да е другото, мислиш ли, че и помагаш, като ѝ се подиграваш и се заяждаш единия ден, а я окуражаваш на следващия?

— Мислех... мислех... — каза Едмънд, но не можа да измисли какво да каже.

— Ти изобщо нищо не си мислел — каза Питър. — Това е чиста злоба. Ти поначало обичаш да се подиграваш на по-малките от теб, виждали сме те да се държиш така и в училище.

— Хайде, престанете! — каза Сузан. — Няма да оправите нещата, като се карате. Да вървим да намерим Луси.

Никой не се учуди, когато доста по-късно намериха Луси и видяха, че е плакала. Каквото и да ѝ говореха, нямаше значение. Тя си държеше на своето и каза:

— Не ме интересува какво мислите и не ме интересува какво говорите. Можете да кажете на професора, да пищете на мама, да направите каквото си щете. О, защо не останах там? А вие всички сте отвратителни... отвратителни...

Вечерта беше неприятна. Луси се чувствуваше нещастна, а Едмънд бе започнал да усеща, че планът му не върви така добре, както бе очаквал. Двамата по-големи започнаха наистина да мислят, че Луси не е с всички си. Те стояха в коридора и шепнешком говореха за това дълго след като Луси си беше легнала.

Резултатът бе, че решиха на другата сутрин да отидат при професора и да му разкажат всичко.

— Той ще пише на татко, ако мисли, че наистина нещо не е в ред с Лу — каза Питър. — Това вече излиза вън от нашите възможности.

И така, те отидоха, почукаха на вратата на кабинета, професорът каза: „Влезте!“ и стана, и им предложи столове, и каза, че е напълно на тяхно разположение. После седна и, допрял върховете на пръстите, си, започна да слуша, без да ги прекъсва, докато свършиха цялата история. След това дълго не каза нищо. Сетне прочисти гърлото си и каза последното нещо, което бяха очаквали.

— А вие откъде знаете — попита той, — че историята на сестра ви не е вярна?

— О, но... — започна Сузан и спря. По лицето на възрастния всеки би разбраł, че той говори съвсем сериозно. След малко Сузан се овладя и каза: — Но Едмънд казва, че те само са играли на ужким.

— И точно това заслужава да се обмисли — каза професорът. — Много внимателно да се обмисли. Например, извинете ме, че задавам този въпрос, след като познавам и двамата, но на кого може повече да се разчита — на брат ви или на сестра ви? Искам да кажа — кой е почестен?

— Точно това е, което ни смущава, господине — каза Питър. — Досега винаги бих казал, че това е Луси.

— А ти какво мислиш, скъпа? — попита професорът, като се обърна към Сузан.

— Ами... — каза Сузан — изобщо бих казала същото като Питър, но това не може да бъде истина — всичко това за гората и за фавъна.

— По този въпрос не зная нищо — каза професорът. — Но да обвиниш някого, когото винаги си познавал като честен човек, че лъже, е много сериозно нещо, наистина много сериозно нещо.

— Ние се страхуваме, че това дори може да не е лъжене — каза Сузан. — Помислихме си, че може би с Луси се е случило нещо лошо.

— Искаш да кажеш лудост? — попита професорът съвсем спокойно. — О, можете да бъдете спокойни за това. Човек трябва само да я погледне и да поговори с нея, за да разбере, че не е луда.

— Но, тогава... — започна Сузан и спря. Никога не ѝ бе минавало през ума, че един възрастен човек може да говори като професора и не знаеше какво да мисли.

— Логика! — каза професорът почти на себе си. — Защо не преподават логика в тези училища? Има само три възможности. Сестра ви или лъже, или е побъркана, или пък говори истината. Вие знаете, че тя не лъже, очевидно е, че не е луда. И в такъв случай за момента и докато не те появи някакво ново доказателство, ние трябва да приемем, че тя говори истината.

Сузан погледна изпитателно професора и бе почти сигурна от израза на лицето му, че той не се подиграва с тях.

— Но, господине, как може да бъде истина? — каза Питър.

— А защо казваш това? — попита професорът.

— Ами, преди всичко — каза Питър, — ако е истина, защо всеки не намира тази страна винаги когато отиде при дрешника? Имам предвид това, че когато ние погледнахме, там нямаше нищо. Дори Луси не твърдеше, че има нещо.

— И какво от това? — каза професорът.

— Но когато нещата са истински, тях винаги ги има.

— Така ли? — рече професорът и Питър съвсем не знаеше какво да каже.

— Но нямаше време — каза Сузан, — Луси нямаше никакво време да отиде където и да било, дори това място да съществува. Тя изтича след нас в мига, когато излязохме от стаята. Беше минало по-малко от минута, а тя твърдеше, че я е нямало цели часове.

— Точно заради това историята ѝ вероятно е истинска — каза професорът. — Ако наистина в тази къща има врата, която води към някакъв друг свят (а трябва да ви предупредя, че това е една много странна къща, която дори и аз не познавам добре), ако, както казах, тя е влязла в друг свят, изобщо няма да се изненадам да узная, че този друг свят има свое собствено време; така че колкото да престои човек там, времето тук остава в същия миг. От друга страна, аз не мисля, че много момичета на нейна възраст биха измислили сами такова нещо. А ако тя го е правила на ужким, щеше да се скрие някъде за по-дълго, преди да излезе и да ви разкаже историята си.

— Но наистина ли мислите, господине — каза Питър, — че може да има други светове, тук наоколо, на всяка крачка?

— Защо да не е възможно? — каза професорът, като свали очилата си и започна да търка стъклата, докато мърмореше на себе си: „Чудя се учат ли ги на нещо в тези училища!“

— А какво да правим ние? — каза Сузан. Струваше ѝ се, че разговорът започна да се отклонява от темата.

— Скъпа моя девойко — каза професорът и изведнъж погледна много остро и двамата. — Има един начин, който все още никой не е предложил, но който заслужава да се опита.

— Какъв? — попита Сузан.

— Да се постараем всички ние да си гледаме работата — каза той. И това беше краят на разговора.

След този разговор нещата станаха много по-добри за Луси. Питър се погрижи Едмънд да престане да ѝ се подиграва и нито тя, нито някой друг беше склонен да говори за дрешника. Това бе станало опасна тема за разговор. Затова известно време изглеждаше като че всички приключения са към своя край. Но не стана така.

Къщата на професора — която дори той познаваше толкова малко, беше толкова стара и известна, че от цяла Англия идваха хора и искаха разрешение да я разгледат. Тя беше от този вид къщи, за които се пише в пътеводителите и дори в учебниците по история. И всичко е напълно възможно, защото за нея се разказваха най-различни истории, някои от тях дори по-странни от историята, която ви разказвам сега. Когато идваха групи туристи и чакаха да разгледат къщата, професорът винаги им даваше разрешение, а госпожа Макреди, икономката, ги развеждаше, като им разказваше за картините и рицарските доспехи, за редките книги в библиотеката. Госпожа Макреди не обичаше деца и не обичаше да я смущават, когато разказва на посетителите всичко, което знае. Тя беше предупредила Питър и Сузан още първата сутрин заедно с много други наставления: „Моля, запомнете, не трябва да ми стойте на пътя, когато развеждам група из къщата“.

— Сякаш някой от нас иска да си губи половината сутрин, като се влачи наоколо с тълпа непознати възрастни! — каза Едмънд.

Останалите трима мислеха същото. Точно по този начин започнаха приключенията за втори път.

Няколко сутрини по-късно, тъкмо Питър и Едмънд разглеждаха рицарските доспехи, и се чудеха дали могат да ги разглобят, когато момичетата се втурнаха в стаята и казаха:

— Внимание! Насам иде Макреди с цяла банда.

— Светкавично изчезвайте! — каза Питър и четиридесет се измъкнаха през вратата в далечния край на стаята. Но когато преминаха в зелената стая, а след нея в библиотеката, изведнъж чуха пред себе си гласове и разбраха, че госпожа Макреди явно води групата си по задните стълби вместо по главните, както бяха очаквали. А после, дали защото загубиха ум и разум, дали защото госпожа Макреди се опитваше да ги хване, или защото в къщата оживя някаква магия, която ги гонеше към Нарния — започна да им се струва, че отвсякъде са преследвани, докато накрая Сузан каза:

— Да ги вземат дяволите тези пътешественици! Насам! Да влезем в стаята с дрешника, докато отминат. Никой няма да ни последва там.

Но щом влязоха в стаята, чуха гласове в коридора, сетне някой доближаваше вратата, сетне видяха, че дръжката на вратата се накланя надолу.

— Бързо — каза Питър, — няма къде другаде — и отвори вратата на дрешника.

Четиридесета се наблъскаха вътре и седнаха задъхани в тъмното. Питър държеше вратата притворена, но не я затваряше докрай, защото, разбира се, помнеше, като всеки разумен човек, че никога не трябва да се затваряш в дрешник.

ГЛАВА ШЕСТА В ДРЕШНИКА

— Ще ми се Макреди да побърза и да отведе всички тия хора — каза след малко Сузан. — Ужасно се схванах.

— И каква гадна миризма на камфор! — каза Едмънд.

— Предполагам, че с него са пълни джобовете на тези палта — рече Сузан, — за да прогонва молците.

— Нещо ми лепне по гърба — каза Питър.

— Не е ли студено? — попита Сузан.

— Сега, като го каза, усетих, че е студено — отвърна Питър. — Дявол го взел, и е мокро. Какво става с това място? Седнал съм на нещо мокро. И с всяка минута става все по-мокро. — Той с усилие се изправи.

— Хайде да излизаме — каза Едмънд. — Те са си отишли.

— О-о-о! — извика изведнъж Сузан. И всички я попитаха какво става.

— Облегнала съм се на някакво дърво — каза Сузан. — Гледайте, започна да става светло, ей там.

— По дяволите, права си! — каза Питър. — Погледнете тук... и там... Наоколо има само дървета. А това, мокрото, е сняг. О, струва ми се, че в крайна сметка сме попаднали в гората на Луси.

Да, сега вече нямаше никакво съмнение. Четирите деца стояха и примигваха от дневната светлина на зимния ден. Зад тях останаха палтата, висящи на закачалки, а пред тях имаше дървета, покрити със сняг.

Питър веднага се обърна към Луси.

— Извинявай, че не ти повярвах — каза той. — Съжалявам! Ще си стиснем ли ръце?

— Разбира се — каза Луси и му стисна ръката.

— А сега? — попита Сузан. — Какво ще правим по-нататък?

— Какво ще правим ли? — каза Питър. — Ще отидем да изследваме гората, разбира се.

— Ух! — каза Сузан, като потропваше с крака. — Доста е студено. Да бяхме облекли по някое палто?

— Не са наши — каза Питър колебливо.

— Сигурна съм, че никой няма да има нищо против — каза Сузан. — Та ние не искаме да ги изнесем от къщата, дори няма да ги изнасяме от дрешника.

— Изобщо не помислих за това, Су — каза Питър. — Разбира се, погледнато така, става. Никой не може да каже, че си задигнал някакво палто, щом като то си остава в дрешника, където си го намерил. А аз предполагам, че цялата тази страна се намира в дрешника.

Те веднага изпълниха разумния план на Сузан. Палтата им бяха доста големи и когато ги облякоха, стигнаха им чак до петите и приличаха повече на царски мантии, отколкото на палта. Но на всички им стана доста по-топло и всеки мислеше, че другите изглеждат по-добре в новите си одежди, които са по-подходящи за пейзажа.

— Можем да си представяме, че сме изследователи на Арктика — каза Луси.

— Ще бъде достатъчно вълнуващо и без да си представяме каквото и да е — каза Питър и ги поведе напред към гората.

Над главите им имаше тежки тъмни облаци и изглежда щеше да вали още сняг, преди да е настъпила нощта.

— Вижте какво — каза Едмънд след малко, — не трябва ли да вземем малко по-наляво, в смисъл ако сме се насочили към стълба с фенера.

Той бе забравил за миг, че трябва да се прави, че никога преди не е бил в гората. В мига, в който думите излязоха от устата му, той разбра, че се е издал. Всички спряха и втренчиха поглед в него. Питър изсвири с уста.

— Значи ти наистина си бил тук — каза той, — онзи път, когато Лу каза, че те е срещнала тук, а я изкара, че лъже.

Настъпи мъртва тишина.

— От всички отвратителни хора... — започна Питър, но сви рамене и не каза нищо повече. И наистина, изглежда, нямаше какво повече да се каже, затова след малко четиридесета отново тръгнаха. Но Едмънд си повтаряше: „О, ще ви платя на всички за това, на цялото надменно и самодоволно стадо!“

— Все пак, къде отиваме? — попита Сузан, главно за да смени темата на разговора.

— Според мен Лу трябва да ни води — каза Питър. — Заслужила си го е. Къде ще ни заведеш, Лу?

— Какво ще кажете да отидем да видим господни Тумн? — каза и Луси. — Той е добрият фавън, за когото ви разказах.

Всички се съгласиха и продължиха бързо, като потропваха с крака. Луси се оказа добър водач. В началото се чудеше дали ще може да намери пътя, но позна някакво криво дърво на едно място, някакъв пад на друго и ги отведе дотам, където земята ставаше неравна, после в малката долчинка и най-подир точно пред вратата на пещерата на господин Тумн. Но там ги очакваше страшна изненада.

Вратата беше откачена от пантите и натрошена на парчета. Вътре в пещерата беше тъмно и студено, усещаше се влага и миризма на място, което не е било обитавано от няколко дни. През счупената врата на купчини по пода беше навяло сняг, размесен с нещо черно, което се оказа овъглени съчки и пепел от огнището. Явно някой ги беше разхвърлял из стаята и после ги бе тъпкал с крака. Чашите и чинии лежаха изпочупени по пода, а портретът на бащата на фавъна беше нарязан на ивици с нож.

— Ама че погром — каза Едмънд. — Нямаше много смисъл да идваме тук.

— Какво е това? — каза Питър, като се наведе. Беше забелязал парче хартия, приковано с пирон през килима в пода.

— Написано ли е нещо на него? — попита Сузан.

— Да, така ми се струва — отговори Питър, — но не мога да го прочета на тази светлина. Хайде да излезем навън, на открито.

Всички излязоха навън на дневната светлина и наобиколиха Питър, докато той четеше следните думи:

„Бившият собственик на това помещение, фавънът Тумн, е арестуван и очаква да бъде изправен пред съд по обвинение в предателство срещу Нейно императорско величие Джейдис, кралица на Нарния, владетелка на Каир Паравел, императрица на Уединените острови и т.н., също така и за подпомагане на врагове на гореказаното Величество, приютяване на шпиони и побратимяване с човешки същества.

Подписал Могрим, капитан от тайната полиция.

Да живее кралицата!“

Децата се спогледаха.

— Не съм сигурна, че това място в крайна сметка ще ми хареса — каза Сузан.

— Коя е тази кралица, Лу? — попита Питър. — Знаеш ли нещо за нея?

— Това изобщо не е истинска кралица — отговори Луси, — а една страшна вещица, Бялата вещица. Всички — всички горски жители я мразят. Тя е направила магия в цялата страна да бъде винаги зима и никога да не идва Коледа.

— Чудя се има ли някакъв смисъл да продължаваме нататък — каза Сузан. — Имам предвид, че тук не изглежда особено безопасно и като че няма да бъде и много забавно. При това с всяка минута става все по-студено, а не сме си донесли нищо за ядене. Предлагам да си отидем вкъщи.

— О, не можем, не можем — каза изведнъж Луси. — Не разбирате ли? Не можем да си тръгнем за дома просто така, след всичко това. Бедният фавън е попаднал в тази беда заради мен. Той ме скри от Вещицата и ми показа обратния път. Точно това означава „подпомагане на врагове на кралицата и побратимяване с човешки същества“. Ние просто трябва да се опитаме да го освободим.

— Много можем да направим ние — каза Едмънд, — както дори нямаме нещо за ядене!

— Я да мълкваш! — каза Питър, който все още беше много ядосан на Едмънд. — Какво мислиш ти, Сузан?

— Имам страшното чувство, че Лу е права — каза Сузан. — Не искам да направя и крачка по-нататък и бих желала никога да не бяхме идвали тук. Но мисля, че трябва да се опитаме да направим нещо за този господин, как се казваше, имам предвид фавъна.

— И аз имам същото чувство — каза Питър. — Тревожи ме това, че не носим никаква храна. Бих предложил да се върнем и да си вземем нещо от килера, само че не съм сигурен дали ще можем да се върнем отново в тази страна, след като веднъж излезем от нея. Мисля, че ще трябва да продължим.

— Аз също! — казаха едновременно двете момичета.

— Ако само знаехме къде е затворен нещастникът! — каза Питър. Всички се умълчаха и продължаваха да се чудят какво да

правят по-нататък, когато Луси каза:

— Погледнете! Червеношийка, с такива червени гърдички! Това е първата птичка, която виждам тук. Не може да бъде! Чудя се дали птиците в Нарния могат да говорят? Тя ни гледа, сякаш иска да ни каже нещо. — Луси се обърна към червеношийката и каза: „Моля те, можеш ли да ни кажеш къде са отвели Тумн, фавъна?“

Като изрече тези думи, тя направи крачка към птицата. Птицата веднага отлетя, но само до съседното дърво. Кацна там и ги загледа настойчиво, като че разбираше всичко, каквото бяха говорили. Почти без да забележат, че го правят, четирите деца пристъпиха една-две крачки по-близо до нея. Тогава червеношийката пак литна до следващото дърво и отново ги погледна настойчиво. (Едва ли имаше червеношийка с по-червени гърди и по-искрящи очи.)

— Знаете ли — каза Луси, — сигурна съм, че тя иска да я следваме.

— И аз имам същото чувство — каза Сузан. — А ти какво мислиш, Питър?

— Нищо не пречи да опитаме — отвърна Питър.

Червеношийката като че ли напълно разбра разговора. Тя продължи да прехвърча от дърво на дърво, винаги на няколко метра пред тях, но и винаги достатъчно близо, за да могат лесно да я следват. По този начин ги водеше по нанадолнището. Всеки път, когато червеношийката кацваше, от клоните се изсипваше малко сняг. Междувременно облаците над главите им се разнесоха, зимното слънце се показва и снегът ослепително блесна. Вървяха вече почти половин час, като момичетата крачеха отпред, когато Едмънд се обърна към Питър:

— Ако престанеш да ми се надуваш, имам да ти кажа нещо, което е най-добре да изслушааш.

— Какво? — попита Питър.

— Шт! Не толкова високо — каза Едмънд. — Няма смисъл да плашим момичетата. Ти разбираш ли какво правим сега?

— Какво? — каза Питър, като сниши гласа си до шепот.

— Вървим след водач, за когото не знаем нищо. Откъде сме сигурни на чия страна е тази птица? Защо да не ни води в никакъв капан?

— Противна мисъл! Та това е само една червеношийка, разбиращ ли, а във всички приказки, които съм чел, червеношийките са добри птици. Положително една червеношийка не може да бъде наш враг.

— Като стана дума за това — коя е правата страна? Откъде сме сигурни, че фавните са на добрата страна, а кралицата (да, знам, че ни казаха, че тя е вещица) е на лошата страна? Всъщност не знаем нищо нито за едните, нито за другите.

— Фавънът е спасил Луси.

— Това го е казал той. Но ние откъде да сме сигурни? А има и друго нещо. Има ли някой и най-малко понятие за пътя към къщи от тук?

— Велики боже! — каза Питър. — Не бях помислил за това.

— А и без всякакви изгледи да ядем! — каза Едмънд.

ГЛАВА СЕДМА

ЕДИН ДЕН С БОБРИТЕ

Докато двете момчета шепнеха отзад, момичетата неочеквано извикаха:

— О! — и спряха.

— Червеношийката! — извика Луси. — Червеношийката отлетя нанякъде.

Да, така беше — птицата не се виждаше никъде.

— А сега какво ще правим? — каза Едмънд, като хвърли към Питър поглед, който сякаш говореше: „Нали ти казах!“

— Шт! Гледайте! — каза Сузан.

— Какво? — попита Питър.

— Нещо се движи между дърветата, ей там, вляво.

Всички се взряха втренчено, обзети от неприятно чувство.

— Ето го, отново се движи — каза след малко Сузан.

— Сега и аз го видях — каза Питър. — Още е там. Току-що отиде зад голямото дърво.

— Какво е? — попита Луси, като с всички сили се опитваше гласът ѝ да звучи спокойно.

— Каквото и да е — каза Питър, — то ни преследва. И е нещо, което не желае да бъде видяно.

— Хайде да си отиваме вкъщи! — каза Сузан. И макар че никой не го изрече на глас, изведнъж всички осъзнаха това, което Едмънд беше прошепнал на Питър в края на предишната глава. Бяха се загубили.

— На какво прилича това нещо? — запита Луси.

— Някакво животно — каза Сузан и след малко извика: — Гледайте! Гледайте! Бързо! Ето го там.

Този път всички го видяха: иззад едно дърво към тях надникна мустакато и космато лице. Но този път то не се дръпна веднага назад, а сложи лапичка на муцунката си така, както човек слага пръст на устата

си, когато иска да каже някому да пази тишина. След това животното отново изчезна. Децата стояха, затаили дъх.

Миг по-късно непознатият се показва иззад дървото, огледа се на всички страни, сякаш се страхуваше, че някой гледа, каза „Шт!“ и им направи знак да отидат при него в гъсталака, където стоеше, и изчезна отново.

— Знам какво е това — каза Питър, — това е бобър. Видях му опашката.

— Той иска да отидем при него — обади се Сузан — и ни предупреждава да не вдигаме шум.

— Знам — каза Питър. — Въпросът е трябва ли да го следваме, или не. Ти какво мислиш, Лу?

— Мисля, че е добър бобър — каза Луси.

— Да, но откъде да сме сигурни? — каза Едмънд.

— Защо да не рискуваме? — рече Сузан. — Искам да кажа, че няма смисъл просто да стоим тук, пък и усещам, че съм гладна.

В този миг бобърът отново показва главата си иззад дървото и им кимна настойчиво.

— Хайде! — каза Питър. — Да опитаме. Вървете близо един до друг. Би трявало да можем да се справим с един бобър, ако се окаже враг.

И така, децата се скучиха, отидоха при дървото, след това зад него и там наистина намериха бобъра. Но той продължи да отстъпва назад, като им прошепна с дрезгав плътен глас:

— По-насам, елате още по-насам. Право тук. На открито не сме в безопасност!

Чак когато ги заведе до едно тъмно място, където четири дървета растяха толкова близо едно до друго, че клоните им се сплитаха, а под краката си виждаха кафявата земя, покрита с борови иглички, защото тук не можеше да падне никакъв сняг, бобърът започна да им говори.

— Вие сте синове на Адам и дъщери на Ева, нали? — попита той.

— Да, няколко от децата им — отвърна Питър.

— Ш-ш-шт! — каза бобърът. — Моля, не толкова високо. Дори тук не сме в безопасност.

— От кого се страхувате? — каза Питър. — Тук няма никой друг освен нас.

— Има дървета — каза бобърът. — Те винаги слушат. Повечето от тях са на наша страна, но има и дървета, които ще ни предадат на нея, вие знаете за кого говоря — и той поклати няколко пъти глава.

— Щом ще говорим за страни — каза Едмънд, — откъде да сме сигурни, че си ни приятел?

— Не искали да ви обидим, господин Бобър — допълни Питър, — но вие разбирате, че сме чужденци.

— Съвсем правилно, съвсем правилно! — каза бобърът. — Ето го моето доказателство. — С тези думи той им подаде нещо малко и бяло.

Всички го изгледаха учудено, но изведнъж Луси извика:

— О, разбира се. Това е моята кърпичка, която дадох на клетия господин Тумн.

— Точно така — каза бобърът. — Клетникът беше подушил нещо за ареста и преди наистина да го арестуват, ми даде това. Каза ми, че ако му се случи нещо, трябва да ви посрещна тук и да ви отведа до...

— Тук гласът на бобъра загъръхна и той поклати тайнствено два-три пъти глава. След това им даде знак да се приближат колкото се може по-близо до него, така че мустаците му гъделничаха лицата им, и добави шепнешком:

— Говори се, че Аслан е потеглил, дори може би вече се е приземил.

И точно тогава се случи много чудно нещо.

Децата знаеха кой е Аслан толкова, колкото и ти знаеш; но в мига, когато бобърът изрече тези думи, всеки почувствува съвсем различни неща. Може би някога ти се е случвало насын някой да каже нещо, което ти не разбираш, но в съня ти се струва, като че това нещо има огромно значение — или нещо ужасно, което превръща съня ти в кошмар, или пък нещо приятно, нещо твърде приятно, за да се изрази с думи, което прави съня ти толкова красив, че го помниш през целия си живот и винаги желаеш да сънуваш отново същия сън. Сега бе така. Като се спомена името „Аслан“, всяко от децата усети, че нещо подскочи в него. Едмънд усети, че го обзema някакъв тайнствен ужас. Питър се почувствува изведнъж храбър и готов за всякакви приключения. Сузан пък имаше чувството, че край нея се разнасят тънки благоухания или някаква прекрасна мелодия. А Луси изпита

усещането, каквото изпитваш, когато се събудиш рано и изведнъж си спомниш, че е началото на ваканцията или началото на лятото.

— Ами господин Тумн? — попита Луси. — Къде е той?

— Ш-ш-шт! — каза бобърът. — Не тук! Трябва да ви заведа някъде, където можем истински да си поговорим, а и да вечеряме.

Единствено на Едмънд му бе все още трудно да повярва на бобъра, но на всички, включително и на Едмънд, бе много приятно да чуят думата „вечеря“. Затова енергично следваха новия си приятел, който ги водеше удивително бързо, все през най-гъстите места на гората, вече повече от час. Всички се чувствуваха много уморени и много гладни, когато изведнъж дърветата пред тях започнаха да оредяват, а пътеката се заспуска стръмно надолу. Миг след това те излязоха под открито небе (слънцето все още светеше) и се озоваха пред чудно хубава гледка.

Бяха застанали на склона към стръмна и тясна долина, през която течеше, или поне щеше да тече, ако не бе замръзнала, доста голяма река. Точно под тях имаше бент, построен на реката. Като го видяха, всички изведнъж си спомниха, че, разбира се, бобрите винаги правят такива бентове и бяха съвсем сигурни, че този го е направил господин Бобъра. Забелязаха също, че сега на лицето му се бе появило скромно изражение — изражение, каквото имат хора, когато посетиш отглеждана от тях градина, или четеш разказ, който те са написали. Така че думите на Сузан „О, какъв хубав бент!“ бяха просто от учтивост. Този път господин Бобъра не каза „Шт!“, а само „Дребна работа! Дребна работа! А не е и завършен!“

Над бента трябваше да има дълбок вир, но сега, разбира се, той представляваше равна повърхност от тъмнозелен лед. А под бента, доста по-надолу, имаше още лед, но той бе не гладък, а замръзал на пенести вълни, както водата се е спускала надолу в мига, когато е сковал ледът. А там, където водата се е процеждала или е пробивала през бента, се беше получила блестяща стена от ледени висулки, сякаш тази страна на бента бе покрита цялата с цветя, венци и гирлянди, направени от чиста захар. А в средата се издигаше, отчасти върху бента, смешна малка къщичка, която доста приличаше на огромен пчелен кошер, и от една дупка на покрива й излизаше дим, така че видеше ли го човек, особено ако е гладен, веднага започваше да мисли за готовене и огладняващо още повече.

Останалите забелязаха най-вече това, но Едмънд забеляза нещо друго. Малко по-надолу по реката се виждаше друга, по-малка рекичка, която течеше през друга, по-малка долина и се влиаваше в голямата река. И като погледна към малката долина, Едмънд различи два малки хълма; бе почти сигурен, че това са същите хълмове, които му бе показала кралицата, когато се разделяха при стълба с фенера онзи ден. „А между тях“, си помисли той, „трябва да се намира дворецът ѝ, на не повече от миля оттук.“ Едмънд си помисли за локума и за това как ще стане крал („Чудя се как ще се хареса това на Питър?“ — се запита той.) и страшни планове се завъртяха в главата му.

— Ето че пристигнахме — каза господин Бобър. — И както изглежда, госпожа Бобър ни очаква. Вървете след мен и внимавайте да не се подхлъзнете.

Бентът бе достатъчно широк, за да се върви по него, макар че (за хора) не бе много приятно място за ходене, защото бе покрит с лед, и макар че замръзналият вир от едната му страна бе наравно с него, от другата страна се спускаше стръмно към реката долу. Господин Бобър ги поведе по този път в колона по един, докато стигнаха средата, откъдето можеха да погледнат надалече, нагоре и надолу по реката. А щом стигнаха средата, вече бяха пред вратата на къщата.

— Ето ни и нас, госпожо Бобър — каза господин Бобър. — Намерих ги. Да ти представя синовете на Адам и дъщерите на Ева.

И всички влязоха вътре.

Първото нещо, което Луси забеляза, като влезе, бе някакво бръмчене и първото нещо, което видя, бе симпатична възрастна бобърка, седнала вътре, с конец в уста, да шие нещо на машината, от която идваше звукът. Щом децата влязоха, тя спря работа и стана.

— Е, най-после дойдохте! — каза тя и протегна сбръчканите си стари лапички. — Най-после! Кой можеше да предполага, че ще доживея до този ден! Картофите вече врят, чайникът пее, а не се съмнявам, господин Бобър, че ще ни хванете малко риба.

— Без съмнение — отговори господин Бобър, излезе от къщата (Питър отиде с нето) и по леда на дълбокия вир стигна до малка дупка в леда, която всекидневно изсичаше със своята брадвичка. Бяха взели със себе си ведро. Господин Бобър седна кротко на ръба на дупката (изглежда, не му правеше впечатление, че е студено), погледна съсредоточено вътре, внезапно мушна лапа и преди да успееш да

мигнеш, измъкна оттам една хубава пъстърва. Повтори това няколко пъти, докато натрупаха добър улов.

През това време момичетата помагаха на госпожа Бобър да напълни чайника и да сложи масата, да нареже хляба и да сложи чиниите във фурничката да се топлят, да наточи една огромна кана бира за господин Бобър от една бъчва, която стоеше в единия ъгъл на къщата, да сложи тигана, за да се стопли мазнината в него. Луси си каза, че бобрите имат много уютен малък дом, макар никак да не приличаше на пещерата на господин Тумн. Тук нямаше книги или картини и вместо легла имаше койки като в кораб, вградени в стената. От тавана висяха шунки и плитки лук, до стената имаше гумени ботуши и мушами, брадвички, ножици, лопати, мистрии и съдини за пренасяне на хоросан, рибарски въдици и мрежи, и торби. А покривката на масата, макар и съвсем чиста, бе от грубо платно.

И точно когато мазнината в тигана започна приятно да цвърти, Пи-ър и господин Бобър влязоха с рибата, която господин Бобър бе разрязал с ножа си и изчистил още вън. Можете да си представите колко хубаво миришеше току-що уловената риба, когато се пържеше, как гладните деца с нетърпение чакаха да стане и как огладняха още повече, докато господин Бобър каза:

— Вече сме почти готови.

Сузан извади от водата картофите и след това ги сложи обратно в празната тенджера да се доизцедят отстрани на печката, а през това време Луси помагаше на госпожа Бобър да разпредели пъстървата, така че след няколко минути всеки придърпа столчето си (всички столчета в къщата на бобрите бяха трикраки с изключение на специалния люлеещ се стол на госпожа Бобър край огъня) и се приготвиха да се насладят на яденето. За децата имаше кана със сметана (господин Бобър остана верен на бирата) и голяма буза тъмножълто масло в средата на масата, от което всеки си вземаше за картофите колкото си иска, и децата си мислеха, а и аз съм съгласен с тях, че нищо не може да се сравни с прясна риба, уловена преди половин час и извадена от тигана преди минута. А когато свършиха с рибата, госпожа Бобър неочеквано донесе от фурната голямо и великолепно лепкаво мармеладено руло, от което излизаше топла пара, и веднага придърпа чайника на огъня, така че докато изядоха мармеладеното руло, чаят бе вече готов за сипване. И когато изпи чая

си, всеки бутна столчето си назад, за да може да се облегне на стената, и въздъхна дълбоко и доволно.

— А сега — каза господин Бобър, като отмести настрана празната си чаша и придърпа към себе си своята чаша чай, — ако почакате само да си запаля лулата и да я разгоря добре, можем да започваме работа. Снегът пак заваля — добави той, като хвърли поглед към прозореца. — Още по-добре, защото означава, че няма да имаме посетители, а ако някой е тръгнал подире ви, няма да открие никакви следи.

ГЛАВА ОСМА

КАКВО СЕ СЛУЧИ СЛЕД ВЕЧЕРЯ

— А сега — каза Луси, — моля ви да ни разкажете какво се е случило с господин Тумн.

— Ах, лошо — каза господин Бобър, като поклати глава. — Много, много лоша работа. Няма съмнение, че той е отведен от полицията. Научих го от една птица, която видяла как станало.

— А къде е отведен? — запита Луси.

— Когато ги видели за последен път, отправяли са се на север, а какво значи това — всички знаем.

— Не, ние не знаем — каза Сузан. Господин Бобър поклати глава много унило.

— Страхувам се, но това значи, че са го отвели в нейната къща.

— Но какво ще му сторят те? — изпъшка Луси.

— Ами — каза господин Бобър — не може да се каже точно и със сигурност. Но не са много тези, които са излизали, след като са били веднъж вкарани вътре. Статуи. Говори се, че там е пълно със статуи — в двора, по стълбите, в хола. Хора — той замълча и потръпна, — които тя е превърнала в камък.

— Но, господин Бобър — каза Луси, — не можем ли, искам да кажа, ние трябва да направим нещо, за да го спасим. Ужасно е и за това съм виновна аз.

— Не се и съмнявам, скъпа, че ако можехте, бихте го спасили — каза госпожа Бобър, — но няма никакъв начин, по който да влезете там против волята ѝ и излезете живи.

— А не можем ли да измислим някаква хитрост? — попита Питър. — Например, не можем ли да се преоблечем някак си, или да се престорим, че сме... о, амбулантни търговци или нещо подобно... или пък да я следим, докато излезе... или... и, дявол да го вземе, трябва да има никакъв начин. Този фавън е спасил сестра ни, като се е изложил на рисък, господин Бобър. Ние не можем просто да го оставим да бъде... да бъде... да му направят това.

— Няма смисъл, сине Адамов — каза господин Бобър, — никакъв смисъл няма да опитваш ти, от всички хора точно ти. Не сега, когато Аслан е потеглил...

— О, да! Разважи ни за Аслан! — казаха едновременно няколко гласа, защото отново ги обхвана онова странно чувство като при първите признаци на пролетта, като при съобщаване на много добри новини.

— Кой е Аслан? — попита Сузан.

— Аслан ли? — каза господин Бобър. — Нима не знаете? Той е кралят. Той е господарят на цялата гора, но не е често тук, както разбирате. Не е бил по мое време, нито по времето на баща ми. Но до нас достигна новината, че той се е върнал. В този миг се намира в Нарния. Той ще се разправи хубаво с Бялата вещица. И той, а не вие, ще спаси господин Тумн.

— Няма ли тя да превърне и него в камък? — попита Едмънд.

— Господ да те поживи, сине Адамов, как можеш да говориш така! — отговори господин Бобър, като избухна в смях. — Него да превърне в камък! Най-многото, което тя може да стори, и повече от това, което очаквам аз от нея, е да се удържи на краката си и да го погледне в лицето. Не, не. Той ще сложи всичко в ред, както е казано в една стара песен от нашия край:

*Лошото добро ще стане,
щом Аслан пред нас застане.
Изврее ли страховито,
ще ни свършат и бедите,
разлюлей ли буйни грави,
зимата ще си отива.
Своите зъби щом оголи,
ще настъпи светла пролет.*

— Всичко ще разберете, като го видите.

— Ще го видим ли? — попита Сузан.

— Да, дъще Евина, нали затова ви доведох тук. Ще ви заведа до мястото, където ще го срещнете — каза господин Бобър.

— А той, той човек ли е? — попита Луси.

— Аслан да е човек? — отвърна господин Бобър строго. — Разбира се, че не. Нали ви казвам, че той е кралят на гората и синът на Великия император отвъд морето. Нима не знаете кой е господарят на животните? Аслан е лъв, Лъвът, Великият лъв.

— О-о-о! — каза Сузан. — А аз си помислих, че е човек. Безопасен ли е? Срещата с лъв ще ме направи доста неспокойна!

— Положително, мила, не грешиш — каза госпожа Бобър. — Ако има някой, който може да се изправи пред Аслан, без да му треперят краката, той е или ненадминат храбрец, или пък просто глупак.

— Значи Аслан не е безопасен? — попита Луси.

— Безопасен ли? — каза господин Бобър. — Не чувате ли какво ви обяснява госпожа Бобър. Кой твърди, че е безопасен? Разбира се, че не е безопасен. Но той е добър. Той е кралят, казвам ви.

— С нетърпение чакам да го видя — каза Питър, — та макар и да се изплаща, когато настъпи решителният момент.

— Правилно, сине Адамов! — каза господин Бобър, като удари с лапа по масата, така че чашите и чиниите издрънчаха. — Ти наистина ще го видиш. Съобщено бе, че, ако можете, трябва да се срещнете с него утре при Каменната маса.

— Къде е това? — попита Луси.

— Аз ще ви покажа — каза господин Бобър. — Надолу по реката е, далечко оттук. Ще ви заведа дотам.

— А през това време какво ще стане с бедния господин Тумн? — попита Луси.

— Най-бързият начин да му помогнете е да се срещнете с Аслан — каза господин Бобър. — Щом го спечелим на наша страна, можем да започнем да правим нещо. Не че нямаме нужда и от вас. Защото има и една друга стара песен, според която, когато плът и кръв Адамова седне в трона на Каир Паравел, лошите времена ще свършат. И така, нещата вече се приближават към края си, след като Той дойде и вие дойдохте. Чували сме, че Аслан е идвал по нашите места и преди — отдавна, никой не знае кога. Но досега никога не е имало някой от вашата раса.

— Това е, което не разбирам, господин Бобър — каза Питър. — Самата вещица не е ли човек?

— Тъкмо в това тя иска да повярваме — отвърна господин Бобър — и това е основанието й да претендира да бъде кралица. Но тя не е дъщеря на Ева. Тя е потомка на първата жена на вашия баща Адам (тук господин Бобър се поклони) — на онази, която наричат Лилит. Тя е дух. Това е единият ѝ род. А по другия е потомка на великаните. Не, не, във Вещицата няма и капка истинска човешка кръв.

— И затова тя е толкова лоша, господин Бобър — каза госпожа Бобър.

— Напълно вярно, госпожо Бобър — отвърна той. — За човешките същества могат да съществуват две мнения (нямам никакво намерение да обиждам присъствуващите тук). Но не може да има две мнения за неща, които приличат на човешки същества, а не са.

— Срещала съм и добри джуджета — каза госпожа Бобър.

— Аз също, щом стана дума за това — отвърна съпругът ѝ. — Но съвсем малко, и то тъкмо тези, които най-малко приличат на хора. Но, изобщо, вслушайте се в съвета ми: срещнете ли нещо, което ще стане човек, но още не е, или някога е било човек, а сега не е, или трябва да е човек, а не е, отваряйте си очите и се огледайте за брадвичката си. По тези причини Вещицата е винаги нашрек дали ще се появят човешки същества в Нарния. Тя ви е дебнала в продължение на много години и ако знаеше, че тук има четирима от вас, щеше да бъде още по-опасна.

— Но какво общо има това с нас? — попита Питър.

— Поради друго едно предсказание — каза господин Бобър. — Долу, в Каир Паравел — това е замъкът на морския бряг, долу, при устието на тази река, който трябваше да бъде столицата на цялата страна, ако всичко беше наред, — долу в Каир Паравел има четири трона и в Нарния от незапомнени времена има повerie, че когато двама сина Адамови и две дъщери Евини седнат на тези четири трона, ще настъпи краят не само на господството на Бялата вещица, но и на живота ѝ. Ето затова ние трябваше да вървим толкова предпазливо — ако тя узнае за вас четиримата, животът ви не би струвал и едно помръдане на моите мустаци.

Децата слушаха господин Бобър с такова внимание, че дълго време не забелязваха нищо друго. После, когато след последните думи за миг настъпи тишина, Луси изведнъж каза:

— Слушайте, къде е Едмънд?

Настъпи ужасно мълчание, след което всички започнаха да се питат: „Кой последен го видя? Откога го няма? Да не е излязъл?“ И после всички се втурнаха към вратата и погледнаха навън. Снегът се сипеше нагъсто и безспирно, зеленият лед на езерото беше изчезнал под дебело бяло одеяло, а от мястото на малката къща в средата на бента едва можеха да се видят двата бряга. Децата излязоха, като затъваха почти до колене в мекия прясно навален сняг и обиколиха къщата.

— Едмънд! Едмънд! — викаха те до прегракване.

Но тихо падащият сняг сякаш заглушаваше гласовете им, та дори и ехо нямаше в отговор.

— Какъв ужас! — каза Сузан, когато най-сетне се върнаха отчаяни. — О, как ми се иска никога да не бяхме идвали тук!

— Какво, за бога, ще правим сега, господин Бобър? — каза Питър.

— Да правим ли? — каза господин Бобър, който вече обуваше ботушите си за сняг. — Какво да правим? Трябва веднага да тръгваме. Нямаме време за губене!

— По-добре да се разделим на четири групи — каза Питър — и всяка да тръгне в различна посока. Който го намери, трябва веднага да се върне тук и...

— Групи за търсене ли, сине Адамов? — каза господин Бобър. — За какво?

— Как за какво, да търсим Едмънд, разбира се!

— Няма смисъл да го търсим — каза господин Бобър.

— Какво искате да кажете? — попита Сузан. — Той не може да е много далеч. И ние трябва да го намерим. Какво искахте да кажете с това, че няма смисъл да го търсим?

— Причината, поради която няма смисъл да го търсим — каза господин Бобър, — е, че ние вече знаем къде е отишъл.

Всички се втренчиха учудено.

— Не разбирате ли? — каза господин Бобър. — Той е отишъл при нея, при Бялата вещица, предал е всички ни.

— Наистина... о, сигурен ли сте? — каза Сузан. — Не може да го е направил.

— Не може ли? — каза господин Бобър, като изгледа много сериозно трите деца и всичко, което искаха да кажат, замря на устните

им, тъй като изведенъж всеки почувствува в себе си съвсем сигурно, че Едмънд е направил точно това.

— Но той знае ли пътя? — каза Питър.

— Бил ли е той в тази страна преди? — попита господин Бобър.

— Бил ли е някога тук сам?

— Да — отвърна Луси шепнешком. — Боя се, че е бил.

— А разказал ли ви е какво е правил и с кого се е срецдал?

— О, не, не е — каза Луси.

— Тогава, запомнете думите ми — каза господин Бобър. — Той вече е срецдал Бялата вещица, на нейна страна е и му е било обяснено къде живее тя. Досега не исках да го споменавам (защото е ваш брат и не само за това), но в мига, когато видях този ваш брат, си казах: „предател“. Той имаше вид на човек, който е бил с Вещицата и е ял от нейната храна. Винаги можеш да ги познаеш, ако си живял дълго в Нарния; има нещо в очите им.

— Все пак — каза Питър с доста задавен глас, — ние все пак трябва да вървим да го потърсим. В края на краищата той ни е брат, дори да се държи отвратително. Пък и е само едно дете.

— Да отидете в къщата на Вещицата? — каза госпожа Бобър. — Не разбирате ли, че единственият начин да спасите него или самите себе си е да стоите по-далеч от нея?

— Какво искате да кажете? — попита Луси.

— Ами, нейната главна цел е да хване четирима ви — тя непрекъснато мисли за тези четири трона в Каир Паравел. Щом веднъж и четиридесета влезете в къщата ѝ, нейната работа ще бъде свършена — и ще се появят четири нови статуи в колекцията ѝ, преди да имате време да продумате. Но тя ще го държи жив дотогава, докато има само него, защото ще иска да го използува за примамка — като въдица, с която да хване и вас, останалите.

— О, никой ли не може да ни помогне? — въздъхна Луси.

— Единствено Аслан — каза господин Бобър. — Трябва да отидем и да се срецнем с него. Той е единствената ни възможност сега.

— Струва ми се, мили мои — каза госпожа Бобър, — че е много важно да знаем точно кога се е измъкнал. Той може да ѝ каже само толкова, колкото е чул тук. Например, бяхме ли започнали да говорим за Аслан, преди да е излязъл? Ако не сме били, може би ще успеем,

защото тя няма да знае, че Аслан е дошъл в Нарния или че ние ще се срещаме с него, и ще бъде изненадана поне за това.

— Не си спомням дали беше тук, когато говорехме да Аслан — започна Питър, но Луси го прекъсна.

— О, да, беше — каза тя отчаяно. — Не помниш ли, че той попита дали Вещицата не може да превърне в камък и Аслан?

— Така беше, по дяволите — каза Питър. — Точно такова нещо може да каже той.

— Става все по-лошо и по-лошо — каза господин Бобър, — а следващото е дали той беше тук, когато ви казах, че мястото на срещата с Аслан е Каменната маса?

Никой не знаеше отговора на този въпрос.

— Защото, ако е бил тук — продължи господин Бобър, — тогава тя просто ще тръгне в същата посока с шейната си, ще застане между нас и Каменната маса и ще ни хване по пътя ни нататък. Всъщност ще бъдем отрязани от Аслан.

— Но това не е първото, което тя ще направи — обади се госпожа Бобър, — поне доколкото я познавам. В мига, когато Едмънд ѝ каже, че ние всички сме тук, тя ще тръгне веднага, за да ни хване още тази нощ, и ако той е тръгнал оттук преди около половин час, тя ще бъде тук след двадесетина минути.

— Права сте, госпожо Бобър — каза съпругът ѝ. — Ние всички трябва да се махаме оттук. Няма секунда за губене.

ГЛАВА ДЕВЕТА В КЪЩАТА НА ВЕЩИЦАТА

А сега естествено искате да знаете какво се бе случило с Едмънд. Той изяде своя дял от вечерята, но без истинско удоволствие, защото през цялото време си мислеше за локума — а нищо друго не разваля вкуса на хубавата обикновена храна, както спомена за лоша омагьосана храна. А той бе чул и разговора, който също не му беше много приятен, тъй като все още си мислеше, че другите не му обръщат никакво внимание и се опитват да го пренебрегват. Те не правеха това, но той си го въобразяваше. После бе чул как господин Бобър им разказа за Аслан и изслуша целия план за срещата с Аслан при Каменната маса. Тогава започна много тихо да се промъква зад завесата, която висеше пред вратата. Защото при споменаването на Аслан го обзе странно и ужасно усещане, докато у другите усещането бе странно, но приятно.

Точно когато господин Бобър повтаряше думите за Адамовата пълт и кръв, Едмънд тихо натисна дръжката на вратата; а точно преди господин Бобър да започне да им казва, че Бялата вещица изобщо не е човешко същество, а всъщност е полу-дух, полу-великан, Едмънд излезе навън на снега и внимателно затвори вратата зад себе си.

Не трябва да мислите, че дори тогава Едмънд е бил толкова лош, че действително е искал брат му и сестрите му да бъдат превърнати, в камък. Той просто искаше локум, искаше и да бъде принц (а по-късно и крал), а и да си върне на Питър за това, дето го нарече отвратителен. А що се отнася за това, което вещицата щеше да прави с другите, той не искаше тя да бъде особено мила с тях — във всеки случай, не и да ги поставя на едно равнище със самия него. Обаче успя да се увери или да си внуши, че вярва, че тя няма да им направи нещо много лошо. „Защото, мислеше си той, всички тези хора, които злословят по неин адрес, са и неприятели и вероятно половината от казваното не е вярно. Във всеки случай тя беше много мила с мен, много по-мила, отколкото те. Предполагам, че именно тя е законната кралица. Във всеки случай

тя ще е по-добра от този ужасен Аслан!“ Поне такова оправдание за това, което върши, си изработи той наум. Оправданието обаче не беше много добро, защото дълбоко в себе си той всъщност знаеше, че Бялата вешница е лоша и жестока.

Първото нещо, което осъзна, когато излезе навън и видя, че навсякъде наоколо пада сняг, бе, че е оставил палтото си в къщата на бобрите. Разбира се, вече нямаше никаква възможност да се върне и си го вземе. Следващото, което разбра, бе, че дневната светлина е почти изчезнала, тъй като, когато седнаха да ядат, беше почти три часът, а зимните дни са къси. Той не бе предвидил това, но трябваше да намери най-добрания изход от положението. Затова вдигна яката си и се затъри по замръзналия бент (за щастие не бе толкова хълзгаво, откакто бе навалял сняг) към далечния бряг на реката.

Стана още по-лошо, когато стигна далечния бряг. С всеки миг ставаше все по-тъмно, снежинките се вихреха наоколо, така че едва виждаше на три крачки пред себе си. При това нямаше и никакъв път. Той непрекъснато затъваше в дълбоки снежни преспи, плъзгаше се по замръзали локви, препъваше се в паднали дървета, пързала се по стръмни брегове, като си жулеши глазените в камъните, докато се измокри, измръзна и се натърти целият. Тишината и самотата бяха страшни. Въщност аз наистина мисля, че той би се отказал от цялата тая работа и би се върнал, и би си признал, би се сдобрил с останалите, ако не си казваше: „Когато стана крал на Нарния, първото нещо, което ще направя, ще бъдат няколко прилични пътя“. И естествено това го караше да си мисли как ще бъде крал и за всички други неща, които би направил, от което доста се ободри. Тъкмо бе намислил какъв дворец и колко коли ще има, как ще има собствено кино и къде ще минават главните железопътни линии, какви закони ще създаде срещу бобрите и бентовете и добавяше последните подробности в плана си как да постави Питър на мястото му, когато времето се промени. Отначало спря снегът. После излезе вятър и стана пронизващо студено. Накрая облаците изчезнаха и се появи луната. Беше пълнолуние, луната така блестеше върху снега, че всичко светна почти като през деня — единствено сенките смущаваха.

Той не би намерил никога пътя, ако, когато стигна до другата река, не бе изгряла луната — спомняте си, че бе видял (при пристигането си у бобрите) една по-малка река, която се вливаше в

голямата по-надолу. Сега стигна до нея, обърна се и тръгна срещу течението ѝ. Но малката долина, през която тя минаваше, беше много по-стръмна и камениста от тази, от която току-що бе излязъл, и бе обрасла с повече храсти, така че той изобщо не би могъл да се оправи, ако беше тъмно. Дори и сега се измокри целият, защото трябваше да се провира под клоните, от които върху гърба му се свличаше огромно количество сняг. И всеки път, когато ставаше това, той все повече и повече си мислеше колко мрази Питър, сякаш Питър беше виновен за всичко това.

Но най-после стигна до по-равно място, където долината се разширяваше. И тук, от другата страна на реката, съвсем близо до него, в средата на малка равнина между два хълма, той видя това, което вероятно беше къщата на Бялата вещица. Луната светеше по-ярко от всяко градеж. Къщата всъщност бе малък замък. Цялата се състоеше сякаш само от кули — малки кули с дълги заострени върхове, тънки като игли. Те приличаха на огромни конусовидни шапки (каквито слагат на мързеливите в училище) или на шапки на вълшебници. Блестяха на лунната светлина, а дългите им сенки върху снега изглеждаха странни. Едмънд започна да се страхува от къщата.

Но вече бе твърде късно да мисли за връщане. Той премина реката по леда и тръгна към къщата. Всичко наоколо бе замряло, не се чуваше и звук. Дори краката му не вдигаха никакъв шум по дълбокия пресен сняг. Той продължаваше да върви, като минаваше от ъгъл на ъгъл и от куличка на куличка, за да намери входа. Стигна чак до най-отдалечената част на къщата, докато го намери. Представляваше огромна арка, но голямата желязна порта беше широко отворена.

Едмънд се промъкна до арката, надникна в двора и там видя гледка, от която сърцето му почти спря да тупти. Вътре, досами портата, осветен от лунната светлина, стоеше, свит, готов за скок, огромен лъв. И Едмънд застана в сянката на арката, като не смееше нито да върви напред, нито да се върне, а коленете му трепереха. Стоя там толкова дълго, че зъбите му щяха да затракат от студ, ако вече не тракаха от страх. Не зная колко време всъщност продължи това, но на Едмънд се стори, че минаха часове.

Най-после той започна да се чуди защо лъвът стои толкова неподвижно — не бе мръднал и на инч, откакто го съгледа. Сега Едмънд се осмели да пристъпи малко по-близо, като се стараеше да не

излиза от сянката на арката. И от начина, по който бе застанал лъвът, той вече видя, че животното въобще не можеше да е гледало към него. („Ами ако вземе да си обърне главата!“ — помисли си Едмънд.) Всъщност лъвът се бе втренчил в нещо друго — в едно малко джудже, което стоеше с гръб към него, на около метър. „Аха — помисли си Едмънд, — когато той скочи върху джуджето, ще имам възможност да избягам.“ Но лъвът все така не мърдаше, не мърдаше и джуджето. И едва сега Едмънд си спомни какво бяха казали другите за Бялата вещица: че превръща хора в камък. Навярно това бе само един каменен лъв. И щом помисли това, Едмънд забеляза, че гърбът на лъва и главата му са покрити със сняг. Разбира се, че сигурно просто беше статуя! Нито едно животно няма да се остави да го покрие снегът. После много бавно, с разтуптяно сърце, което сякаш щеше да се пръсне, Едмънд се осмели да доближи лъва. Дори сега той едва ли се осмеляваше да го докосне, но най-после бързо протегна ръка и го пипна. Усети студенината на камък. Изплашила го беше една обикновена статуя!

Облекчението, което изпита, бе толкова силно, че въпреки студа изведнъж топла вълна го обля от главата до петите и в същия миг го осени твърде приятна мисъл. „Навярно, помисли си той, това е големият лъв Аслан, за когото те говореха. Тя вече го е хванала и го е превърнала в камък. И така, това е краят на всичките им хубави планове за него! Пфу! Кой се страхува от Аслан?“

Така че Едмънд стоеше там, злорадствуващ над каменния лъв и след малко направи нещо много глупаво и детинско. Извади от джоба си парченце молив и надраска мустак върху горната устна на лъва, а после — очила на очите му. След това каза:

— Ха! Глупав стар Аслан! Как ти харесва да бъдеш от камък? Ти се мислеше извънредно величествен, нали?

Но въпреки драсканиците лицето на големия каменен звяр все още изглеждаше толкова страшно, тъжно и благородно, с очи, втренчени нагоре към лунната светлина, че Едмънд всъщност не изпита особено удоволствие, че му се подиграва. Той се обърна и тръгна да прекоси двора.

Когато стигна до средата му, видя, че наоколо има безброй статуи — застанали тук и там, както стоят фигурите върху шахматната дъска, когато играта е стигнала до половината. Имаше каменни сатири,

каменни вълци и мечки, лисици и рисове от камък. Имаше красиви каменни фигури, които приличаха на жени, но всъщност бяха духовете на дърветата. Видя грамадна фигура на кентавър и на крилат кон, и на дълго гъвкаво създание, което Едмънд оприличи на дракон. Всички изглеждаха толкова странно — бяха като живи, но при все това стояха, без да помръдват на ярката студена лунна светлина, затова прекосяването на двора беше много зловещо. Точно в средата стоеше огромна фигура, наподобяваща човек, но висока колкото дърво, със свирепо лице и рунтава брада и с грамадна тояга в дясната ръка. Макар и да знаеше, че това е само един каменен, а не жив гигант, на Едмънд не му беше приятно, като мина край него.

Сега видя, че от една врата в далечния край на двора струи мъждива светлина. Приближи се и стигна до няколко каменни стъпала, които водеха нагоре към отворена врата. Едмънд се качи по тях. Пред прага лежеше огромен вълк.

— Всичко е наред, всичко е наред — си повтаряше той. — Вълкът е от камък. Не може да ме нарани. — И Едмънд вдигна крак да го прескочи.

В същия миг огромното животно се изправи с настръхнала на гърба козина, отвори голяма червена уста и каза с ръмжащ глас:

— Кой е там? Кой е там? Стой мирно, страннико, и ми кажи кой си!

— С ваше разрешение, господине — каза Едмънд толкова разтреперан, че едва можеше да говори, — името ми е Едмънд и аз съм синът Адамов, когото Нейно Величество срещна в гората онзи ден. Дойдох да ѝ донеса вестта, че брат ми и сестрите ми сега са в Нарния, съвсем наблизо, в къщата на бобрите. Тя... тя искаше да ги види.

— Ще съобщя на Нейно Величество — каза вълкът. — А в това време ти стой мирно на прага, ако държиш на живота си. — След което изчезна в къщата.

Едмънд стоеше и чакаше, пръстите го боляха от студа, а сърцето силно биеше в гърдите му. И след малко сивият вълк, Могрим, началникът на тайната полиция на Вещицата, се върна стремглаво и каза:

— Влизай! Влизай! Щастливец, любимец на кралицата — а може би не чак такъв щастливец!

И Едмънд влезе, като много се стараеше да не стъпи върху лапите на вълка.

Озова се в дълъг мрачен хол с множество колони, който бе пълен, както и двора, със статуи. Най-близко до вратата стоеше малък фавън с много тъжен израз на лицето и Едмънд нямаше как да не се почуди дали това не е приятелят на Луси. Светеше само една-единствена лампа и близо до нея седеше Бялата вещица.

— Аз дойдох, Ваше Величество — каза Едмънд, като изтича нетърпеливо напред.

— Как смееш да идваш сам? — каза вещицата със страшен глас.

— Не ти ли поръчах да доведеш другите със себе си?

— Моля, Ваше Величество — каза Едмънд, — направих всичко, каквото можах. Доведох ги съвсем наблизо. Те са в къщичката на бента, нагоре по реката, с господин и госпожа Бобър.

По лицето на вещицата бавно се разля жестока усмивка.

— Само тези вести ли носиш? — попита тя.

— Не, Ваше Величество — отвърна Едмънд и започна да ѝ разказва всичко, което бе чул, преди да напусне къщата на бобрите.

— Какво, Аслан ли? — изкрешя Кралицата. — Аслан! Вярно ли е това? Ако разбера, че ме лъжеш...

— Моля, аз само повтарям това, което те казаха — заекна Едмънд.

Но кралицата, която вече не му обръщаше внимание, плесна с ръце. Мигновено се появи същото джудже, което Едмънд бе видял първия път с нея.

— Пригответи нашата шейна! — заповяда Вещицата. — Сложи хамута без звънчета.

ГЛАВА ДЕСЕТА

МАГИЯТА ЗАПОЧВА ДА СЕ РАЗВАЛЯ

Сега трябва да се върнем при господин и госпожа Бобър и при другите три деца. Щом господин Бобър каза: „Няма никакво време за губене!“, всички започнаха да се увиват в палтата, с изключение на госпожа Бобър, която започна да взема торби и да ги поставя на масата с думите:

— Хайде, господин Бобър, свали тази шунка. Ето и пакет чай, захар, няколко кибрита. Би ли извадил някой два-три хляба от глинения съд там, в ъгъла?

— Но какво правите, госпожо Бобър? — възкликна Сузан.

— Приготвям багаж за всекиго от нас, миличка — невъзмутимо отвърна госпожа Бобър. — Нима смяташ, че ще тръгнем на път без храна?!

— Но нямаме време! — каза Сузан, като закопчаваше яката на палтото си. — Тя може да пристигне тук всеки миг.

— И аз казвам това — обади се господин Бобър.

— Хайде, стига! — каза съпругата му. — Помисли пак, господин Бобър. Тя не може да стигне дотук поне още четвърт час.

— Но не трябва ли да тръгнем колкото може по-бързо — каза Питър, — ако искаме да стигнем до Каменната маса преди нея?

— Не бива да забравяте, госпожо Бобър — каза Сузан, — че щом тя надникне вътре и разбере, че сме тръгнали, ще потегли подире ни с най-голяма скорост.

— Точно така ще постъпи, но каквото и да правим, няма да успеем да стигнем там преди нея. Тя ще бъде с шейна, а ние ще ходим пеш.

— Значи... няма никаква надежда? — попита Сузан.

— О, недей да вдигаш шум за нищо, мила — каза госпожа Бобър, — по-добре извади половин дузина чисти кърпички от онова чекмедже! Разбира се, че имаме надежда. Ние нямаме възможност да

стигнем там преди нея, но ще се крием и ще минем по пътища, за които тя не предполага, и може би ще успеем да я преварим.

— Съвършено вярно, госпожо Бобър — каза нейният съпруг. — Но вече е време да излезем оттук.

— Не започвай и ти да вдигаш шум за нищо, господин Бобър — отвърна съпругата му. — Ето, така става. Торбите са четири и най-малката е за най-малкия от нас, а това си ти, скъпа — подаде тя, като погледна Луси.

— О, моля ви, хайде — каза Луси.

— Е, вече съм почти готова — отговори госпожа Бобър най-после, като разреши на съпруга си да й помогне да си обуе ботушите за сняг. — Смятам, че шевната машина е твърде тежка за носене, нали?

— Да, тежка е — каза господин Бобър. — Твърде е тежка. И предполагам ти не мислиш, че ще имаш възможност да я използваш, докато бягаме?

— Не мога да понеса мисълта тази вещица да си играе с нея — каза госпожа Бобър — и най-вероятно да я счупи или да я открадне.

— О, моля, моля, моля, побързайте! — казаха трите деца.

И така най-сетне всички излязоха навън и господин Бобър заключи вратата.

— Това ще я забави малко — каза той и те потеглиха всеки с багажа си на рамо.

Когато започнаха пътешествието си, вече не валеше сняг и луната се бе показала. Вървяха в нишка — пръв господин Бобър, после Луси, след нея Питър, Сузан и последна — госпожа Бобър. Господин Бобър ги преведе по бента до десния бряг на реката и после по една много неравна пътека между дърветата право покрай речния бряг. Склоновете на долината, блеснали на лунната светлина, се извисяваха високо над тях от двете им страни.

— Най-добре е, доколкото можем, да се придържаме в ниското — каза той. — Тя ще трябва да мине отгоре, защото не е възможно да се докара шейна тук долу.

Гледката щеше да бъде доста приятна, ако човек я съзерцаваше през прозореца, седнал в удобно кресло, но дори и така отначало Луси ѝ се наслаждаваше. Но тъй като те все вървяха, вървяха и вървяха, а торбата, която носеше, все повече ѝ натежаваше, тя започна да се чуди как ли изобщо ще издържи до края. Тя опря да погледа искрящия

блъсък на замръзналата река с ледените ѝ водопади, белите снежни шапки по върховете на дърветата, голямата светла луна и неизброимите звезди. Пред себе си виждаше само малките къси крачка на господин Бобър, които топуркаха по снега, сякаш никога няма да спрат. Скоро луната се скри и отново заваля сняг. Накрая Луси толкова се умори, че вече вървеше полузаспала, но изведнъж усети, че господин Бобър се отдалечава от брега на реката надясно и ги води по стръмно нанагорнище към най-големия гъсталак. Тогава се разсъни напълно и видя как господин Бобър изчезна в някаква малка дупка в брега, която беше почти скрита под храстите и можеше да се забележи едва когато стъпиш върху ѝ. Всъщност докато усети какво става, видя само опашката му да стърчи от дупката.

Луси веднага се наведе и пропълзя след него. Сетне чу шум от лазене, пухтене и тежко дишане зад себе си и след миг и петимата бяха вътре.

— Къде се намираме? — попита Питър с глас, който звучеше уморено и бледо в тъмнината. (Надявам се, че разбирате какво искам да кажа с „глас, който звучи бледо“?)

— Това е старо скривалище на бобри, когато настъпят лоши времена — каза господин Бобър, — и е много тайно! Не е кой знае какво, но трябва да поспим няколко часа.

— Ако не бяхте се разбързали толкова, когато тръгвахме, щях да взема няколко възглавници — каза госпожа Бобър.

Според Луси пещерата не беше толкова хубава като тази на господин Тумн — просто представляваше дупка в земята, но все пак бе суха и от пръст. Беше много малка, така че, когато всички легнаха, приличаха на купчина дрехи. Поради това, а и затоплени от продължителното вървене, им беше наистина доста уютно. Само подът на пещерата да бе по-равен! След това госпожа Бобър им подаде наред едно малко шишенце и всички пийнаха от някаква течност, която ги накара да се закашлят — малко поизплюха, залютя им на гърлото, но след като я прегълтнаха, по тялото им се разля приятна топлина. И веднага всички заспаха.

На Луси ѝ се стори, че е минала само минута (макар да бяха минали часове), когато се събуди от това, че и бе станало малко студено и страшно се беше схванала, та си помисли колко би желала една топла вана. После усети чифт дълги мустаци да гъделичат бузата

й и видя студената дневна светлина, която влизаше през отвора на пещерата. Веднага след това тя се разсъни напълно, събудиха се и останалите. Всъщност всички седнаха и с широко отворени уста и очи се вслушваха в някакъв звук — в звука, за който непрекъснато си мислеха (дори понякога им се счуваше) по време на пътешествието си снощи. Беше звукът на подрънквачи звънчета.

В мига, когато ги чу, господин Бобър изскочи като светкавица от дупката. Навярно и вие, както и Луси, в момента си помислихте, че това е глупава постъпка. Но всъщност постъпката на господин Бобър беше много разумна. Той знаеше, че може да изпълзи незабелязано горе на брега между храстите и калините. Искаше на всяка цена да види накъде върви шейната на вещицата. Останалите седяха в дупката и го чакаха, и се чудеха. Чакаха близо пет минути. Изведнъж чуха нещо, което много ги изплаши. Чуха гласове. „О — помисли Луси, — видели са го. Тя го е хванала!“ Колко голямо беше тяхното учудване, когато след малко чуха гласа на господин Бобър, който ги викаше от входа на пещерата.

— Всичка е наред — викаше той. — Излизайте, госпожо Бобър. Излизайте, синове и дъщери Адамови. Всичко е наред! Това не е нея! — говореше неправилно граматически, разбира се, но така се случва с бобрите, когато са възбудени. Имам предвид бобрите в Нарния, в нашия свят те обикновено въобще не говорят.

Така че госпожа Бобър и децата излязоха от пещерата, като се бълскаха и примигваха срещу дневната светлина, целите в пръст, вмирисани, неизчеткани, несресани и сънени.

— Елате! — извика господин Бобър, който почти танцуваше от радост. — Елате да видите! Страшен удар за вещицата! Изглежда, че силата ѝ вече се губи.

— Какво искате да кажете, господин Бобър? — задъхано попита Питър и всички залазиха по стръмния склон на долината.

— Нали ви казах — отговори господин Бобър, — че тя направи тук да бъде винаги зима, но никога да не идва Коледа! Нали ви казах! Е, елате и вижте.

Когато всички стигнаха върха, наистина видяха.

Там имаше шейни с елени, чиито хамути бяха обкичени със звънчета. Но елените бяха много по-големи от тези на Вещицата и бяха не бели, а кафяви. В шейната седеше човек, когото всички познаха от

пръв поглед. Бе едър мъж, с яркочервен кожух (ярък като плодовете на бодливата зеленика), с качулка, подплатена отвътре с кожа, и с голяма бяла брада, която падаше като пенлив водопад върху гърдите му. Всички го познаха, защото, макар че такива хора могат да се срещнат само в Нарния, човек ги вижда неведнъж на картички и чува да се приказва за тях дори и в нашия свят — светът от самия вратата на дрешника. Но съвсем друго нещо е да го видиш на живо в Нарния! На някои картички в нашия свят Дядо Коледа е представян само смешен и весел. Но сега, когато децата всъщност стояха и го гледаха, не им се виждаше точно такъв. Той бе толкова голям, толкова доволен и толкова истински, че всички се съмълчаха. Бяха много щастливи, но изпитваха и никакво тържествено чувство.

— Най-после пристигнах — каза той. — Дълго време тя не ме пускаше, но най-после успях да дойда. Аслан е потеглил. Магията на вешницата започва да губи сила.

Луси усети как през нея преминава онази дълбока радостна тръпка, която те обхваща, когато си тържествен и тих.

— А сега — каза Дядо Коледа, — вашите подаръци. Тук има нова и по-хубава шевна машина за вас, госпожо Бобър. Ще я оставя в къщата ви, като мина край нея.

— Но, моля ви, господине — каза госпожа Бобър, като се поклони. — тя е заключена.

— Ключовете и ключалките не са проблем за мен — каза Дядо Коледа. — А когато вие, господин Бобър, се приберете вкъщи, ще намерите своя бент завършен и поправен, всички пукнатини запушени, а ще поставя и нов шлюз.

Господин Бобър беше толкова доволен, че отвори широко уста, но, откри, че няма думи да отговори.

— Питър, сине Адамов! — каза Дядо Коледа.

— Ето ме, господине — обади се Питър.

— Това са твоите подаръци — беше отговорът — и те са истински, а не играчки. Може би наближава времето да ги използваш. Отнасяй се добре с тях.

С тези думи той връчи на Питър щит и сабя. Щитът беше сребрист на цял и отгоре имаше гравиран червен лъв, изправен на задните си крака, ярък като зряла ягода в мига, когато я откъсваш. Дръжката на сабята беше златна и имаше ножница и колан — изобщо

всичко необходимо за нея. По размер и тежест беше точно за Питър. Питър мълчаливо и тържествено прие всичко, защото чувствуваше, че това са много сериозни дарове.

— Сузан, дъще Евина — каза Дядо Коледа, — тези неща са за теб! — И той ѝ подаде лък и колчан, пълен със стрели, и малък рог от слонова кост. — Трябва да използваш лъка само в краен случай. Нямам предвид, че трябва да участвуваш в битката. Лъкът е много точен. А когато опреш рога на устата си ѝ го надуеш, според мене, където и да си, ще получиш някаква помощ.

Най-накрая той каза:

— Луси, дъще Евина!

И Луси се приближи. Той ѝ даде малко, като направено от стъкло, шишенце (но после хората разправяха, че било направено от диамант) и малка кама.

— В това шишенце — каза той — има ободрително питие, направено от сока на едно огнено цвете, което расте по планините на Слънцето. Ако ти или някой от твоите приятели е ранен, само няколко капки от него ще го излекуват. Камата пък ти давам, за да се защищаваш при крайна нужда. Защото ти също няма да участвуваш в битката.

— Защо, господине? — каза Луси. — Аз мисля... не зная, но... мисля, че мога да бъда достатъчно храбра.

— Не е там работата — каза той. — Битките обаче стават грозни, когато в тях участвуват жени. А сега — той неочеквано придоби малко по-сериозен вид — тук има нещо за всички ни, засега! — И Дядо Коледа извади (navярно от голямата торба на гърба си, макар че никой не го видя да го прави) пет чаши с чинийки върху голям поднос, купа със захар на бучки, буркан със сметана и голям чайник, който съскаше и свиреше. След това извика:

— Весела Коледа! Да живее истинският крал!

Камшикът му изплюща и преди някой да разбере, че са тръгнали, той и елените, и шейната — всичко изчезна от погледа.

Питър тъкмо бе извадил сабята си от ножницата и я показваше на господин Бобър, когато госпожа Бобър каза:

— Хайде, хайде! Вие си говорите там, а чаят ще изстине. Мъжка му работа. Елате и помогнете да свалим този поднос долу и да закусим. Колко хубаво, че се сетих да донеса нож за хляб!

Те отново слязоха по стръмния бряг и се върнаха в пещерата, където господин Бобър наряза малко хляб и шунка и направи сандвичи, а госпожа Бобър сипа чая и всички бяха доволни. Но доста преди да бяха приключили с удоволствието, господин Бобър каза:

— Сега вече е време да тръгваме.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА АСЛАН Е ПО-БЛИЗО

Междувременно Едмънд бе преживял голямо разочарование. Когато джуджето отиде да приготви шейната, той очакваше, че Вещицата ще започне да се държи добре с него, както беше при последната им среща. Но тя изобщо не продума. И когато най-после Едмънд събра достатъчно кураж да каже „Моля, Ваше Величество, не бих ли могъл да получа малко локум? Вие... вие... казахте...“, тя отговори:

— Млъкни, глупако! — След това изглежда, че промени решението си, защото каза сякаш на себе си: — Все пак няма да е добре, ако хлапето вземе да ми припадне по пътя! — И плесна с ръце още веднъж. Появи се друго джудже. — Донеси храна и нещо за пиянене на това човешко същество — нареди тя.

Джуджето се отдалечи и след малко се върна, понесло желязна паница с малко вода и желязна чиния, в която имаше само комат сух хляб. Като остави чинията и паницата на пода до Едмънд, джуджето се ухили противно и каза:

— Локум за малкия принц! Ха-ха-ха!

— Махни това! — нацупи се Едмънд. — Не искам сух хляб.

Но Вещицата изведнъж се обърна към него с такъв страшен израз на лицето, че той се извини и започна да отхапва от хляба, макар да бе толкова твърд, че едва прегъльща.

— Бъди благодарен и на това — кой знае кога ще вкусиш отново хляб! — каза Вещицата.

Докато Едмънд още дъвчеше, първото джудже се върна и съобщи, че шейната е готова. Бялата вещица се изправи и тръгна, като заповяда на Едмънд да я последва. Когато излязоха на двора, отново валеше сняг, но тя не обърна внимание на това и нареди на Едмънд да седне до нея в шейната. Но преди да потеглят, тя извика Могрим и той се втурна стремглаво като грамадно куче към шейната.

— Подбери най-бързите си вълци и идете веднага в къщата на бобрите — каза Вещицата. — Убийте всичко живо, което намерите там. Ако вече са избягали, тичайте с всички сили към Каменната маса, но гледайте да не ви види някой. Скрийте се някъде там и ме чакайте. През това време аз ще трябва да измина много мили на запад и да намеря удобно място за преминаване през реката. Вие може да настигнете тези човешки същества, преди да са се добрали до Каменната маса. Знаете какво да правите, ако ги намерите!

— Слушам и се подчинявам, о, кралице — изръмжа вълкът и мигновено профуча в снега и тъмнината, бърз като галопиращ кон. След няколко минути той, извикал още един вълк, вече беше долу на бента и те задушиха из къщата на бобрите. Но, разбира се, я завариха празна. Щеше да стане страшно за бобрите и децата, ако времето през нощта бе останало хубаво, защото вълците щяха да тръгнат по дирята и по всяка вероятност щяха да ги настигнат, преди да са се добрали до пещерата. Но сега, след като снегът отново бе завалял, миризмата се бе разнесла, а следите им бяха покрити със сняг.

В това време джуджето удари с камшик северните елени. Шейната с Вещицата и Едмънд мина под свода и се изгуби в тъмнината и студа. За Едмънд това бе едно ужасно пътешествие, защото нямаше палто. Преди да измине и четвърт час, той целият бе покрит със сняг. Скоро прекъсна опитите си да го отърсва от себе си, защото колкото и бързо да го правеше, снегът отново се натрупваше, а той бе много уморен. Скоро бе мокър до кости. И само колко нещастен се чувствуваше! Сега никак не изглеждаше, че Вещицата има намерение да го прави крал. Всичко, което си бе казвал, за да убеди себе си, че тя е добра и мила и че правдата е на нейна страна, вече му звучеше глупаво. В този миг той би дал всичко само и само да срещне другите, та дори и Питър! Единственият начин да се утеши сега бе да се опита да повярва, че всичко е само сън и че всеки момент може да се събуди. А както пътуваха часове наред, наистина всичко започна да му прилича на сън.

Това продължи по-дълго, отколкото аз бих могъл да го опиша, дори и да отделя много страници. Но ще го прескоча и ще продължа разказа си от времето, когато снегът вече спря, настана сутрин и те пътуваха на дневна светлина. Все така продължаваха да пътуват и не

се чуваше никакъв шум — само снегът непрекъснато свистеше и еленските хамути скърцаха. Но ето че най-сетне Вещицата каза:

— Какво е това тук? Спри!

И те спряха. Колко се надяваше Едмънд, че тя ще спомене нещо за закуска! Но тя бе спряла поради съвсем друга причина. Малко по встрани, до дънера на едно дърво, видяха весела компания — семейство катерици с децата си, двама сатири, едно джудже и един стар лисугер седяха на столчета около една маса. Едмънд не можеше да види добре какво ядат, но то мириеше много хубаво, около тях имаше украса от зеленика и той не бе съвсем сигурен, че пред очите му не е коледен пудинг. В мига, когато шейната спря, лисугерът, който явно бе най-възрастният от присъстващите, тъкмо се бе изправил с чаша в дясната си лапа, сякаш се готовеше да каже нещо. Но щом цялата компания видя да спира шейната и кой седи в нея, веселото настроение изчезна от лицата им. Таткото катерица престана да яде и вилицата замръзна, поднесена към устата, един от сатирите направо остана с вилица в устата, а малките катеричета зацвърчаха от страх.

— Какво означава това? — попита Вещицата.

Никой не отговори.

— Отговаряйте, сган такава! — отново каза тя. — Или ви се ще камшикът на моето джудже да ви накара да се окопитите? Какво означава цялата тази лакомия, това прахосничество и това угаждане? От къде сте взели всички тези неща?

— Моля, Ваше Величество — каза лисугерът, — дадоха ни ги. И ако ми позволите да се осмеля да пия за най-добро здраве на Ваше Величество.

— Кой ви ги даде?

— Д-д-дядо Коледа — заекна лисугерът.

— Какво? — изрева Вещицата, като скочи от шейната и направи няколко крачки към ужасените животни. — Той не е бил тук! Не може да е бил тук! Как дръзвате... но не. Кажете, че излъгахте и още сега ще ви бъде простено.

В този миг едно от катеричетата загуби напълно ум и разум.

— Беше... беше... беше — изписка то и започна да тропа с малката си лъжичка по масата.

Пред очите на Едмънд Вещицата така прехапа устни, че на бялата й буза се появи капка кръв. Тя вдигна пръчката си.

— О, недейте, недейте, моля ви, недейте — извика Едмънд, но още докато викаше, тя вече замахна с пръчката и на мястото на веселата компания се появиха статуи, насядали около каменна маса, на която имаше каменни чинии и каменен коледен пудинг (една от статуите държеше каменна вилица, насочена към каменната си уста).

— А колкото до теб — каза Вещицата и го удари защеметяващо по лицето, докато се качваше в шайната, — това ще те научи да не просиш милост за предатели и шпиони. Карай!

Тогава (за пръв път в тази история) на Едмънд му домъчня не за него самия, а за някой друг. Толкова му дожаля при мисълта за малките каменни фигури, които оставаха да седят там през всички тихи дни и всички тъмни нощи, от година на година, докато ги покрие мъх и накрая дори лицата им се разпаднат.

Те отново препуснаха напред. Но скоро Едмънд забеляза, че снегът, който ги засипваше, докато се носеха нататък, беше много помокър, отколкото през изминалата нощ. Едновременно с това забеляза, че не му е толкова студено. Започна да пада мъгла. Всъщност с всяка изминалата минута ставаше все по-мъгливо и по-топло. А шайната не вървеше така добре, както досега. Отначало си помисли, че елените са се уморили, но скоро разбра, че това не може да бъде истинската причина: Шайната се кривеше, поднасяше и непрекъснато подскачаше, сякаш се удряше в камъни. Колкото и джуджето да плющеше с камшика по гърбовете на нещастните елени, шайната се движеше все по-бавно. Наоколо взеха да се раздават странини звуци, но шумът на шайната и тръскането, заедно с крясъците на джуджето, пречеха на Едмънд да чуе какво става, докато изведнъж шайната така затъна, че въобще не можеше да продължи! Когато това се случи, за миг настъпи тишина. И в тази тишина Едмънд можа най-после да се вслуша както трябва в другия шум. Долови странно и приятно шумолене, като ромон — не дотам странно, защото го бе чувал и преди, само че не можеше да си спомни къде! И сетне, съвсем изведнъж си спомни. Това бе шум на течаща вода. Навсякъде около тях, макар и невидими, течаха ручеи, ромоляха, шепнеха, чуваше се клокочене, плясък и дори — в далечината — бучене. Сърцето му подскочи (макар че едва ли знаеше защо), когато разбра, че мразът е свършил. А съвсем наблизо се чуваше кап-кап-кап от клоните на всички дървета. И като погледна към едно дърво, той видя как голяма купчина сняг се плъзга от него и за пръв

път, откакто бе влязъл в Нарния, видя тъмната зеленина на бор. Но вече нямаше време да слуша и гледа, тъй като Вещицата каза:

— Не стой и не зяпай, глупако! Слез и помогни!

Разбира се, Едмънд трябваше да се подчини. Той стъпи долу в снега, който вече се бе превърнал на киша, и започна да помага на джуджето да извадят шейната от калната дупка, в която бе попаднала. Най-после я измъкнаха и като прояви голяма жестокост към елените, джуджето успя да ги накара да тръгнат отново и да я подкарат още малко по-нататък. А снегът се топеше бързо, петна от зелена трева започнаха да се показват във всички посоки. Освен ако не сте гледали много дълго един свят само от сняг, какъвто бе гледал Едмънд, ще ви бъде трудно да си представите чувството на облекчение, което предизвикваха тези зелени петна след безкрайната белота. Сетне шейната отново спря.

— Няма смисъл, Ваше Величество — каза джуджето. — При това топене не можем да караме повече.

— Тогава трябва да вървим — каза Вещицата.

— Да, но с ходене никога няма да ги настигнем — промърмори джуджето. — Особено с преднината, която имат пред нас.

— Ти какво, съветник ли си ми или слуга? — попита Вещицата.

— Прави каквото ти нареждат. Завържи ръцете на човешкото същество отзад и дръж края на въжето. Вземи си и камшика. Отрежи хамута на елените; те ще си намерят сами пътя за вкъщи.

Джуджето се подчини и след няколко минути Едмънд се принуди да върви колкото може по-бързо, с ръце, вързани отзад. Той продължаваше да се подхълъзва в кишата, калта и в мократа трева и всеки път, когато се подхълъзне, джуджето го ругаеше, а понякога го перваше с камшика. Вещицата вървеше след джуджето и непрекъснато викаше:

— По-бързо! По-бързо!

С всеки миг зелените места се увеличаваха, а снегът намаляваше. Всеки миг все повече дървета сваляха снежните си одежди. И скоро, накъдето и да погледнеше човек, виждаше вместо бели фигури тъмната зеленина на боровете и черните бодливи клони на голите дъбове, букове и брястове. Сетне мъглата стана от бяла златиста и след това изведнъж изчезна. Снопове приятни слънчеви

лъчи проникваха към земята, а отгоре, между върхарите, се виждаше синьо небе.

Започнаха да стават и още по-чудни неща. Когато внезапно завиха, те неочеквано попаднаха на поляна с бели брези и Едмънд видя, че цялата земя е покрита с малки жълти цветенца — с жълтурчета. Шумът на водата ставаше по-сilen. След малко те наистина пресякоха един поток. Отвъд него растяха кокичета.

— Гледай си работата — каза джуджето и злобно дръпна въжето, като видя, че Едмънд е обърнал глава да ги гледа.

Това обаче не попречи на Едмънд да вижда всичко. Само след пет минути той забеляза цяла дузина минзухари, пораснали около дънера на едно старо дърво — златисти, морави и бели. И отново се чуха звуци, по-нежни дори от ромона на водата. Наблизо край пътеката, по която вървяха, от клончето на едно дърво неочеквано зачурулика птица. Отговори ѝ чирикането на друга птица, малко понататък. И след това, като по сигнал, от всички страни се понесе едно бръщолевене и цвъртене, а после се чу песен и след пет минути цялата гора звънна от птичия хор и накъдето и да се обърнеше, Едмънд виждаше птици — едни бяха накацали по клоните, други се рееха в небето, някои се гонеха, караха се, чистеха с човки крилата си.

— По-бързо! По-бързо! — каза Вещицата.

От мъглата вече нямаше и следа. Небето ставаше все по-синьо, от време на време по него се носеха бели облаци. По обширните горски поляни цъфтяха иглики. Излезе лек ветрец, който пръскаше водни капки от разлюлените клони и облъхваше с хладни и нежни ухания лицата на пътешествениците. Дърветата напълно се съживиха. Листвениците и брезите се покриха със зеленина, а златният дъжд — със златисти цветчета. Скоро покараха и нежните прозрачни листенца на буковете. Когато пътниците минаваха под тях, светлината също ставаше зелена. Над пътеката бръмчеше пчеличка.

— Това не е просто размразяване — каза джуджето и рязко спря.

— Това е Пролетта. Какво ще правим? Да знаете, че вашата зима свърши! Това е работа на Аслан.

— Ако някой от вас спомене отново това име — каза Вещицата, — ще бъде незабавно убит!

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА ПЪРВАТА БИТКА НА ПИТЬР

Докато джуджето и Бялата вещица казваха това, на мили далече от тях бобрите и децата вървяха вече часове наред сякаш в един хубав сън. Отдавна бяха свалили палтата си. В момента дори се бяха спрели и си говореха:

— Гледайте! Синьо рибарче!

Или:

— Ей, див зюмбюл!

Или:

— А какъв беше този приятен аромат?

Или:

— Само чуйте дрозда.

Продължиха да вървят мълчаливо, като се захласваха от всичко наоколо, минаваха от топли слънчеви пътеки в прохладни зелени гъстаци и излизаха на широки, покрити с мъх горски поляни, където стари брястове извисяваха нагоре разлистените си корони. После пак навлизаха в гъсталак от цъфнало френско грозде и глог, където сладкото ухание направо упойваше.

Те бяха удивени не по-малко от Едмънд, като видяха как зимата си отива и как в цялата гора за няколко часа вместо януари настъпи май. Дори не бяха сигурни (като Вещицата), че така става, щом Аслан дойде в Нарния. Но понеже всички те знаеха, че причина за безкрайната зима са нейните магии, когато вълшебната пролет настъпи, всички разбраха, че замислите на Вещицата се провалят, напълно се провалят. А тъй като затоплянето продължи доста, те се сетиха, че тя няма да може да използва шейната си. Затова вече не бързаха толкова и си позволяваха повече и по-продължителни почивки. Естествено вече бяха доста уморени; не бих казал ужасно уморени, просто се движеха по-бавно и бяха одрямани и притихнали, като човек, който е бил целия ден под открито небе. На Сузан й излезе малък мехур на петата.

От известно време те не следваха течението на голямата река, защото трябваше да свърнат малко надясно (което означаваше малко на юг), за да стигнат до мястото, където се намираше Каменната маса. Но дори и пътят им да бе друг, нямаше да могат да продължат по долината на реката, след като започна размразяването, защото както снегът се топеше, реката скоро приойде — разля се волно, като бучеше и гърмеше, и пътеката, по която трябваше да вървят, щеше да бъде под жълтите й води.

Но ето че слънцето вече слезе ниско, светлината му стана почервена, сенките се удължиха и растенията започнаха да мислят да затварят цветчетата си.

— Вече не е далеч — каза господин Бобър и ги поведе нагоре по хълма по дебел килим от пружиниращ мъх (много приятен за уморените им крака), докато стигнаха до място, където на голямо разстояние едно от друго растиха само високи дървета. След това катерене в края на дългия и уморителен ден, всички дишаха тежко и пъшкаха. Луси тъкмо се чудеше дали ще може да стигне до върха без още една дълга почивка, когато неочеквано се оказа, че вече са на върха. И ето какво видяха там.

Бяха на открито зелено място, откъдето имаше изглед надолу към гората, която се простираше на всички посоки, с изключение право насреща им. Там, далеч на изток, нещо проблясваше и се движеше.

— Господи! — прошепна Питър на Сузан. — Морето!

Точно по средата на този открит връх беше Каменната маса. Тя представляваше грамадна мрачна плоча от сив камък, подпряна на четири изправени камъка. Изглеждаше много стара и цялата бе набраздена със странни линии и фигури, които може би бяха букви от някакъв непознат език. Човек изпитваше странно чувство, когато ги погледнеше. Следващото нещо, което децата видяха, бе палатка, разпъната в единния край на поляната. Особено сега, огряна от светлината на залязыващото слънце, тя бе чудесна, със стени като от жълта коприна, с яркочервени въжета и колчета от слонова кост, а над нея се извисяваше пилон и знамето, върху което бе изрисуван изправен на задните си лапи червен лъв, се развиваше от лекия ветрец, който духаше в лицата им откъм далечното море. Докато гледаха, те чуха

музика от дясно и като се обърнаха натам, видяха точно това, заради което бяха дошли чак тук.

Аслан стоеше в средата на тълпа от никакви същества, които се бяха струпали около него във формата на полумесец. Имаше горски и водни самодиви (дриади и нимфи, както ги наричаме в нашия свят); със струнни инструменти в ръце; точно от тях се носеше музиката. Имаше четири големи кентавъра — в конската си част от кръста надолу приличаха на огромни английски работни коне, а в човекоподобната си половина приличаха на сурови, но красиви великанни. Имаше и еднорог, и бик с човешка глава, и пеликан, и орел, и едно грамадно куче. А редом с Аслан стряха два леопарда — единият носеше короната му, а другият — знамето.

Бобрите и децата само гледаха Аслан, без да знаят какво да направят и какво да му кажат. На хора, които не са били в Нарния, се случва да мислят, че едно нещо не може да бъде едновременно и добро, и страшно. Ако децата бяха имали подобни мисли някога, вече бяха излекувани от тях. Защото, когато се опитаха да погледнат Аслан в лицето, само мярнаха златната му грива и тържествения, царствен поглед на огромните му изумителни очи. Усетиха, че не могат да го гледат, и целите се разтрепериха.

— Вървете! — прошепна господин Бобър.

— Не — пошепна Питър, — първо вие.

— Не, синовете Адамови — пред животните — пошепна отново господин Бобър.

— Сузан — пошепна Питър, — какво смяташ? Жените имат предимство.

— Не, ти си най-големият — пошепна Сузан.

И, разбира се, колкото по-дълго разговаряха така, толкова поневолко се чувствуваха. Най-после Питър разбра, че той трябва да тръгне пръв. Извади сабята си и я вдигна за поздрав, като припряно каза на другите:

— Хайде. Стегнете се! — След което се придвижи към лъва и каза: — Ние дойдохме, Аслан!

— Добре дошъл, Питър, сине Адамов — каза Аслан. — Добре дошли Сузан и Луси, дъщери Евини, добре дошли господин и госпожо Бобър.

Гласът му беше плътен, звучен и никак прогони опасенията им. Сега те се чувствуваха радостни и спокойни и не им се виждаше неловко, че стоят и мълчат.

— А къде е четвъртият? — попита Аслан.

— Той се опита да ги предаде и се присъедини към Бялата вещица, о, Аслан! — каза господин Бобър.

Нещо накара Питър да каже:

— Това донякъде е моя грешка, Аслан. Аз му се разсърдих и мисля, че това е помогнало да тръгне по лош път.

Аслан не каза нищо — нито оправда Питър, нито го обвини; просто стоеше и го гледаше с големите си неподвижни очи. И всички мислеха, че няма какво да се каже.

— Моля, Аслан — каза Луси, — не може ли да се направи нещо, за да спасим Едмънд?

— Всичко ще бъде направено — отговори Аслан. — Но може би ще бъде по-трудно, отколкото си мислите.

И той отново известно време мълча. Дотогава Луси си мислеше, че лицето му изльчва царствена сила и кротост; а сега изведнъж ѝ се стори, че то изглежда и тъжно. Но в следващия миг това изражение изчезна. Лъвът разтърси грива и плесна с лапи („Страшни лапи, помисли Луси, ако не знае как да ги направи меки като кадифе!“) и каза:

— В това време да се подготви тържеството. Дами, отведете тези дъщери Евини в палатката и се погрижете за тях!

Когато момичетата се отдалечиха, Аслан положи лапата си — макар и мека като кадифе, тя бе доста тежка — на рамото на Питър и каза:

— Ела, сине Адамов — ще ти покажа отдалеч двореца, където ти ще бъдеш крал.

Питър, все още с извадена сабя в ръка, тръгна с лъва към източния край на хълма. Там пред очите им се разкри чудна гледка. Сълнцето залязваше зад гърбовете им. Това означаваше, че цялата местност под тях се разстилаше на вечерната светлина — гора, хълмове, и долини, и долното течение на Голямата река, лъкатушеща като сребърна змия. Отвъд всичко това, на мили далеч, беше морето, а над него — небето, покрито с облаци, които порозовяваха от отблъсъците на залеза. И точно където земята на Нарния се срещаше с

морето, всъщност при устието на Голямата река, нещо блестеше върху едно хълмче. Блестеше, защото това беше замък и, разбира се, слънчевата светлина се отразяваше от многобройните му прозорци, които гледаха към Питър и залеза. Но Питър виждаше всичко това като една голяма звезда, почиваща на морския бряг.

— Това, о, Човеко — каза Аслан, — е Каир Паравел на четирите трона, на единия от които ще се възкаши ти като крал. Показвам го на теб, защото ти си първородният син и ти ще бъдеш върховният крал над всички останали.

Питър пак не каза нищо, защото изведнъж странен звук събуди тишината. Той прозвуча като ловджийски рог, но по-плътно.

— Това е рогът на сестра ти — каза тихо Аслан на Питър; толкова тихо, че бе по-скоро мъркане, ако не е липса на уважение да мислиш, че един лъв може да мърка.

В първия миг Питър не разбра нищо. Но после видя, че всички други същества тръгнаха нататък и чу Аслан да казва, като махна с лапа:

— Назад! Да оставим принца да извоюва своето звание!

И тогава той разбра и се втурна с всички сили към палатката. А там видя страшна гледка.

Горските и водните самодиви бягаха на всички страни. Луси тичаше към него толкова бързо, колкото можеха да я носят малките ѝ крачета, а лицето ѝ бе бяло като платно. След това видя как Сузан, гонена от грамадно сиво животно, се втурна към едно дърво, хвана се и се покатери. Отначало Питър помисли, че това е мечка. После видя, че прилича на немска овчарка, макар че бе твърде голямо, за да е куче. И накрая разбра, че това е вълк, изправен на задните си лапи, той бе подпрял предните на дървото, като дращеше и ръмжеше. Козината му бе настръхнала. Сузан успя да се покачи едва на втория голям клон и единият ѝ крак висеше така, че ходилото ѝ беше на няколко сантиметра от тракащите зъби. Питър се почуди защо Сузан не се изкачва по-нагоре или поне не се хваща по-здраво, но скоро видя, че тя, изглежда, всеки миг можеше да загуби съзнание и ако припадне, ще се строполи долу.

Питър не се чувствуваше много смел; всъщност усещаше, че почти му прилошава. Но това не променяше каквото трябваше да свърши. Той се втурна право към чудовището и замахна със сабята си

отстрани. Този удар изобщо не докосна вълка. Бърз като светкавица, той се обърна с пламнали очи и уста, широко отворена в яростен вой. Ако вълкът не беше така ядосан, че просто нямаше как да не вие, той щеше веднага да захапе момчето за гърлото. При това положение, макар че всичко стана много бързо, за да има време за разсъждения, Питър само успя да се наведе и заби сабята си колкото може по-дълбоко между предните крака на звяра, в сърцето му. Следващият момент беше ужасен, объркан, като в кошмар. Той дърпаше и теглеше, а вълкът беше ни жив, ни умрял; оголените му зъби тракаха срещу челото на момчето и всичко наоколо потъна в кръв, горещи вълни и козина. След миг Питър видя, че чудовището е мъртво и извади сабята си от него, изправи се и избърса потта от челото и очите си. Чувствуващо се напълно изтощен.

След малко Сузан слезе от дървото. И тя, и Питър трепереха, като се срещнаха. И аз не бих казал, че нямаше целувки и плач и от двете страни. Но в Нарния никой не си помисля нещо лошо за теб заради такава работа.

— Бързо! Бързо! — се чуваше гласът на Аслан. — Кентаври! Орли! Виждам друг вълк в гъсталака. Там зад вас. Той току-що побягна. Всички след него! Ще отиде при господарката си. Сега имате възможност да намерите Вещицата и да освободите четвъртия син Адамов.

И веднага, с гръм от копита и шум от крила, около дузина от най-бързоногите същества изчезнаха в сгъстяващата се тъма.

Питър, който все още не можеше да си поеме дъх, се обърна и видя Аслан близо до себе си.

— Забрави да почистиш сабята си — каза Аслан.

Това беше вярно. Питър се изчерви, като погледна блестящата сабя, цялата измърсена от вълчи косми и кръв. Той се наведе и я избърса о тревата, докато съвсем се изчисти. След това я избърса в палтото си.

— Дай ми я и коленичи, сине Адамов — каза Аслан.

И когато Питър направи това, лъвът го докосна с тъпото по сабята и каза:

— Станете, сър Питър, Вълчето проклятие, и каквото и да се случва, никога не забравяйте да избършете сабята си.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА ТЪМНА МАГИЯ ОТ ПРАСТАРИ ВРЕМЕНА

Сега трябва да се върнем при Едмънд.

След като го бяха принудили да ходи много повече и да измине много по-дълъг път, отколкото според него позволяваха човешките възможности, Вещицата най-после спря в една тъмна долина, засенчена от борове и тисове. Едмънд просто се строполи и легна по корем, без да помръдне и без да се интересува дори какво ще стане понататък, стига само да го оставеха да си полежи. Беше прекалено уморен дори за да усети колко е гладен и жаден. Вещицата и джуджето си говореха близо до него с тихи гласове.

— Не — каза джуджето, — сега няма смисъл, о, кралице. Те сигурно вече са стигнали до Каменната маса.

— Може би вълкът ще подуши следите ни и ще ни донесе вести — каза Вещицата.

— Не може да бъдат добри вести, ако той ги донесе — каза джуджето.

— Четири трона в Каир Паравел — каза Вещицата. — Какво ли ще стане, ако бъдат заети само трите. Така предсказанието няма да се изпълни.

— Нима това има някакво значение сега, когато той е тук? — попита джуджето. То не посмя дори сега да спомене името Аслан пред господарката си.

— Той може би няма да остане дълго. И тогава ще ми паднат и тримата в Каир.

— И все пак може би ще бъде по-добре — каза джуджето — да задържим този тук (и при тези думи ритна Едмънд) и да го използваме за откуп.

— Да — каза Вещицата презрително, — та да го спасят.

— Тогава — каза джуджето — по-добре да направим това, което трябваше да направим веднага.

— Иска ми се да го бяхме направили на самата Каменна маса — каза Вещицата. — Това е най-подходящото място. Тези неща и преди винаги са били правени там.

— Ще мине много време, докато Каменната маса отново може да бъде използвана според предназначението си — каза джуджето.

— Вярно — съгласи се Вещицата и добави: — Тогава аз ще започна.

В този миг с ръмжене към тях стремително се втурна вълкът.

— Аз ги видях. Всички те са при Каменната маса с Него. Те убиха моя капитан Могрим. Аз се бях скрил в гъсталака и видях всичко. Един от синовете на Адам го уби. Да бягаме! Да бягаме!

— Не — каза Вещицата, — няма да има нужда да бягаме. Тръгвай скоро. Повикай всички мои хора да дойдат тук колкото се може по-бързо. Извикай всички великани, върколаци и духовете на тези дървета, които са на наша страна. Извикай таласъмите, вампирите, човекоядците и минотаврите. Извикай страшилищата, знахарките, привиденията и народа на отровните гъби. Ние ще се бием. Какво? Нима не притежавам все още магическата си пръчка?! Нима техните редици няма да се превръщат в камък още когато настъпват? Потегляй веднага. А докато те няма, аз ще трябва да довърша нещо тук.

Голямото чудовище кимна с глава, обърна се и изчезна в галоп.

— Сега — каза тя — да видя какво ще правим, като нямаме маса. Най-добре би било да го опрем на някое дърво.

Едмънд усети, че грубо го изправят на крака. След това джуджето го постави с гръб към едно дърво и здраво го завърза. Той видя, че вещицата сваля мантията си. Голите й рамене бяха страшно бели. Виждаше ги само защото бяха съвсем бели, а иначе не различаваше нищо в тъмната долина, под тъмните дървета.

— Приготви жертвата — каза Вещицата.

Джуджето разкопча яката на Едмънд и подгъна ризата около врата му. След това хвана косата му и дръпна главата му назад, така че да си повдигне брадата. След това Едмънд чу странен звук ззз... ззз... ззз... В първия миг не можа да разбере какво е това. После разбра. Беше звукът от точенето на нож.

В същия миг той чу гръмки викове от всички посоки — тропане на копита, шум от крила, писъкът на Вещицата — навсякъде около

него настъпи бъркотия. След това усети, че някой го развърза. Почувствува силни ръце да го прегръщат и чу мили гласове, които казваха:

— Нека си полегне! Дайте му малко вино! Пийни това. Успокой се. Само след минутка ще ти стане добре.

После чу гласове, които не се обръщаха към него, а разговаряха помежду си. Те казваха нещо като:

— Кой държи Вещицата?

— Мислех, че ти си я хванал.

— Не съм я виждал от мига, когато избих ножа от ръката й... преследвах джуджето. Да не искаш да кажеш, че е избягала?

— Човек не може да мисли едновременно за всичко... А това какво е? О жалко, просто някакъв стар пън.

И точно в този миг Едмънд изгуби напълно съзнание.

След малко всички: кентаврите и единорогите, елените и птиците (това, разбира се, беше спасителната група, която Аслан бе изпратил в предишната глава) — тръгнаха да се връщат при Каменната маса, като носеха Едмънд с тях. Но ако можеше да видят какво се случи в тази долина, след като се отдалечиха, мисля, че щяха да бъдат много изненадани.

Цареше тишина и след малко луната изгря. Ако бяхте там, щяхте да видите как лунните лъчи осветяват един стар пън и неголям речен камък. Но ако продължавахте да гледате, постепенно щяхте да започнете да мислите, че има нещо необикновено и в пъна, и в камъка. А следващата ви мисъл щеше да бъде, че „пънът“ всъщност не само ви е приличал на дебел човечец, прилекнал на земята. Ако наблюдавахте достатъчно дълго, щяхте да видите как „пънът“ отива към „камъка“, а „камъкът“ сяда и започва да разговаря с пъна; тъй като всъщност това не бяха пън и камък, а Вещицата и джуджето. Защото част от нейната магия бе, че можеше да прави друг външния вид на нещата и в мига, когато избиха ножа от ръката й, тя хладнокръвно беше направила точно това. Стискаше и пръчката си, така че също я бе спасила.

Когато на другата сутрин останалите деца се събудиха (бяха спали върху купища възглавници в палатката), първото нещо, което чула от госпожа Бобър, бе, че брат им е избавен, донесен в лагера късно снощи, а в момента е с Аслан. Щом закусиха, всички излязоха навън и там видяха Аслан и Едмънд да вървят заедно през росната

трева, настрани от останалата свита. Няма нужда да ви казвам (пък и никой не чу) какво говореше Аслан, но Едмънд никога не забрави този разговор. Когато те се приближиха, Аслан се обрна да ги посрещне, като водеше Едмънд със себе си.

— Ето вашият брат — каза той — и... не е нужно да му говорите за това, което е било.

Едмънд се здрависа с всеки от тях, като на всеки казваше „Извинявай“, а те му отговаряха „Няма защо“. И на всекиго се искаше да каже нещо, от което да стане съвсем ясно, че отново са приятели с него — нещо обикновено и естествено, но, разбира се, не им хрумна нищо подходящо. Но преди да се почувствуваят неловко, един леопард се приближи до Аслан и каза:

— Господарю, дошъл е пратеник от вражеския лагер, който моли да го приемете.

— Нека се приближи — каза Аслан.

Леопардът се приближи и скоро се върна заедно с джуджето на Вещицата.

— Каква е твоята вест, сине на Земята? — попита Аслан.

— Кралицата на Нарния и императрицата на Уединените острови има нужда от сигурна охрана, за да дойде и да разговаря с вас — каза джуджето — по въпрос, който е от еднаква полза и за вас, и за нея.

— Хм, кралица на Нарния! — каза господин Бобър. — Каква наглост...

— Спокойно, Бобър — каза Аслан. — Скоро всички имена ще бъдат възвърнати на истинските си притежатели. Междувременно няма да ги обсъждаме. Кажи на господарката си, сине на Земята, че ще ѝ дам сигурна охрана при условие, че тя остави магическата си пръчка там, при големия дъб.

Това бе прието и два леопарда, заедно с джуджето, се върнаха, за да се погрижат условието да бъде изпълнено както трябва.

— Ами ако тя превърне леопардите в камък? — прошепна Луси на Питър.

Мисля, че същото предположение бе хрумнало и на самите леопарди; във всеки случаи, когато се отдалечаваха, козината на гърба им настръхна и вирнаха опашки като котки при среща с непознато куче.

— Всичко ще е наред — прошепна Питър в отговор. — Той нямаше да ги изпрати, ако беше другояче.

След няколко минути самата Вещица се появи на хълма, прекоси напряко и се изправи пред Аслан. Трите деца, които не я бяха срещали досега, при вида на нейното лице усетиха как по гърба им полазват тръпки, а откъм присъствуващите животни се чу глухо ръмжене. Макар че слънцето светеше силно, на всички неочеквано им стана студено. Единствените двама, които не се чувствуваха неловко, бяха Аслан и самата Вещица. Беше много странно да наблюдаваш тези две лица — златното и мъртвешки бялото — толкова близо едно до друго. Обаче Вещицата не гледаше Аслан право в очите — госпожа Бобър специално забеляза това.

— Аслан, в твоя лагер има предател — каза Вещицата. Естествено всички присъствуващи разбраха, че тя има предвид Едмънд. Но Едмънд беше надживял това да мисли за себе си след всичко, което му се бе случило и след сутрешния разговор. Той просто продължи да гледа Аслан. Сякаш думите на Вещицата не го интересуваха.

— Е — каза Аслан, — постъпката му не засягаше теб.

— Забравил ли си за Тъмната магия? — попита Вещицата.

— Да речем, че съм я забравил — отговори мрачно Аслан. — Разкажи ни за тази Тъмна магия!

— Да разказвам на теб? — каза Вещицата, а гласът ѝ неочеквано се изтъни. — Да ти разказвам за това, което е написано на ей тази Каменна маса, която стои до нас? Да ти разказвам какво е написано с букви, врязани така дълбоко, както е дълго едно копие, върху кремъка на Тайнния хълм? Да ти разказвам какво е гравирано върху скриптьра на презморския император? Ти знаеш повече за магията, която императорът направи на Нарния още в самото начало. Знаеш, че всеки предател ми принадлежи като моя законна жертва и че за всяко предателство аз имам право да убивам.

— О-о-о! — каза господин Бобър. — Ето как си започнала да си въобразяваш, че си кралица. Защото си била палачът на императора. Разбирам.

— Спокойно, Бобър — каза Аслан и глухо изръмжа.

— И така — продължи Вещицата, — това човешко същество е мое. Той ще ми плати с живота си. Кръвта му е моя собственост.

— Ела и я вземи тогава — обади се бикът с човешка глава и силно измуча.

— Глупак! — каза Вещицата с жестока усмивка, която приличаше повече на зъбене. — Нима мислиш, че твоят господар може да отнеме правата ми с пристра сила? Той много добре знае Тъмната магия. Знае, че докато не получа кръв, както гласи законът, цяла Нарния ще се преобърне и ще загине в огън и вода.

— Да, самата истина е! — каза Аслан. — Не го отричам.

— О, Аслан! — прошепна Сузан в ухoto на лъва. — Не можем ли... искаам да кажа, ти няма... нали? Не можем ли да направим нещо за Тъмната магия? Няма ли нещо, с което можеш да й се противопоставиш?

— Да се противопоставя на магията на императора ли? — каза Аслан, като се обърна към нея и лицето му сякаш се намръщи.

И никой повече не му направи такова предложение.

Едмънд стоеше от другата страна на Аслан и през цялото време го гледаше право в очите. Усети, че нещо сякаш го задавя и се почуди дали не трябва да каже нещо, но след миг усети, че от него се очаква единствено да чака и да прави това, което му поръчат.

— Оттеглете се всички — каза Аслан. — Ще говоря с Вещицата насаме.

Всички се подчиниха. Ужасно време беше — да чакат и да се чудят, докато лъвът и Вещицата говорят оживено помежду си с тихи гласове. Луси каза:

— О, Едмънд! — И започна да плаче.

Питър стоеше с гръб към другите и гледаше към далечното море. Бобрите стояха, хванали се за лапи и с наведени глави. Кентаврите потропваха неспокойно с копита. Накрая всички така се умълчаха, че можеше да се чуе и най-лекият звук — жуженето на една земна пчела, която прелетя над тях, песента на птиците от гората, дори как листата шумоляха от вятъра. А разговорът между лъва и Вещицата все още продължаваше.

Най-после чуха гласа на Аслан:

— Можете всички да дойдете — каза той. — Уредих въпроса. Тя се отказа от претенциите си за кръвта на брат ви.

По целия хълм се понесе някакъв шум, като че до този миг всички бяха затаили дъх и сега започнаха отново да дишат, а след това

започнаха тихо да разговарят.

Вещицата тъкмо се бе обърнала да си тръгва със злорад израз на лицето, но спря и каза:

— Как обаче ще бъда сигурна, че това обещание ще бъде изпълнено?

— Р-р-р! — изрева Аслан, като се понадигна от трона си. Огромната му паст се отваряше все по-широко, ревът ставаше все по-силен и Вещицата зяпна, за миг го погледна втренчено, хвани си полите и хукна да спасява живота си.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ВЕЩИЦАТА ВЪЗТЪРЖЕСТВУВА

Още щом Вещицата изчезна, Аслан каза:

— Веднага трябва да се махаме от това място, защото то ще бъде необходимо за други цели. Тази вечер ще лагеруваме при бродовете на Беруна.

Разбира се, всички горяха от желание да го попитат как е уредил въпроса с Вещицата. Но лицето му беше толкова сурово, а в ушите им още звучеше ревът му, така че никой не се осмели.

След като хапнаха под открито небе горе на хълма (силното слънце вече бе изсушило тревата), отделиха известно време да разглобят палатката и да приберат нещата. Преди да стане два часът, бяха вече на път и се отправиха в североизточна посока и без да бързат, тъй като не отиваха много далеч.

В началото на пътешествието Аслан обясни на Питър плана си за действие.

— Веднага щом свърши работата си по тези места — каза той, — Вещицата с бандата си положително ще се върне в своята къща и ще се подготви за обсада. Ти може и да успееш, и да не успееш да ѝ пресечеш пътя и да ѝ попречиш да стигне дотам.

След това Аслан начерта два плана за битката: единият за борба с Вещицата и хората ѝ в гората, а другият — за нападение на замъка ѝ. През цялото това време той даваше съвети на Питър как да проведе операцията, като му казваше например: „Трябва да поставиш кентаврите си еди-къде си“; или: „Трябва да изпратиш разузнавачи да видят тя да не прави еди-какво си“, докато накрая Питър каза:

— Но ти самият нали ще бъдеш там, Аслан?

— Не мога да ти го обещая — каза лъвът и продължи да дава указания на Питър.

В последната част на пътешествието край него най-много бяха Сузан и Луси. Той не приказваше много и им се видя нажален.

Беше все още следобед, когато се спуснаха до място, където речната долина ставаше просторна и реката течеше широка и плитка. Това бяха бродовете на Беруна и Аслан нареди да спрат на отсамния бряг. Но Питър каза:

— Няма ли да бъде по-добре да се установим на оттатъшния бряг? Опасявам се, че тя ще се опита да ни нападне през нощта.

Аслан, който сякаш в момента се бе замислил за нещо друго, се изправи, разтърси величествената си грива и попита:

— А? Какво каза?

И Питър повтори.

— Не — отвърна Аслан унило, като че ли това нямаше значение.

— Тя няма да ни атакува тази нощ. — После въздъхна дълбоко. След малко добави: — Независимо от това обаче е добре, че си го помисли. Така трябва да разсъждава войникът. Но това наистина няма значение.

И те продължиха работата по разполагането на лагера.

Настроението на Аслан подействува на всички тази вечер. Питър беше неспокоен при мисълта, че ще трябва сам да се сражава в битката. Вестта, че Аслан може и да не присъствува, дойде като голям удар за него. На трапезата тази вечер бе тихо. Всеки чувствуваше колко се различаваше тя от снощи или дори от сутринта. Като че ли добрите времена, които едва започваха, вече бяха към края си.

Това усещане толкова много се отрази на Сузан, че, когато си легна, не можеше да заспи. След като дълго време брои овце и се мята на сам-натам, тя чу, че и Луси въздиша тежко и се върти до нея в тъмнината.

— И ти ли не можеш да заспиш? — попита Сузан.

— Не — каза Луси. — Мислех, че си заспала. Слушай, Сузан!

— Какво?

— Имам ужасното чувство, като че някаква заплаха виси над нас.

— И ти ли? Защото всъщност и аз имам същото чувство.

— Заради Аслан — каза Луси. — Или на него ще се случи нещо страшно, или той самият се кани да извърши нещо страшно.

— През целия следобед нещо ставаше с него — каза Сузан. — Луси! Какво каза той — че няма да бъде с нас в битката? Мислиш ли, че би могъл да се измъкне и да ни остави през нощта?

— Къде е той сега? — попита Луси. — Тук в палатката ли е?

— Мисля, че не.

— Сузан! Да излезем вън и да огледаме наоколо. Може би ще го видим.

— Добре. Хайде! — каза Сузан. — Все едно дали ще направим това, или ще лежим тук будни.

Съвсем тихо двете момичета пипнешком се промъкнаха между спящите и изпълзяха от палатката. Луната светеше ярко и тишината се нарушаваше само от шума на реката, която ромонеше между камъните. Изведнъж Сузан хвана Луси за ръката и каза:

— Виж!

В края на поляната, на която бяха разположили лагера, точно където започваха дърветата, те видяха как лъвът бавно се отдалечава от тях към гората. Без да проговорят, момичетата го последваха.

Вървяха подире му нагоре по стръмнината, встриани от речната долина и после завиха леко надясно — явно по същия път, по който бяха вървели следобеда, когато идваха от хълма на Каменната маса. Следваха го дълго през тъмни сенки и открили места, осветени от бледата лунна светлина. Краката им се намокриха от тежката роса. Той им изглеждаше някак различен от този Аслан, когото познаваха. Със сведена глава и увисната опашка Аслан вървеше съвсем бавно, сякаш бе много, много уморен. После, когато пресичаха едно широко открито място, където нямаше никаква сянка, за да могат да се скрият, той се спря и се огледа. Нямаше смисъл да се опитват да бягат, затова тръгнаха към него. Когато се приближиха, той каза:

— О, деца, деца, защо ме следвате?

— Не можехме да заспим — каза Луси и след това почувствува, че няма нужда да говори повече, сигурна, че Аслан знае всичко, което са си мислили.

— Моля, може ли да дойдем с теб — където и да отиваш? — попита Сузан.

— Ами... — започна Аслан и като че се замисли. После каза: — Ще ми бъде приятно да бъда с другари тази нощ. Можете да дойдете, ако обещаете да спрете, когато ви кажа и след това ме оставите да продължа сам.

— О, благодарим ти, благодарим ти. Ще го направим — съгласиха се двете момичета.

Те отново тръгнаха напред, като от двете страни на лъва вървеше по едно момиче. Но колко бавно вървеше той! А огромната му

царствена глава бе толкова наведена, че носът му почти докосваше тревата. След малко той залитна и простена тежко.

— Аслан! Скъпи Аслан! — каза Луси. — Какво има? Не можеш ли да ни кажеш?

— Да не си болен, скъпи Аслан? — попита Сузан.

— Не — отговори Аслан, — Аз съм тъжен и самотен. Поставете ръцете си върху гривата ми, за да усещам, че сте тук и ще продължим така.

И момичетата направиха това, което никога не биха посмели да направят без разрешението му, но което мечтаеха да направят откакто го видяха за първи път — заровиха изстиналите си ръце в красивото море от козина, погалиха го и така тръгнаха заедно. А след малко забелязаха, че вървят по склона на хълма, на който бе Каменната маса. Вървяла нагоре към това място, докъдето стигаха дърветата и когато приближиха последното дърво (онова, което бе заобиколено с малко храсталаци), Аслан спря и каза:

— О, деца, деца! Тук трябва да спрете. И каквото и да се случи, пазете се да не ви видят. Сбогом!

Двете момичета заплакаха горчиво (макар че едва ли знаеха защо) и се вкопчиха в лъва, целуваха гривата и носа му, и лапите, и големите му тъжни очи. След това той се извърна от тях и продължи към върха на хълма. А Луси и Сузан, свити в храстите, гледаха след него и ето какво видяха...

Огромна тълпа от разни същества бе наобиколила Каменната маса и макар луната да светеше, мнозина носеха факли, които горяха със злокобни червени пламъци и черен пушек. А какъв народ! Огромни людоеди с чудовищни зъби, вълци и човекоподобни същества с волски глави, духове на зли дървета и на отровни растения; и други същества, но тях няма да описвам, защото ако ги опиша, навярно възрастните няма да ви разрешат да четете тази книга — страшилища, магьосници и демони, привидения, върколаци, вампири и таласъми. Всъщност тук бяха всички поддръжници на Вещицата, които вълкът бе събрали по нейна заповед. А точно по средата, застанала до масата, бе самата Вещица.

Вой и ужасяващ крясък се изтръгна от тълпата, когато зърна големия лъв да върви към тях и за миг дори и Вещицата сякаш бе поразена от страх. След това се съвзе и се изсмя диво и свирепо.

— Глупакът! — изкрещя тя. — Глупакът дойде. Вържете го здраво.

Луси и Сузан затаиха дъх, като очакваха Аслан да изреве и да скочи върху враговете си. Но нищо подобно не стана. Четири магьосници, озъбени и злобно ухилени, макар (в началото) също да отстъпиха, донякъде изплашени от това, което трябваше да направят, се приближиха към него.

— Вържете го, казвам! — повтори Бялата вещица.

Магьосниците се спуснаха към него и победоносно закрещяха, когато разбраха, че той изобщо не се съпротивлява. После други — зли джуджета и маймуни, се втурнаха да им помогат, заедно претърколиха огромния лъв на гръб и завързаха четирите му лапи, като радостно крещяха, сякаш вършеха нещо много смело, макар че ако лъвът бе пожелал, само с едната си лапа можеше да убие всичките. Но той не издаде нито звук дори когато враговете опъваха и дърпаха въжетата толкова силно, че се впиваха в месата му. След това започнаха да го влачат към Каменната маса.

— Спрете! — каза Вещицата. — Нека първо го подстрижат.

Когато един великан излезе с ножици в ръце и приклекна до главата на Аслан, привържениците и отново избухнаха в злобен смях. Кръц-кръц-кръц — работеха ножиците и купища златни къдирици започнаха да падат на земята. След това великанът се изправи и децата, които наблюдаваха от своето скривалище, можаха да видят колко малко и различно изглеждаше лицето на Аслан без гривата си. Неприятелите също видяха разликата.

— Ха, та той е просто една голяма котка! — извика някой.

— От това ли нещо се страхувахме? — каза друг.

И те се изсипаха върху Аслан — подиграваха му се, говореха му неща като „Пис-пис! Бедно Писе!“, „Колко мишки хвана днес, котако?“ и „Искаш ли купичка мляко, Писане?“

— О, как могат! — каза Луси и по бузите ѝ потекоха сълзи. — Зверове, зверове!

Заштото сега, след като първото сътресение премина, оголеното лице на Аслан ѝ се струваше по-смело, по-красиво, по-търпеливо от всяко.

— Сложете му намордник! — каза Вещицата.

Дори и сега, когато се суетяха около лицето му и слагаха намордника, само едно захапване на челюстите щеше да струва ръцете на двама-трима от тях. Но лъвът въобще не мръдна. А това изглежда разяри цялата стан. Сега всички се втурнаха към него. Тези, които се страхуваха да го доближат, дори и след като бе вързан, започнаха да събират смелост и в продължение на няколко минути двете момичета не можеха дори да го видят — така плътно бе заобиколен от всички в тълпата, които го ритаха, удряха, плюеха върху него и му се подиграваха.

Най-после станта се насити. Започнаха да влачат вързания лъв с намордника на устата към Каменната маса, като едни го теглеха, а други бутаха. Той бе толкова огромен, че дори когато го дотътриха, трябваше да употребят всички сили, за да го вдигнат върху масата. И отново започнаха да го връзват и да стягат въжетата.

— Зверове! Зверове! — хълщаше Сузан. — Дори и сега ли се страхуват от него, дори и сега?

Щом вече вързаха Аслан върху плоския камък (и то така, че всъщност представляваше куп въжета), сред тълпата настъпи затишисе. Четири магьосници с четири факли в ръце застанаха до ъглите на масата. Вещицата разголи ръце, както ги бе разголила предишината нощ, когато жертвата беше не Аслан, а Едмънд. След това започна да точки ножа си. Когато пламъкът на факлите го освети, на децата им се стори, че е направен не от стомана, а от камък и че има странна и зловеща форма.

Най-после кралицата се приближи. Стоеше до главата на Аслан. Мускулите на лицето и се свиваха и потръпваха от вълнение, а неговото, все още така спокойно — нито сърдито, нито уплашено, само малко тъжно, гледаше нагоре към небето. Сетне, точно преди да замахне с ножа, тя се наведе и с несигурен глас каза:

— Е, кой спечели накрая? Нима мислиш, глупако, че с това ще спасиш човека предател? Сега, както се договорихме, ще убия теб вместо него и така Тъмната магия ще бъде задоволена. Но щом ти умреш, кой ще ми попречи да убия и него? Кой ще го измъкне от ръцете ми тогава? Разбери, че ти ми даваш Нарния навеки: загубваш собствения си живот, а не си спасил неговия. Като знаеш това, надежда всяка остави и умри.

Децата не видяха самия момент на убийството. Не можеха да понесат тази гледка и закриха очи.

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА ПО-ТЪМНА МАГИЯ ОТ ПРА-ПРАСТАРИ ВРЕМЕНА

Докато двете момичета все още стояха свити в храстите, покрили с ръце лицата си, те чуха зова на Вещицата:

— Хайде! Следвайте ме всички и ние ще се заловим с това, което е останало от тази война! Няма да ни отнеме много време да разбием човешката паплач и предателите, след като Големия глупак, Големия котарак вече лежи мъртъв.

В този момент за няколко секунди децата бяха заплашени от много голяма опасност. С диви крясъци и ручене на пискливи гайди, като надуваше пронизително ловджийски рогове, цялата тази гнусна пасмина се спусна от върха на хълма по склона точно покрай тяхното скривалище. Момичетата усетиха как привиденията минават като студен вятър, как земята трепери под копитата на галопиращите минотаври; над главите им се понесе вихрушка от мръсни крила, черни лешояди и гигантски прилепи. По всяко друго време те щаха да се разтреперят от страх, но сега тъгата, срамът и ужасът, причинени от смъртта на Аслан, така бяха запълнили мислите им, че едва ли забелязваха нещо.

Веднага щом в гората настъпи тишина, Сузан и Луси изпълзяха на голия връх. Луната вече бе слязла ниско, покрай нея плуваха леки облаци, но те все още можеха да видят очертанията на мъртвия Лъв, обвързан с въжета. Клекнали в мократа трева, двете целуваха студеното му лице, галеха красивата му козина — това, което бе останало от нея — и плакаха до изнемога. После се погледнаха, хванаха се за ръце — просто за да не се чувствуват самотни и отново се разплакаха. После отново замълчаха. Най-подир Луси каза:

— Не мога да понасям да гледам този отвратителен намордник! Чудя се не можем ли да го махнем?

И те се опитаха. След като доста се мъчиха с него (защото пръстите им бяха измръзнали, а настъпи и най-тъмната част на нощта), те успяха. Когато видяха лицето му без него, те отново избухнаха в плач, целуваха го, милваха го, избръсаха най-грижливо кръвта и пяната. И всичко беше толкова самотно, безнадеждно и ужасно, че аз не зная как да го опиша.

— Чудя се дали няма да успеем и да го развържем? — каза след малко Сузан.

Но враговете от чиста злоба бяха затегнали въжетата толкова здраво, че момичетата не можаха да се справят с възлите.

Надявам се, че никой, който чете тази книга, не е бил толкова нещастен, колкото бяха Сузи и Луси тази нощ. Но ако е бил... ако е будувал цяла нощ и е плакал, докато не са му останали никакви сълзи... тогава ще знае, че накрая настъпва някакво спокойствие. Усещане, като че ли никога няма да се случи нищо повече. Поне така се чувствуваха двете момичета. Часовете се низеха един след друг в мъртвата тишина, а те почти не забелязваха, че им става все по-студено и по-студено. Най-сетне обаче Луси забеляза други две неща. Едното беше, че небето откъм източната страна на хълма бе станало малко по-светло, отколкото преди един час. Второто бе някакво леко движение в тревата до краката ѝ. Отначало тя не му обръна внимание. Какво значение имаше това? Вече нищо нямаше значение! Но най-после тя видя, че неизвестното нещо започна да се движи нагоре, по изправените камъни, подпрели Каменната маса. И вече множество неизвестни неща се движеха насам-натам по тялото на Аслан. Тя се взря по-отблизо. Бяха някакви малки сиви животинки.

— Ох! — каза Сузан от другия край на масата. — Колко жестоко! Полазиха го ужасни малки мишки. Махайте се, малки зверчета. — И тя вдигна ръка да ги изплаши и ги прогони.

— Чакай! — каза Луси, която все още се взираше в тях отблизо.
— Можеш ли да видиш какво правят?

Двете момичета се наведоха и се вгледаха.

— Струва ми се... — каза Сузан. — Колко странно! Те прегриват въжетата.

— Това си помислих и аз — каза Луси. — Мисля, че това са мишки приятели. Бедните мишлете — те не разбират, че той е мъртъв. Мислят, че ще му направят добро, като го отвържат.

Сега вече беше определено по-светло. Всяко от момичетата изведнъж забеляза колко е бяло лицето на другата. Те виждаха как мишките гризат въжетата — дузини, дори стотици малки полски мишлете. Най-след едно след друго въжетата бяха прегризани.

Небето на изток вече бе просветляло и звездите избледняваха — освен една много голяма звезда на изток, ниско до хоризонта. Усетиха, че им става по-студено, отколкото през нощта. Мышките си отидоха.

Момичетата изчистиха остатъците от прегризаните въжета. Без тях Аслан започна да прилича повече на себе си. С всеки изминат миг мъртвото му лице изглеждаше все по-благородно, колкото по-светло ставаше, толкова по-добре го виждаха.

В гората зад тях ликуващо изчирика птица. Часове наред бе толкова тихо, че този звук ги стресна. После ѝ отговори друга птица. Скоро всички птици наоколо запяха.

Съвсем определено вече бе ранна утрин, а не късна нощ.

— Толкова ми е студено! — каза Луси.

— И на мен! — каза Сузан. — Хайде да се поразходим.

Те отидоха до източния край на хълма и погледнаха надолу. Самотната голяма звезда вече бе почти изчезнала. Полето изглеждаше тъмносиво, а отвъд, съвсем накрай света, се виждаше бледото море. Небето започна да става червено. Те изминаха разстоянието между мъртвия Аслан и източния хребет повече пъти, отколкото можеха да броят, като се опитваха да се стоплят; само колко изморени усещаха краката си! След това, когато се спряха за малко и погледнаха към морето и Каир Паравел (който едва сега можеха да различат), там, където морето и небето се срещаха, червеното се превърна в златно и бавно-бавно се показва ръбът на слънцето. В този миг чуха зад себе си силен шум — силен пукот, оглушителен шум, като че ли някой великан счупи великанска чиния.

— Какво е това? — каза Луси и сграбчи ръката на Сузан.

— Аз... аз... страх ме е да се обърна — каза Сузан, — става нещо страшно.

— Правят му нещо още по-лошо — каза Луси. — Да вървим! — И тя се обърна, като задърпа Сузан със себе си.

Изгревът на слънцето направи всичко да изглежда така различно — всички цветове и сенки се бяха променили... че за миг те не видяха най-важното. След това видяха. Каменната маса бе разтрошена на две

и голяма пукнатина минаваше от единия до другия ѝ край; а Аслан го нямаше.

— О-о-о! — заплакаха двете момичета и се втурнаха към масата.

— О, колко лошо — хълцаше Луси, — можеха да оставят тялото на мира.

— Кой направи това? — плачеше Сузан. — Какво означава това? Друга магия?

— Да! — прозвуча зад тях един силен глас. — Друга магия!

Те се огледаха. Там, блестящ на слънчевия изгрев, по-голям, отколкото го бяха виждали преди, разтърсвайки грива (зашпото явно тя отново му бе пораснала), стоеше самият Аслан.

— О, Аслан! — извикаха двете деца, втренчили очи в него и почти толкова изплашени, колкото и радостни.

— Значи ти не си мъртъв, скъпи Аслан? — каза Луси.

— Не — каза Аслан.

— Ти да не си... да не си? — попита Сузан с разтреперан глас. Тя не можа да се насили да изрече думата „дух“.

Аслан наведе златната си глава и близна челото ѝ. Обгърнаха я топлината на дъха му и някак плътна миризма, която като че бе попила в козината му.

— Приличам ли на такъв? — каза той.

— О, ти си истински, ти си истински! О, Аслан! — извика Луси и двете момичета се хвърлиха към него, като го обсипаха с целувки.

— Но какво значи всичко това? — попита Сузан, когато се поуспокоиха.

— Това означава — каза Аслан, — че макар Вещицата да знае Тъмната магия, съществува друга, още по-тъмна магия, която тя не знае. Нейните познания стигат само до „прастарите“ времена. Но ако можеше да погледне още малко по-назад, в тишината и мрака на пра-прастарите времена, щеше да прочете там едно друго заклинание. Щеше да знае, че когато една доброволна жертва, която не е направила никакво предателство, бъде убита вместо самия предател, Каменната маса ще се разчупи и самата смърт ще започне да действува в обратна посока. И сега...

— О, да, сега? — каза Луси, като подскача и пляскаше с ръце.

— Ах, деца — каза Лъва. — Чувствувам, че силите ми се възвръщат. Ах, деца, хванете ме, ако можете!

Той замря за миг. Очите му блестяха, крайниците му потрепваха и се удрише с опашката си. Сетне скочи високо над главите им и се приземи от другата страна на масата. Без да знае защо, Луси се засмя и се покатери на масата, за да го стигне. Аслан отново скочи. И така започна една луда гонитба. Той обикаляше, а те го следваха около върха на хълма и Аслан ту не им даваше ни най-малка надежда да го хванат, ту ги оставяше почти да хванат опашката му, ту се промушваше между тях, ту ги подхвърляше във въздуха с грамадните си и меки като кадифе лапи, после отново ги хващаше и спираше неочеквано — така че и тримата се търкулаха един връз друг в една щастлива, смееща се купчина от козина, ръце и крака. Беше такова лудуване, каквото никой не е виждал другаде освен в Нарния; и дали приличаше повече на игра с гръмотевица или на игра с котенце, Луси не можа да реши. А странното бе, че когато и тримата най-после лежаха в тревата на слънце и дишаха тежко, момичетата вече не усещаха никаква умора, глад или жажда.

— А сега — каза след малко Аслан, — на работа. Усещам, че ще изрева. По-добре е да запушите ушите си с пръсти.

Децата запушиха ушите си. Аслан се изправи и когато отвори паст да изреве, лицето му стана толкова страшно, че не смееха да го гледат. Но видяха как всички дървета пред него се наведоха от силата на неговия рев, както тревата в ливадата се превива от порива на вятъра. След това той каза:

— Чака ни дълъг път. Трябва да ме яхнете.

Той се наведе и децата се покачиха на топлия му, златен гръб. Сузан седна първа, като се държеше здраво за гривата му, а Луси седна отзад и се хвани здраво за Сузан. Аслан се надигна както бяха отгоре му и полетя бързо, по-бързо от всеки кон, надолу по хълма в гъстата гора.

Тази езда навярно беше най-чудесното нещо, което им се случи в Нарния. Яздили ли сте някога галопиращ кон? Помислете си какво е това, а после махнете тежкия шум на копитата и дрънкането на юздите и си представете на тяхно място почти безшумната мека стъпка на огромните лапи. След това си представете вместо черния, сивия или кестеневия цвят на коня меката рунтава златна козина и развиващата се във вятъра грива. А след това пък си представете, че се движите два пъти по-бързо и от най-бързия състезателен кон. Освен това при тази

езда няма нужда от управляване и изобщо не се изморявате. Аслан бягаше напред и все напред, без нито веднъж да стъпи накриво, без да се колебае, като си проправяше умело път между пънове, прескачаše храсти, трънаци и малки ручеи, прегазваше по-големите ручеи и преплуваше най-големите. Да язиш не по път, нито през парк, та дори не и по тревисти ливади, а направо през Нарния, през пролетта, през тържествени булеварди от букови дървета и през слънчевите поляни с дъбове, през градини със снежнобели диви черешови дървета, покрай бучаци водопади и скали, покрити с мъх, покрай ечащи пещери, нагоре по обветрени склонове, обрасли в прецип, през покрити с пирен планински разклонения, по шеметно стръмни хребети и надолу, надолу, надолу отново през диви долини и поля със сини цветя!

Беше почти обяд, когато се озоваха на един хълм, от който видяха замък в подножието на стръмния склон — от мястото, където бяха застанали, им изглеждаше като играчка — целият от островърхи кули. Но лъвът се заспуска с такава скорост, че с всеки миг замъкът ставаше все по-голям и преди да имат време да се попитат какво е това, което виждат, вече бяха наравно с него. И сега той не им изглеждаше като играчка, а се издигаше начумерен пред тях. Никой не надничаше от назъбените стени, а портата бе здраво заключена. Аслан, без изобщо да забави хода си, се втурна като куршум право към нея.

— Къщата на Вещицата! — изрева той. — Сега, деца, дръжте се здраво!

В следващия миг като че ли целият свят се преобръна наопаки и децата изпитаха чувството, че са оставили вътрешностите си зад себе си; защото лъвът се бе напрегнал за огромен скок — по-голям от всички досега, и той скочи — или по-точно бихте могли да кажете „прелетя“ вместо „скочи“ — право над стената на замъка. Двете момичета, останали без дъх, но невредими, се прекатуриха от гърба му в средата на широк каменен двор, пълен със статуи.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА КАКВО СЕ СЛУЧИ СЪС СТАТУИТЕ

— Какво необикновено място! — извика Луси. — Всички тези каменни животни... и хора! Прилича... прилича на музей.

— Шт! — каза Сузан. — Аслан прави нещо.

Той наистина правеше нещо. Бе скочил до каменния лъв и му дъхаше. После, без да се бави нито миг, се разфуча наоколо, като че бе котка, която гони опашката си, и дъхна и на каменното джудже, което (както помните) стоеше на няколко крачки от лъва, гърбом към него. После се спусна към една висока каменна самодива, която стоеше до джуджето, бързо се обърна настрани да се справи с едно каменно зайче вдясно, спусна се към два кентавъра. Но в този миг Луси каза:

— О, Сузан! Погледни! Виж лъва!

Предполагам, че сте виждали някой да доближава запалена клечка кибрит до парче вестник, което е прикрепено към решетка пред незапален огън. За миг като че нищо не става, после забелязвате как тънка ивица пламък пролазва по края на вестника. Така беше и сега. Секунда след като Аслан му бе дъхнал, каменният лъв изглеждаше съвсем същият. После тъничка златна ивица започна да пълзи по белия му мраморен гръб, след това се разпростря по-нашироко, после цветът като че го облиза отвсякъде, както пламъкът близва отвсякъде къса хартия, после, докато задната му част явно още беше каменна, лъвът разтърси грива и всички тежки каменни дипли се накъдриха в жива козина, сетне отвори голяма червена уста, топла и жива, в една удивителна прозявка. Сега и задните, му крака се съживиха. Той повдигна единия и се почеса. После, като видя Аслан, тръгна с подскоци подире му, и като подрипваше около него, скимтеше от радост и подскачаше, за да го близне по лицето.

Естествено очите на децата се обърнаха да следват Лъва; но гледката, която видяха, бе така чудесна, че те скоро забравиха за него. Навсякъде около тях статуите оживяваха. Дворът вече приличаше не толкова на музей, колкото на зоологическа градина. Съживените

същества тичаха след Аслан, танцуваха около него, докато тълпата им почти го скри. Вместо мъртвешката белота дворът сега бе пламнал от цветове: от лъскавите кестеняви хълбоци на кентаврите, индиговите рога на единорозите, ослепителното оперение на птиците, червенокафявите лисици, от кучетата и сатирите, от жълтите чорапи и пурпурните качулки на джуджетата, от белите момичета брези, момичетата буки в свежо прозрачно зелено, момичетата лиственици в толкова блестящо зелено, че преминаваше почти в жълто. А вместо мъртвата тишина цялото място звънеше от щастливо ръмжене, от рев, скимтене, лай, писукане, гукаше, цвилене, тропане, викане, викове ура, песни и смях.

— О! — каза с променен глас Сузан. — Виж! Дали е безопасен?

Луси погледна и видя, че Аслан току-що бе дъхнал на краката на каменния великан.

— Бъдете спокойни! — извика весело Аслан. — Щом съживя краката му, останалата част от тялото ще ги последва.

— Не точно това исках да кажа — прошепна Сузан на Луси. Но вече бе твърде късно да се направи нещо, та дори и Аслан да я бе чул. Промяната пълзеше нагоре по краката на великана. Той вече можеше да движи ходилата си. След миг свали тоягата от рамото си, разтърка очи и каза:

— Я гледай! Трябва да съм заспал. Виж ти! Къде е тази малка проклета вещица, която тичаше търсяща по земята? Беше някъде около краката ми.

И когато всички започнаха да му крещят, за да обясни какво всъщност се е случило и когато великанът сложи ръка на ухото си и ги накара да повторят казаното, така че най-после разбра, тогава се наведе, докато главата му стигна на височината на купа сено и няколко пъти докосна шапката си в знак на благодарност към Аслан, а честното му грозно лице сияеше. (Сега в Англия всянакъв вид великани са такава рядкост, а толкова от великаните са добродушни, че мога да се обзаложа — никога не сте виждали великан със сияещо лице. Гледката наистина си струва.)

— А сега — напред към къщата! — каза Аслан. — По-живо! Нагоре и надолу по стълбите и в стаята на миледи! Не оставяйте ъгълче непретърсено! Кой знае къде може да намерите скрит някой нещастен затворник!

Всички се втурнаха вътре и няколко минути целият мрачен, страшен и мухлясал стар замък ехтеше от отварянето на прозорците и от гласовете на всички, които крещяха едновременно:

- Не забравяй подземията!
- Помогни да отворим тази врата!
- Тук има друга малка вита стълба.
- О, виж ти! Тук има едно нещастно кенгуру. Извикайте Аслан!
- Пфу, как смърди тук!
- Внимавайте за капани...
- Елате насам! Горе на стълбището има още много!

Но най-хубаво беше, когато Луси се появи тичешком по стълбите нагоре, като викаше:

- Аслан! Аслан! Намерих господин Тумн. О, побързай!

Миг по-късно Луси и малкият фавън се държаха за ръце, въртяха се в кръг и танцуваха от радост. На човечето изобщо не му бе навредило, че е било статуя и, разбира се, всичко, което Луси имаше да му разкаже, му беше много интересно.

Най-после претърсането на крепостта на Вещицата свърши. Целият замък бе изпразнен, а през отворените врати и прозорци светлината и свежият въздух нахлуха във всички тъмни и злокобни места, която толкова се нуждаеха от тях. Цялата тълпа освободени статуи отново заля дворът. И тогава някой (мисля, че беше Тумн) каза:

— А как ще излезем оттук? — защото Аслан бе влязъл със скок, а портите стояха още заключени.

— И с това ще се справим — каза Аслан и като застана на задните си крака, изрева нагоре към великана: — Ей, ти там горе, как ти е името?

— Великане Ръмбълбъфин, ако е угодно на Ваше Благородие — отговоря той, като пак докосна шапката си.

— Е, великане Ръмбълбъфин — каза Аслан, — нали ще ни изведеш оттук?

— Разбира се, Ваше Благородие. За мен ще бъде удоволствие — отговори великанът Ръмвълбъфин. — Отдалечете се от портите, дребосъци!

После той прекрачи към портата и трас-трас-трас! — заработка грамадната му тояга. При първия удар портата заскърца, при втория изпукна, а при третия потрепери. След това той се залови с кулите от

двете ѝ страни и след няколко минути, през които се чуваше тръсък и сгромоляване, двете кули заедно с голяма част от стената край тях рухнаха с гръм на земята, превърнати в куп жалки отломъци. А когато прахът се разнесе, беше странно да стоиш в този пустинен, мрачен каменен двор и да гледаш през дупката тревата, полюляващите се дървета и искрящите потоци в гората, сините хълмове зад нея, а отвъд тях — небето.

— Да пукна, ако не съм целият в мръсна пот — каза великанът, като лъхтеше подобно на огромен локомотив. — Изгубил съм форма. Предполагам, че нито една от вас, млади дами, няма нещо като носна кърничка?

— Аз имам — отговори Луси и се повдигна на пръсти, като протягаше кърничката колкото се може по-високо.

— Благодаря, госпожичке — каза великанът Ръмбълбъфин, като се наведе. В следващия миг Луси се стресна, защото усети, че се намира във въздуха, между палеца и показалеца на великана. Но когато я приближи до лицето си, той изведнъж се сепна, след което внимателно я положи на земята, мърморейки: — Господи! Взел съм малкото момиче. Простя ми, госпожичке! Помислих те за носната кърничка.

— Не, не — каза Луси, като се смееше. — Ето я!

Този път той успя да я вземе, но за него кърничката бе толкова голяма, колкото за теб да речем таблетката захарин, така че, когато Луси видя, че той започна да търка тържествено с нея голямото си червено лице тук и там, тя каза:

— Страхувам се, че не върши много работа, господин Ръмбълбъфин!

— Напротив, напротив! — каза великанът учтиво. — Никога не съм виждал по-хубава носна кърничка. Толкова тънка, толкова удобна. Толкова... просто не знам как да я опиша.

— Какъв изискан, великан! — каза Луси на господин Тумн.

— О, да — отговори фавънът. — Като всички от семейство Бъфин. То е едно от най-уважаваните великански семейства в Нарния. Може и да не са много умни (никога не съм срещал умен великан!), но са старо семейство. С традиции, нали разбиращ! Ако той бе от другия вид, тя никога нямаше да го превърне в камък.

В този миг Аслан плесна с лапи и помоли за тишина.

— Все още не сме приключили работата си за днес — каза той.
— И ако в края на краищата трябва окончателно да победим Вещицата, преди да е настъпило времето за лягане, трябва веднага да открием къде се води битката.

— И, надявам се, да се присъединим, господине! — добави най-големият кентавър.

— Разбира се — каза Аслан. — А сега нека тези, които не могат да ни следват — имам предвид децата, джуджетата и всички малки животни, да възседнат тези, които могат, тоест, лъвовете, кентаврите, единорозите, конете, великаните и орлите. Тези, които имат остро обоняние, трябва да вървят отпред с нас, лъвовете, за да надушат къде се води битката. По-живо и се разпределете.

С голяма суетня и радостни възгласи те се подредиха. Като че ли най-доволен от всички беше другият лъв, който продължи да тича насам-натам, като се правеше на много зает, а всъщност само гледаше да съобщи на всеки срещнат:

— Чухте ли какво каза? „С нас, лъвовете“. Това значи той и аз. „С нас, лъвовете“. Ето, това ми харесва у Аслан. Никак не важничи, нито е надменен. „С нас, лъвовете“. Това означава той и аз.

И той продължи да го повтаря, докато Аслан не го натовари с три джуджета, една самодива, два заека и един таралеж. Това малко го успокои.

Когато всички бяха готови (едно голямо овчарско куче всъщност най-много помогна на Аслан да разпредели животните в определен ред), те потеглиха през дупката на оградата.

Най-напред вървяха лъвовете и кучетата, като душеха във всички посоки. Изведнъж едно голямо куче улови дирята и изляя. След това не загубиха нито миг. Скоро всички кучета, лъвове, вълци и други животни с ловджийски нюх се движеха с пълна скорост, навели носове до земята, а останалите препускаха на около половин миля зад тях и ги следваха колкото се може по-бързо. Вдигаха шум както при лов на лисици в Англия, дори повече, защото от време на време към melodията на кучешкия лай се добавяше и ревът на другия лъв, а понякога и далеч по-дълбокият и по-страшен рев на самия Аслан. Колкото по-лесно ставаше да се следва дирята, толкова по-бързо вървяха те. И тогава, точно като стигнаха до последния завой на тясната криволичеща долина, Луси чу над всички тези звуци да

надделява друг, различен звук, който предизвика странно усещане в нея. Това беше шум от викове и крясъци, от сблъскване на метал с метал.

После излязоха от тясната долина и тогава тя веднага разбра причината. Питър и Едмънд, заедно с цялата армия на Аслан, се сражаваха отчаяно с тълпата страховни същества, които бе видяла предиината нощ; но сега, на дневна светлина, те изглеждаха още пострашни и чудовищни, още по-безобразни. А и като че бяха много повече. Армията на Питър, разположена с гръб към нея, ѝ изглеждаше страшно малобройна. По цялото бойно поле имаше пръснати статуи — явно Вещицата бе използвала магическата си пръчка. Но в момента сякаш не я използваше, а се биеше с каменния си нож. Този, с когото се сражаваше, беше Питър. И двамата се биеха така ожесточено, че Луси едва разбираше какво става. Мяркаше се ту каменният нож, ту сабята на Питър, при това така бързо, сякаш имаше три ножа и три саби. Двамата бяха в средата. Бойната линия се простираше във всички посоки. Накъдето и да погледнеше Луси, се вършеха страшни неща.

— Слезте от гърба ми, деца! — извика Аслан.

Двете момичета се спуснаха долу. След това с рев, който разтърси цяла Нарния, от стълба с фенера на запад до бреговете на Източното море, грамадният звяр се хвърли върху Бялата вещица. Луси видя, че върху лицето ѝ, обърнато за миг към него, се изписа ужас и почуда. Лъвът и Вещицата се затъркаляха по земята, като Вещицата беше отдолу. Същевременно всички войнствени същества, които Аслан бе довел от къщата на Вещицата, се спуснаха като бесни срещу вражеските линии — джуджетата с бойните си брадвички, озъбените кучета, великанът с тоягата си (под краката му загивала смазани десетки врагове), рогатите единорози, кентаврите с конски копита, размахали саби. И изморената армия на Питър се оживи, новодошлиите ревяха, враговете хленчеха и пищяха и гората ехтеше от грохота на атаката.

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА ПРЕСЛЕДВАНЕТО НА БЕЛИЯ ЕЛЕН

Няколко минути след пристигането им битката приключи. Повечето неприятели бяха убити още при първия щурм на Аслан и неговите другари. А когато тези, които останаха живи и видяха, че Вещицата е мъртва, или се предадоха, или побягнаха. Следващото нещо, което Луси видя, бе Питър и Аслан да си стискат ръцете. Странно й бе, че Питър изглежда така — с пребледняло и сурово лице, много по-голям на вид.

— Всичко дължим на Едмънд — говореше Питър. — Аслан, ако не беше той, щяха да ни победят. Вещицата превръщаше нашите войници в камък, накъдето и да погледнеше човек. Но нищо не можеше да спре Едмънд. Той с бой си проправи път, свали трима човекоядци и стигна до мястото, където тя тъкмо превръща един от твоите леопарди в статуя. И когато я доближи, вместо направо да се хвърли върху нея и независимо от усилията си просто да бъде превърнат в статуя, той се сети да счупи със сабята си магическата ѝ пръчка. А всички ние правехме точно обратното. Щом пръчката бе счупена, вече имахме някаква надежда, макар да бяхме загубили толкова много дотогава. А той бе страшно тежко ранен. Трябва да отидем да го видим.

Завариха Едмънд под грижите на госпожа Бобър малко по-назад от бойната линия. Той беше целият в кръв, с отворена уста, лицето му сиво-зелено.

— Бързо, Луси! — каза Аслан.

И тогава почти за първи път Луси си спомни скъпоценното питие, което ѝ беше дадено като коледен подарък. Ръцете ѝ толкова трепереха, че едва успя да махне запушалката, но най-после се справи и наля няколко капки в устата на брат си.

— Има и други ранени — каза Аслан, докато тя все още гледаше тревожно бледото лице на Едмънд и се чудеше дали течността ще има някакъв резултат.

— Да, знам — отвърна Луси обидено. — Почакай малко.

— Дъще Евина — каза Аслан с по-строг глас, — има и други на прага на смъртта. Трябва ли още хора да умират заради Едмънд?

— Извинявай, Аслан! — каза Луси, стана и тръгна с него.

Следващия половин час те бяха заети: тя обикаляше ранените, а той съживяваше тези, които бяха превърнати в камък. Когато най-сетне се освободи и се върна при Едмънд, завари го на крака — не само беше излекуван от раните, а дори изглеждаше по-добре, отколкото тя си го спомняше от... о, от край време, тоест откакто бе тръгнал на това ужасно училище, където започна да става лош. Сега той отново приличаше на себе си и можеше да те погледне в очите. И тогава там, на самото бойно поле, Аслан го удостои с рицарско звание.

— Той знае ли — прошепна Луси на Сузан — какво направи за него Аслан? Знае ли каква е била уговорката с Вещицата?

— Шт! Не. Разбира се, че не знае — каза Сузан.

— Не трябва ли да му се каже? — попита Луси.

— О, разбира се, не — отвърна Сузан. — Това ще бъде твърде ужасно за него. Помисли си как би се чувствуvalа ти на негово място.

— Въпреки това смяtam, че той трябва да знае! — каза Луси. Но в същия миг разговорът им бе прекъснат.

Тази нощ спаха там, където бяха. Как Аслан осигури храна за всички тях, не зная. Но по някакъв начин около осем часа те се озоваха седнали на тревата, на хубава вечеря, която завърши с чай. На следващия ден тръгнаха на изток, надолу край брега на Голямата река. А на още по-следващия, около времето за чай — в пет часа следобед, те вече стигнаха до устието. Над тях върху малкия хълм се извинявате дворецът Каир Паравел, а пред тях, сред скали, локвички солена вода и водорасли бяха пясъците, миризмата на морето и безкрай от синьо-зелени вълни, които се разбиваха една след друга о брега. А писъкът на чайките! Чували ли сте го? Можете ли да си го спомните?

Тази вечер след чая и четирите деца слязоха отново край морето, свалиха обувките и чорапите си и почувствуваха пясъка между пръстите на краката си. Но следващият ден бе по-тържествен. Защото тогава в голямата зала на Каир Паравел, в тази чудна зала с тавана си от слонова кост и украсената с паунови пера западна стена, с вратата на изток, която гледаше към морето, в присъствието на всички техни

приятеля и под звуците на тръби Аслан тържествено ги короняса и ги отведе до четирите трона сред оглушителни викове:

— Да живее крал Питър!
— Да живее кралица Сузан!
— Да живее крал Едмънд!
— Да живее кралица Луси!

— Щом веднъж сте провъзгласени за крале и кралици на Нарния, това означава, че завинаги ще бъдете крале и кралици. Бъдете достойни за короните, синове Адамови! Бъдете достойни за короните, дъщери Евини! — каза Аслан.

А през източната врата, която беше широко отворена, долитаха гласовете на морските духове и морските сирени, които плуваха близо до брега и пееха в чест на своите нови крале и кралици.

И така, децата седнаха на своите тронове, в ръцете им бяха положени скиптри и те раздадоха награди и ордени на всичките си приятели — на фавъна Тумн и на бобрите, на гиганта Ръмбълбъфин, на леопардите и добрите кентаври, на добрите джуджета и на лъва. Тази нощ в Каир Паравел имаше голямо празненство — пиршество и танци, злато блестеше и вино се лееше. А на музиката вътре откликваше по-странна, по-сладка и по-проникваща музика отвън — изпълнявана от морските обитатели.

В разгара на цялата тази веселба обаче Аслан тихо изчезна. Но когато кралете и кралиците забелязаха, че го няма, те не казаха нищо, тъй като господин Бобър ги беше предупредил. „Той ще идва и ще си отива“, бе казал той. „Днес го виждаш тук, а утре — не. Той не обича да бъде ограничаван, при това трябва да се грижи и за други страни. Всичко е наред. Той ще идва често. Само не трябва да му се налагате. Той е диво животно. Не е като опитомен лъв.“

А сега, както разбирате, тази история е почти (но не съвсем) към края си. Двамата крале и двете кралици управляваха Нарния добре и дълго и щастливо беше тяхното царуване. Отначало голяма част от времето им отиваше да издирват остатъците от армията на Бялата Вещица и да ги унищожават. Защото дълго време идваха вести за злини, спотайващи се в по-дивите места на гората — някъде преследване, другаде убийства, този месец зърнали върколак, другия — мълва, че се мярнала вещица. Но накрая цялата тази мръсна пасмина бе смазана. И те създадоха добри закони, запазиха мира,

спасиха добрите дървета от ненужно отсичане и освободиха малките джуджета и сатири да не ги изпращат на училище. И общо взето възпираха дърдорковците и вредителите, а насърчаваха обикновените хора, които просто искаха да живеят, и ги оставиха да живеят както искат. Прогониха злите великанни (съвсем различен вид от Ръмбълбъфин) в Северна Нарния, когато те дръзваха да пресичат границата. Сприятелиха се и се съюзиха с презморски страни, правеха им държавни визити и получаваха държавни визити от тях. А те самите израснаха и се промениха с годините. Питър стана висок, широкоплещест мъж, велик пълководец и хората го нарекоха крал Питър Великолепни. Сузан порасна висока, блага девойка, с черна, дълга почти до петите коса и кралете от презморските страни започнаха да пращат свои посланици да искат ръката и. Тя бе наречена Сузан Благородната. Едмънд бе по-разсъдлив и по-кротък човек от Питър, много способен за съвети и преценки и го нарекоха Едмънд Справедливия. А колкото до Луси, тя беше винаги весела, златокоса и всички принцове наоколо мечтаеха тя да стане тяхна кралица. А нейният собствен народ я нарече кралица Луси Доблестната.

И така, те живяха щастливо, а когато понякога си спомняха за живота в нашия свят, то бе само като спомен за някакъв сън. След време Тумн (който беше вече фавън на средна възраст и бе започнал да пълне) дойде и им донесе вестта, че Белия елен отново се е появили по неговите места — Белия елен, който изпълнява желанията ти, ако го хванеш. И тогава двамата крале и двете кралици заедно с главните членове на двора яхнаха конете и тръгнаха на лов с ловни рогове и кучета, в западните гори, за да преследват Белия елен. Съвсем скоро след като потеглиха, те го зърнаха. И той ги поведе, понесен устремно, ту по каменисти, ту по равни места, през шубраци и поляни, докато конете на всички придворни се умориха, но четиридесета продължиха да го преследват. И видяха как еленът влиза в такъв гъсталак, че конете им не могат да го следват. И каза тогава крал Питър (защото като крале и кралици от толкова време те бяха възприели вече съвсем друг стил на разговор):

— Ваши Височества, нека сега слезем от конете и последваме това животно в гъсталака; защото през целия си живот не съм гонил толкова благородна плячка.

— Сър — казаха останалите, — позволете и на нас да направим същото.

Те слязоха от конете, завързаха ги за дърветата и продължиха пеш в гъстата гора. И щом навлязоха в гъсталака, кралица Сузан каза:

— Любезни приятели, та това е чудо, защото ми се струва, че виждам едно желязно дърво.

— Мадам — каза крал Едмънд, — ако го погледнете по-добре, ще видите, че това е железен стълб с фенер на върха.

— Кълна се в гривата на лъва, странно изобретение е — каза крал Питър — да се слага фенер тук, където дърветата го заобикалят толкова нагъсто и така се извисяват, че дори да е запален, не би осветявал пътя.

— Сър — каза кралица Луси, — възможно е, когато са поставяли тук стълба и фенера, дърветата да са били по-ниски, по-малко или изобщо да ги е нямало. Защото гората е млада, а железният стълб — стар.

Всички стояха и го гледаха. Тогава крал Едмънд каза:

— Не зная как е било, но този фенер на стълба ми действува някак странно. Върти ми се в главата, че съм виждал нещо подобно преди; като че ли в сън или в съня за някакъв сън.

— Сър — отговориха всички, — дори и на нас ни се струва същото.

— И нещо повече — каза кралица Луси, — защото не ми излиза от ума, че ако преминем край стълба с фенера или ще преживеем странни приключения, или ще настъпи голяма промяна в съдбите ни.

— Мадам — каза крал Едмънд, — същото предчувствие развълнува и моето сърце.

— И моето, благородни братко — каза крал Питър.

— И моето също — каза кралица Сузан. — Ето защо съветът ми е да се върнем полекичка при конете си и да не преследваме повече Белия елен.

— Мадам — каза крал Питър, — в това отношение умолявам ви да ме извините. Защото винаги, откакто ние четиримата сме крале и кралици на Нарния, щом сме започвали някаква висша работа като битки, издирване, бойни подвизи, раздаване на правосъдие и тем подобни дела, не сме ги прекъсвали, преди да сме достигали целта си, и винаги сме постигали всичко, с каквото сме се заемали.

— Сестро — обади се кралица Луси, — моят благороден брат казва право. И ми се струва, че трябва да се засрамим, ако от някакъв страх или предчувствие се откажем да вървим подир такова благородно животно, каквото сега преследваме.

— Така смятам и аз — каза крал Едмънд. — При това имам такова желание да открия значението на това нещо, че по своя воля не бих се върнал обратно и за най-скъпоценния камък в цяла Нарния и всичките острови.

— Тогава, в името на Аслан — каза кралица Сузан, — ако всички вие желаете това, да вървим и да приемем приключението, което ни очаква.

И така кралете и кралиците навлязоха в гъсталака и преди още да направят и няколко крачки, всички си спомниха, че това, което бяха видели, се нарича уличен фенер, а само след още двадесетина крачки забелязаха, че си проправят път не между клони, а между палта. И в следващата минута те се изтърколиха от вратата на дрешник в празната стая и вече не бяха крале и кралици в ловни одежди, а просто Питър, Сузан, Едмънд и Луси в старите си дрехи. И денят беше същият, и часът същият, в който влязоха в дрешника да се скрият. И госпожа Макреди и посетителите още говореха в коридора. За щастие те не влязоха в празната стая и така децата не бяха открити.

Това щеше да бъде самият край на историята, ако децата не чувствуваха, че трябва наистина да обяснят на професора защо липсват четири палта от неговия гардероб. Професорът, който беше много забележителен човек, не им каза, че това са глупости и че лъжат, а повярва в цялата история.

— Не — каза той, — не мисля, че има някакъв смисъл да се опитвате да се върнете през вратата на дрешника, за да вземете палтата. Вие няма да попаднете отново в Нарния този път. А и палтата не ще са необходими сега, дори и да можехте. А? Какво? Да, разбира се, че някой ден отново ще се върнете в Нарния. Който веднъж е бил крал на Нарния, ще си остане крал на Нарния завинаги. Но не се опитвайте да използвате същия път повторно. Всъщност, не се опитвайте да отидете там въобще. Това ще се случи тогава, когато не го очаквате. И не говорете прекалено много за случилото се дори и помежду си. И не го споменавайте пред никого другого, освен ако и той самият не е преживял подобни приключения. Какво? Как ще

разберете? О, ще разберете. Чудните неща, които той би казвал... дори видът му... веднага ще издаде неговата тайна. Отваряйте си очите. Боже мой, какво ли ги учат в тези училища?

И това е самият край на приключението с дрешника. Но ако професорът е прав, това е само началото на приключенията в Нарния.

Издание:

Клайв С. Луис. Лъвът, вецицата и дрешникът
Издателство „Отечество“, 1985

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.